

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 15 (1054) 1970 BALANDŽIO - APRIL 9

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Lietuviai be Lietuvos

Kadaise stebėjome žydų likimą — jų išblaškymą pasaulyje ir jų nepaprastą atkaklumą neišnykti. Šiandien ir lietuvių tauta yra patekusi išblaškymo tautų eilėn. Užtenka pasklaidyti lietuvių spaudos puslapius, kad pamatytum, kaip baisiai ji išblaškta. Visuose didesniuose pasaulio miestuose rasi grupes tautiečių. Keliaujantiems dažnai tenka patirti staigmenų — rasti lietuvių ten, kur visai nesitikima. Jų pilna Rusijos platuose, Lenkijos ir kituose sovietinio bloko kraštuose, jų daugiau ar mažiau yra Vakarų Europoje, Australijoje, Pietų ir Šiaurės Amerikoje, Afrikoje ir Azijoje. Mūsų laikurį geografiniai ir istoriniai bandė nustatyti lietuvių skaičių pasaulyje, tačiau tikslūs duomenys nėra. Spėjama, kad geras ketvirtadalis tautos tebėra už Lietuvos ribų. Tai reiškia, kad milijonas ar pusantro gyvena be teritorinės Lietuvos. Jau ir normaliose sąlygose tokio dydžio tautai būtų tikra problema — kaip išlaikyti nenutautėjusią tokią didelę tautos dalį? Musų gi atveju problema, jeigu ir ne tragiška, tai daug didesnė nei tų tautų, kurių tėvynės yra laisvos ir gali dvasiškai maitinti savo išeiviją. Pastaroji tampa laisvų tėvynių ekonomine rėmėja, semianti savo dvasinę stiprybę gimtojo krašto kultūroje. Kas kita su lietuviu. Mūsų gimtinis kraštas Lietuva yra sovietinės Rusijos okupuotas. Jo dvasinis-kultūrinis pajėgumas maitinti išeiviją yra labai suvaržytas, o išeivijos noras padėti savo tėvynei ekonomiškai labai apribotas ir dargi iš dalies nukreiptas okupanto naudai.

Ar yra tad reali galimybė lietuvių tautai išlikti? Juk ji visur gyvena grėsmėje. Patoje Lietuvoje palengva smelkiasi rusinimo grėsmė, o kituose kraštuose tyko nutautėjimas. Tai klausimas, kuris šiandien kyla visu savo nuogumu. Kad tokioje būklėje tauta negali tapti didele savo skaičiumi, labai aišku, bet kad ji pasmerktą išnykti, tai ir juodžiausias pranašas nedrįstų pranašauti. Jeigu neišnyko per istisus šimtmečius žydai, gyvendami nuolatiniame nutautėjimo grėsmėje, reiškia, gali išlikti ir kitos tautos. Sakoma, žydai esą iš kitokio molio, daug atsparesni. Bet ar nepervertinam to „kitokio molio“? Kai pažiūri iš arčiau į žydų bendruomenes, ir jų rūpesčius ir garsiąją jų vienybę, randi labai jau žmogišką vaizdą, tuos pačius trapius žmones, pilnus susiskaldymo, pasiskirsčiusius į visokias grupes, partijas, net religines sroves. Žodžiu, matai panašų vaizdą, kaip ir kitų tautų grupėse. Visa žydų išlikimo paslaptis yra ne „kitoks molis“, bet paprastas atkaklumas būti savimi. Jis perduodamas iš kartos ir kartą kaip pastovi gija, siejanti individus su tauta, su jos dvasine tikrove. Argi tai nėra įmanoma lietuviams? Argi tas likiminis atkaklumas nepabus visuotinės grėsmės akivaizdoje? Tiesa, mūsų tautoje yra ženklių, rodančių lengvą nutautėjimo procesą, pasinėsimą išnykti gyvenamo krašto masėje, bet, antra vertus, yra ir viltingų ženklių, kalbančių apie ryžtą grumtis su visais likimo pavojais. Juk mūsų tauta išnykimo grėsmėje gyvena nuo 18 šimtmečio. Nors daug tautiečių nubyrėjo, bet išaugo ir atkaklus egzistencinis ryžtas išlikti lietuviu. Iš jo kilo tautinis atgimimas, kuris ir šiandieną tvirtai dvelkia.

Vienas lietuvių atsparumo pavyzdžių yra jų salos dabartinėje Gudijoje. Tolimoje praeityje lietuvių gyvenami plotai buvo nusišę toli į rytus. Slavų stumiami, lietuvių slinko ir vakarus Baltijos jūros link. Slinko betgi nevisi — liko istisios lietuvių gyvenvietės — kaimai, kurių dalis ir dabar tebekalba lietuviškai. Kaip matyti iš naujausių tyrinėjimų, pvz. Breslaujos ir Vidžių rajonuose tebėra daugiau kaip 50 kaimų, kalbančių lietuviškai. Tokių yra Jurotiškių, Varenavo, Rodūnijos, Gardino ir kitų rajonų sodžiuose. Viena tolimiausių lietuvių kalbos salų yra Gardino srityje, Zietelos apylinkėse, maždaug 80 km. nuo Lietuvos sienos. Patoje Zieteloje nebėra lietuviškai kalbančių, bet jų rasta kaimuose, kaip Zasečių ir Pagiriu. Naujausio tyrinėjimo A. Vidugirio nuomone, Zietelos termė susidarė XIII-XIV š., atsikrausčius ir tą džiukų sritį pietvakarių augščiau. Taigi, lietuviu išliko ten slavų jūroje per šimtmečius. Ir dabar jie atlaikyti slavų spaudimą, jeigu sovietinė Gudijos respublika jų nepersiekotų. Turimomis žiniomis, gudių neleidžia nei mokyklų, nei bažnyčių, nei jokios kultūrinės veiklos, versti verčia sugudėti. Tai labai nelygi kova, kuri nebesiriboją kultūrine sritimi — griebiasi prievartos. Tokioje kovoje nebeužtenka atkaklumo bei tautinio samoningumo, nes vyksta fizinis jėgos siautėjimas. Bet ten, kur grėsmė ateina per laisvą kultūrinį kanalą, samoningas atkaklumas neatitrukti nuo savos tautos, kaip dvasinės tikrovės, yra išlikimo laidas. Pr. G.

KANADOS IVYKIAI

PENSININKAMS — PO 100 DOLERIŲ

Ontario finansų ministeris Charles MacNaughton paskelbė naują 1970-71 m. provincinį biudžetą, kuriame yra numatyta \$7.339.000.000 pajamų ir \$7.328.000.000 išlaidų. Subalansuoto biudžeto perteklius — \$11 milijonų. Dėl siaučiančios infliacijos mokesčiai Ontario gyventojams nebuvo padidinti, nors biudžetinės išlaidos, lyginant jas su praėjusiais metais, paaugo \$462 milijonais. Ypatinų lengvatų naujam biudžetui taigpi nematyti, išskyrus nesmesines pataisas. Našlėms ir našliams neapmokestinama palikimų suma nuo \$75.000 pakeliama iki \$125.000. OHSP sveikatos drauda nuo š. m. liepos 1 d. įves chiropaktų, peditrų ir osteopatrų paslaugas, bet imokos nebus sumažintos, nors jos dabar yra augščiausios visoje Kanadoje. Miestų savivaldybėms bus leidžiama imti nuosavybės mokeskį iš universitetų po \$25 už studentą. Šią sumą universitetams grąžins Ontario vyriausybė tiesioginių pašalpų pavidalu. Pirmiesiems mirtigčiam yra rezervuota \$50 milijonų, kurie bus duodami tik pagal vaidžios HOME planą stotomies namams. Daugiausia komentarų susilaukė \$10 milijonų pensininkų būklei pagerinti. Šie pinigai po \$100 bus išdalinti namus turintiems ar būtus nuomojantiems pensininkams kain grąžinama nuosavybės mokesčių dalis. Tačiau ja gaus tik tie pensininkai, kuriems Otava moka specialų

pensijos papildą. Kitais žodžiais tariant, lengvata taikoma jokių pašalinių pajamų neturintiems pensininkams. Toronto spauda tuojau pakėlė triukšmą, primindama Ontario vyriausybę, kad apie 10.000 Toronto gyvenančių neturtingų pensininkų neturi namų ir neįstengia nuomoti buto, tenkindamiesi tik kambariu. Premjeras J. Roberts pažadėjo pakeisti vyriausybės statomus reikalavimus, kad \$100 pasiektų ir šiuos labiausiai pagalbos reikalingus pensininkus. Pasak jo, biudžeto paragrafai tėra planuojamo pobūdžio. Detales teks paruošti vėliau. Aštrios kritikos laikraščių vedamuosiuose ir žurnalistų straipsniuose susilaukė federacinio parlamento narių tylutėliai patvirtintas pensijų planas. Eilinis kanadietis, sulaukęs 65 metų amžiaus, dabar gauna \$954,46 metinę pensiją be senatvės priedo neturtingiesiems. Federacinio parlamento nariai po 6 metų parlamente kasmet iki gyvos galvos gaus \$3.750, po 8 metų — \$5.000, po 10 metų — \$6.300, po 25 metų — \$13.500. Tokiu atveju jauniausias dabartinis parlamento narys Lorne Nystrome, 23 metų amžiaus saskačėvanietis, išsilaukęs parlamentą 8 metus, jau nuo 31 metų amžiaus gautų kasmet po \$5.000 iki mirties. Parlamentarams nereikia laukti kitiems kanadietiams pensininkams reikalaujamų 65 metų amžiaus. Pensija jie gaus pralaimėję rinkimus, jei-

Urugvajaus sostinės Montevideo lietuvių rūpesčiu viena miesto aikštė oficialiai pavadinta "Plaza de la Republica de Lithuania". Aikštę pasirinko patys lietuviai iš visos eilės pasiūlytų. Paminklinį akmenį pastatė lietuvių suaukotomis lėšomis. Jį atidengė Montevideo burmistras su Lietuvos atstovu Urugvajui A. Grišonu, dalyvaujant valdžios atstovams ir lietuvių kolonijai. Dešinėje prie vėliavos matyti pasiuntinybės spaudos attache K. Čibiras

Rastas Donelaičio kapas ir palaikai

K. Donelaičio (1714-1780) lietuvių rūpesčiu viena miesto aikštė oficialiai pavadinta "Plaza de la Republica de Lithuania". Aikštę pasirinko patys lietuviai iš visos eilės pasiūlytų. Paminklinį akmenį pastatė lietuvių suaukotomis lėšomis. Jį atidengė Montevideo burmistras su Lietuvos atstovu Urugvajui A. Grišonu, dalyvaujant valdžios atstovams ir lietuvių kolonijai. Dešinėje prie vėliavos matyti pasiuntinybės spaudos attache K. Čibiras

Kas jį ieškojo? Abejones pagaliau išskleidė komisijos pirm. K. Korsako ir kultūros "ministerio" pavaduotojo V. Jakelaičio Vilniuje sušauktą spaudos atstovų konferenciją, paskelbtą "Literatūros ir Meno" kovos 28 d. laidoje. Žurnalistu čia laukė ne tik radinio oficialus patvirtinimas, bet ir autentiškai atkurtas K. Donelaičio biustas. Pasirodo, jo palaikų suradimą Tolminkiemio bažnyčios restauravimas buvo pavestas filologijos mokslo dr. L. Gineičiui vadovaujamai specialiai komisijai, kurioje buvo įtraukti istorijos, literatūros, architektūros ir medicinos mokslų specialistai. Kasinėjimo darbus atliko Vilniaus universiteto istorijos-filologijos fakulteto studentai su vadovu A. Tautavičium, istorijos mokslų kandidatu, vienu pajėgiausių archeologų Lietuvoje, kuriam yra tekę tirti Trakų pilį ir Gedimino kalno papėdę.

Tarp 25 kapų

K. Donelaičio statytos bažnyčios griuvėsenose buvo rasti 25 kapai. Pagal K. Donelaičio tyrinėjimus F. Tecnerio XIX š. pabaigoje surinktus duomenis, viename jų turėjo būti palaidotas "Metų" autorius. Kilo klausimas — kuriam? Bažnyčios statytojams paprastai būdavo skiriama garbingiausia vieta. Iš istorinių šaltinių taipgi buvo žinoma, jog šalia K. Donelaičio buvo palaidotas po mėsienio miręs vietinis amtmonas T. Ruihas. Penkiom dienom praėjus, Karaliaučiaus valdžia uždraudė laidoti bažnyčių pogrindžiuose. Taigi, K. Donelaitis ir T. Ruihas buvo paskutinieji palaidoti toje bažnyčioje prieš potvarkio išleidimą.

Radinių liudijimas

A. Tautavičiaus vadovaujami Vilniaus studentai du kapus rado centriniame navos dalyje, ties altoriumi. Kadangi bažnyčia neturėjo pogrindžių, jie buvo įkasti į žemę. Mislė — kuris iš jų yra K. Donelaitis išsprendė medicininiai tyrimai. Amtmonas T. Ruihas buvo miręs džiova, o K. Donelaitis paskutiniaus savo gyvenimo metais buvo nervingas, skundėsi rankų drebejimu, dėl staigaus susirgimo kartą turėjo atsisakyti pamaldų. Vienų palaikų analizė atskleidė džiovos duomenis, kitų — stūbu slankstelių suaugimą, kuris galėjo būti nervingumo priežastimi, ir parodontozės ligą, palikusi aiškias žymes kaukolėje. Be to, pirmajame kape buvo rasta materialinės gerovės pėdsakų: keliolika šliuoto stiklo sagų, dvi metalinės kurpių sagys, trys poros geležinių karsto rankenų ir skardos apkaustymų. Antrasis kapas buvo labai kuklus žmogaus, nepripažįstancio puošmenų, kokių iš tikrųjų ir yra buvęs savo gyvenime K. Donelaitis.

Oficialus aktas

Atlikus palaikų tyrimus Lietuvos Mokslų Akademijos istorijos instituto archeologijos sek-

toriuje, Lietuvos elektrografijos mokslinio tyrimo institute ir Kaune klinikinės ligoninės rentgeno skyriuje, komisija 1968 m. birželio 25 d. aktu oficialiai identifikavo K. Donelaičio palaikus. Analizei buvo panaudoti antropometriniai — antropologiniai, teismo medicininiai, rentgenologiniai, elektrorentgenologiniai tyrimų būdai, mikroskopiniai kaulų pjūviai specialiu mikrotomu. Šis uždavinys teko Kauno medicinos instituto teisminės medicinos katedros vedėjui, medicinos mokslų dr. J. Nainiui ir Vilniaus universiteto docentui J. Markuliui.

Poeto atvaizdas

Atkurti autentišką būrų poeto portretą padėjo gerai išsilaukusi kaukolė. Šiam procesui buvo panaudotos sovietų antropologo, archeologo ir skulptoriaus prof. M. Gerasimovo nustatytas veido rekonstrukcijos metodas. Darbo emėsi Lietuvos Mokslų Akademijos istorijos instituto archeologijos sektoriaus mokslinis bendradarbis V. Urbanavičius, pas prof. M. Gerasimovą 1967 m. apgynęs šios srities istorijos mokslų kandidato disertaciją. V. Urbanavičius jau yra atkūręs apie 20 portretų pagal senkapuose rastas kaukoles. Stropiai atlikta K. Donelaičio portretinė rekonstrukcija buvo patikrinta prof. M. Gerasimovo vadovaujamoje plastinės rekonstrukcijos laboratorijoje Maskvoje. K. Donelaičio kaukolės profilio kontūrinis piešinys buvo taipgi paruošęs pats prof. M. Gerasimovas, jo mokiniai G. Lebedinskaja ir T. Surmina. Kopijavimo aparatu perkelti ant bendro popieriaus, jie iš esmės sutapo su V. Urbanavičiaus atliktu darbu. Pasitarimuose apsispręsta, atkuriant K. Donelaičio portretą, rašytoją šiek tiek pajauinti, atsisakyti lūpas nemaloniai iškreipiančios parodontozės žymų. Plaukams atkurti pasiskilaua istorine tradicija. Kartu buvo atkurtas ir amtmono T. Ruiho veidas. Dabar jau yra padarytos jų abiejų kečurios portretinių biustų gipsinės kopijos.

Tuo tarpu Vilniuje

K. Donelaičio palaikai šiuo metu yra Lietuvos istorijos-etnografijos muziejuje Vilniuje. Čia taipgi išstatytas jo rekonstruotas portretas ir mokslinių tvrimų dokumentai. Visa iš medžiaga artimiausiuoju ateity bus išleista atskiru leidiniu. Restauravus pastatus Tolminkiemyje, K. Donelaičio palaikai grįš į ta vietovę, kur jam yra tekę būti pastoriumi 36 metus, kur jo plunksnų sukūrė vis platesnio garso pasaulyje susilaukiančius "Metus". K. Korsako teigimu, būrų poeto palaikai buvo surasti 1967 m. birželio 22 — liepos 9 d. d. archeologiniuose kasinėjimuose, t. y. 187 metams praėjus nuo jo mirties. Beveik trejų metų tylos pareikalavo nuoseklus tyrimas, pro ir contra argumentai, abejonių pašalinimas. V. Kst.

MR. P. GAUCYS,
3222 W. 67 ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Pasaulio įvykiai

LAISVĄJĮ PASAULĮ PASIEKĖ KAZANĖS PSICHIATRINĖJ LIGONINĖJ uždaryto sovietų buvusio gen. mjr. P. Grigorenkos dienoraštis ir žmonos Zinaidos pagalbos prašymas. Už totorių teisių gynimą pernai Tascente suimtas P. Grigorenka buvo paskelbęs bado streiką, kurį nutraukė priverstinis maitinimas, kalėjimo sargų smūgiai ir II D. karo metais sužeistą koją. Kremliaus vadai Lenino ordinu, Raudonosios žvaigždės medaliu ir Raudonosios vėliavos ordinu apdovanotą karo didvyrį nutarė be teismo uždaryti psichiatrinėje ligoninėje. Kadangi Tascento psichiatrai Detingofas, Kaganas ir Smirnova suimtajį P. Grigorenką pripažino pilnapročiu, jį teko siusti į garsųjį Serbskio institutą Maskvoje, kur jis jau buvo kalintas 1964 m. už Staliną kritikavusius raštus. Serbskio psichiatrai Lounts, Maja Michailovna ir

Morozovas klusniai įvykė Kremliaus reikalavimą — pasirašė raštą, uždarantį P. Grigorenką, kaip nepilnaproči asmenį, Kazanės psichiatrinėje ligoninėje. Lenino šimtojo gimtadienio išvakarėse rehabilitacijos sovietiniame filme "Išlaisvinimas" susilaukė karo vadas Stalinas, nors pagrindiniu heroju šiame filme visdėlto vaizduojamas maršalas G. Zukovas. Žmonėms, kurie skaitė K. Simonovo romaną "Apie aukas ir herojus", objektyviai atskleidusį triuškinančių sovietų pralaimėjimą ir vokiečių žygi iki Maskvos pirmaisiais karo mėnesiais, tokia Stalino, kaip karo vado, rehabilitacija yra juokinga. Kremliaus "trojką" — L. Brežnevą, A. Kossyginą ir N. Podgorną vėl sukrėtė naujas atominio fiziko A. Zacharovo raštas, kurį ši kartą pasirašė ir du jo kolegos — fizikas V. Turčinas ir istorikas R. Medvedevas. Laiskė paliečiamos visos sovietinės negerovės, pradedant alkoholizmu ir baigiant ekonominiu chaosu. Jo autoriai siūlo: 1. laipsnišką demokratijos grąžinimą, 2. žinių skelbimą apie tikrąją Sovietų Sąjungos būklę, 3. įsileidimą knygų ir spaudos iš užsienio, 4. sudarymą viešosios nuomonės tyrimo instituto, 5. amnestiją politiniams kalinėjams, viešą kalėjimų ir baudos stovyklų kontrolę, 6. grąžinimą teisių Stalino iškelintoms tautinėms mažumoms. A. Zacharovo ir jo draugu nuomone, Sovietų Sąjunga turi keltą metų šioms reformoms įgyvendinti. Priešingu atveju jai gresia politinė katastrofa. Beveik tuo pačiu metu Maskvoje išleistas Ivano Sevcovo romanas "Tėvo ir sūnaus vardu" puola Vakarų pasaulio kultūrą, sionizmą ir pažangiuosius sovietų rašytojus. Pagrindinis dėmesys skiriamas poetams Andrejui Voznesenskui ir Belai Achmadulinai. Nors romane jiedu vadinami Vozdviženskiu ir Novella Kaporulina, skaitytojas be vargo atpažins šią talentingą jaunųjų poetų porą. Stalinas čia pristatomas kaip Rusiją nuo Trockio ir sionizmo išgelbėjęs žmogus. Romano pasirodymas įtaigoja mintį, kad Kremliaus vadai nei negalvoja priimti A. Zacharovo patarimų.

MIRĖ S. TIMOŠENKA

Sulaukęs 75 metų amžiaus, Maskvoje mirė maršalas S. Timošenko, karinę karjerą pradėjęs eiliniu caro kariuomenėje ir į baigęs maršalu Raudonojoje Armijoje. Jam pavyko išvengti tragiško augštųjų karininkų likimo didžiojo valymo metais ir netgi susigiminiuoti su Stalinu. Jo dukra buvo išteikėjusi už Stalino sūnaus Vasilijaus, alkoholio aviacijos generolo. S. Timošenko pavyko sulaukyti vokiečių prie Maskvos vartų, bet 1962 m. kariuomenės laikraštis "Krasnaja Zvezda" jam suvertė dalį kaltės dėl sovietų nepasiruošimo karui. Porą metų prieš šį kaltinimą S. Timošenko stiga buvo pašalintas iš Gudijos karinio distrikto vado pareigų. Iš buvusios garbės jam teliko sovietų karo veteranų komiteto pirmininko postas.

NEAISKI ATEITIS

Princą N. Sihanuką pašalinusi Kambodijos premjero gen. L. Nol vyriausybė mobilizavo 10.000 atsargos karių. Jos pranešimuose spaudai kalbama apie S. Vietnamo ir komunistų partizanų žygiavimą iš P. Vietnamo pasienio ir sostinė Phnom Penh, bet užsieniečiai laikraštinkai, aplanke pranešimuose minimas vietas, komunistų nesudaro. Peiliu buvo nudurtas premjero gen. L. Nol brolis. Jo žudikai yra gumos plantacijoje dirbę vietnamiečiai. Princas N. Sihanukas telkia savo šalininkus ir siekia pilietinio karo Kambođijoje, nes tik jo dėka jis galėtų susigrąžinti prarastą sostą. Prancūzijos vyriausybė pasiūlė šaukti Zenevos konferenciją, tačiau buvusioje Indokinijos teritorijoje atstatyti.

KANKINA KALININIS

Londonė veikianti tarptautinė organizacija "Amnesty International" stengiasi apsaugoti politinių kalinių teises. Paskutiniame savo pranešime ji apkaltino Izraelį kalinių kankinimu elektros smūgiais, mušimu, degančiomis cigaretėmis. Konkrečiai minimi keturi atvejai, kuriuos atskleidė iš Izraelio kalėjimų išleisti arabai kaliniai. Pranešimo paskelbimą "Amnesty International" atidėjojo istisus metus, tikėdamasi, kad Izraelis leis ištirti skundus. Kadangi leidimas lig šiol nebuvo gautas, tenka daryti išvadą, kad kalinių kankinimai tebėra tęsiasi. Už špionazą arabų naudai Tel-Avive buvo nuteistas kalėti 5 metus olandas archeologas W. Ruysch. Izraelio aviacija pastaruoju metu sustiprino priešlėtvinių raketų baterijų bombardavimus Egipte. Libano spaudos pranešimu, prie Suezio kanalo buvo numušti 9 sovietinės gamybos "MIG-21" naikintuvai, kuriais skrido sovietų pilotai, saugantys "SAM-3" raketus baidę. Lig šiol sovietų kalinių skraidydavo tik Egipto žvalgybiniais lėktuvais virš Vidurmedžio jūros, sekdami amerikiečių karo laivyną.

ZEMĖS DREBĖJIMAS

Zemės drebėjimas nušlavė 10.000 gyventojų turėjusį Turkijos miestą Gediz. Čalbjimo operacijos apskunkino pakartotiniai požeminiai smūgiai, pareikalavę 3.000 gyvybių. Pastogės neteko apie 90.000 turkų. Didžiausią grėsmę dabar sudaro epidemijų pavojus.

KVAILOJIMO SEDEVRAS

Keleivinių lėktuvų grobimo istorijoje savotišką rekordą pasiekė 9 kairiųjų pažiūrų japonai studentai, norėję skristi į S. Korėjos sostinę Pyonyangą. Ginkluoti kardais ir bombomis, jie privertė japonų keleivinio lėktuvo įgulą paklusti, bet virš S. Korėjos ir lėktuvų pradėjo šaudyti priešlėtvinė artilerija. Grobikams teko pakeisti planus ir nusileisti P. Korėjos Seoulo aerodrome, kur jie 79 valandas išlaikė lėktuvu uždarytus 99 keleivius ir visą lėktuvo įgulą. Pyonyango radijas paskelbė, kad lėktuvui bus leista nusileisti. Keleivius ir 4 lėktuvo patarnautojus nuo nemalonių kelionės išlaidų Japonijos susiekimo viceministerio S. Yamamura pasiūlymas pasidaryti pagrindiniu įkaitu. Išalkę ir ištroškę keleiviai buvo išleisti iš lėktuvo. Su grobikais į Pyonyangą nukirduo tik lakūnai ir keleivius pakeitęs S. Yamamura. Pastarieji grįžo, o grobikai studentai pasilikę.

NESEKMINGAS SUKILIMAS

Prancūzų Kongo komunistinių pažiūrų prezidentą M. Ngoubai bandė nuversti iš kaimyninės Kongo respublikos su 50 karių išveržęs ltn. Kikanga. Sukilėliams pavyko užimti Brazzaville radio stotį, bet jie pralaimėjo kautynes su prez. M. Ngoubai vadovaujamais kariuomenės daliniais. Prez. M. Ngoubai valdžią ir savo rankas yra paėmęs kariniu sukilimu 1968 m. pradžioje. Krastį jis yra pavadinęs liaudies respublika, pasirinkęs raudoną vėliavą ir himnų komunistų "Internacionalą".

PIRMŲJŲ AUKA

P. Amerikos kraštuose pradėtos diplomatų medžioklės pirmąją auką tapo Gvatemalos nužudytas V. Vokietijos ambasadorius Karl von Sprei. Grobikai reikalavo \$700.000 ir 25 politinių kalinių. Gvatemalos vyriausybė atsisakė paleisti kalinius, nors Bonna siūlė \$700.000.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
 Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo prenumerata \$10
 Skelbimai ruošiamas numeris priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
 turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
 Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
 Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months. Deadline for
 advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

MARKSISTAS KALBA APIE KRISTŲ

Prancūzas, filosofas, marksis-
 tas Roger Garaudy, dar neseniai
 buvęs komunistų partijos politbiuro
 narys, vienas įtakingiausių komunistų
 Prancūzijoje, pasijungęs dialoguose tarp
 marksistų ir krikščionių, dėl savo
 pažiūrų ir nukrypimo nuo Maskvos
 diktuojamos politikos, privalomas visų
 kraštų kompartijoms, liko išstumtas iš
 politbiuro vadovybės. Laikraštyje
 "Evangile aujourd'hui" paskelbė
 savo pažiūrą į Kristų. Štai jo
 žodžiai:

"Maždaug imperatoriaus Tiberijaus
 valdymo metu, nežinia kur nei kada,
 vienas asmuo, kurio ne vardas nežinau,
 pralaužė spragą žmonijos horizonte.
 Be abejonės, jis nebuvo nei filosofas,
 nei tribunus (kalbėtojas), bet mokė
 pačių savo gyvenimu, kad kiekvienas
 mūsų visada gali pradėti naują gyvenimą."

Skelbiant iki galutinio pakeitimų
 gerąją naująją, reikėjo, kad jis pats,
 savo prisikėlimu, įrodytų, kad visos
 ribos, o ypač kraštutinė riba — mirtis
 yra nugalėta. Tas ar kitas mokslininkas
 gali neigti kiekvieną šios tikrovės faktą,
 tačiau tai nieko nepakeičia. Ugnis buvo
 uždegta. Toji ugnis rodo, kad buvo
 pirmoji kibirkštis, kuri ją užkūrė.

Tasai degantis židynys pradžioje
 buvo sudarytas iš vargšų, kuriuos nuo
 Nerono iki Dioklecijono ano laiko valdžia
 smarkiai persekiojo. Tame židinyje
 meilė turėjo būti kovinga, viską keičianti,
 kitaip jis nebūtų buvęs priklaitas
 prie kryžiaus.

Tai buvo naujas žmogaus gimimas.
 Žiūriu į tą kryžių, kuris yra tam tikras
 simbolis. Aš galvoju apie visus tuos,
 kurie ištiesė rankas kryžiaus formoje:
 pradedant Jonu nuo Kryžiaus, kuris
 mokė nieko neturėti, bet viską paveldėti,
 baigiant Marksu, kuris mums rodo,
 kaip reikia pakeisti pasaulį, baigiant
 Van Gogh'u ir visais tais, kurie suvokė,
 jog žmogus yra per daug didis, kad
 pasitenkintų tik savimi. Jūs, Bažnyčios
 žmonės, saugotojai didžiųjų vilčių, kurių
 jums atėmė Konstantinas, grąžinkite
 jį pasauliui. Jo gyvenimas ir jo mirtis
 yra drauge ir mūsų, ir visų tu, kuriems
 jis turi prasmę. Taip, ir mums, kurie
 jo išmokome, kad sukurtas žmogus
 yra kūrėjas.

Galia kurti yra dieviška savybė žmogui.
 Ji yra mano realios buities apraška
 kiekvieną kartą, kai kas nors naujo
 gimsta, kad prasplėstų žmogiskos
 formos pačioje paikiausioje meilėje
 arba moksliniuose atradimuose.

Užsakykite: Immaculate Conception
 Convent, Putnam, Conn. 06260, USA

**KLAUSKITE-
 PATARSIM-PADĖSIM**

Patarimų tarnyba "Tėviškės žiburiai" skaitytėjams, bendradarbiaujanti su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaitytėjai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus patipinti Action Line arba "TZ".

Mano motina, gyvenanti Londone, Britanijoje, ruošėsi vasarą ap-
 lankyti mus. Ji kreipėsi į vieną kelionių įstaigą ir užsakė vietą lėktuve.
 Už bilietą ji įmokėjo pradinę sumą \$60. Vėliau ji susirgo, nebegalėjo
 ryztis tolimai kelionei ir pranešė kelionių įstaigai agentui, kad nebe-
 galės skristi Kanadon. Kai paprašė grąžinti įmokėtus \$60, agentas nek-
 reipė dėmesio. Dėl to kreipiuosi į Jūs, nes toji kelionių agentūra Toron-
 te turi savo skyrių. Prašyčiau padėti mano motinai atgauti įmokėtus \$60.

Gerai, kad kreipėtis į mus. Jau kalbėjome su kelionių agentūros
 skyriumi Toronte, ir Jūsų motinai minėti pinigai grąžinti.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MASINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOME IR APTRAUKIAME KEDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Netikrumo ženklai sovietuose

Nesutarimas viršūnėje • Plyšys tarp komunistų partijos ir visuomenės

GEDIMINAS GALVA

Anglų žinioms skelbti Reuterio
 agentūra iš Viena pranešė, kad
 Kremliuje vyksta nesutarimas.
 Minėtoji žinia buvusi gauta iš
 liudies respublikų. Žinios šaltinių
 nurodymas Belgradas ir Praha.
 Pasak Reuterio, trys sovietų
 politinio biuro nariai — komunistų
 partijos ideologas Michail Suslovas,
 pergyvenęs visus sąvartos tarpusius, Alek-
 sandras Selepinas, buvęs saugu-
 mon viršininkas, dabartinis dar-
 bininkų sąjungos pirmininkas, ir
 Kiril Mazurovas, ministerių tary-
 bos pirmininko pavaduotojas, ra-
 štu pakaltinę komunistų partijos
 pirmąjį sekretorių Leonidą Brežnevą
 ir ministerių tarybos pirmininką
 Aleksejį Kosyginą nesugebėjimu
 ūkio srityje.

Reuterio pasėtas vėjas sukėlė
 greitai nurimusią audrą. Naujo
 lūžio laukę Maskvoje turėjo nu-
 sivilti.

Maskvoje ramu

Dviem dienom praslinkus nuo
 žinios paskelbimo, sovietų vy-
 riausybė ryžosi ją paneigti. Mas-
 kovoje ir kituose miestuose
 ramu. L. Brežnevas ir krašto ap-
 saugos ministeris Andrej Greč-
 ko išvyko į karinius "Dvina" ma-
 nevrus Gudijoje.

Jei Reuteris neišlaūžė iš pirmo
 žinio, kuri esmėje ne nauja, jos
 išvados, kad vyksta politinis
 lūžis, šiuo metu nepasitvirtino.
 Ši žinia ne nauja, nes praėjusi
 gruodžio mėnesį įvykusia me-
 komunistų partijos centro komite-
 to posėdyje minėti sovietų
 vairuotojai buvo kaltinami dėl
 ūkinių negerovių. Brežnevas ir
 Kosyginas išsilaikė. Visai pa-
 tikėtina, kad Brežnevas ir Kosy-
 ginas turi pakelti puolimo smū-
 gius politiniame biure.

Sovietai šiandieną pergyvena
 didelį sunkmetį, kuris žymiai
 svarbesnis už valdantiųjų asme-
 nų pakeitimą. Valdantioji viršū-
 nė gali pasikeisti, tačiau ji ne-
 gali užtikrinti, kad esminiai
 klausimai bus išspręsti.

Sunkmetis sovietuose

Sovietų raidą apsprendžia trys
 veiksniai: vienavaldė komunistų
 partija, rikiojanti kraštą iš viršaus,
 vienintelė ideologija ir valstybinis
 planas, kuris apsprendžia ūkio ir
 kultūros raidą.

Klaipėdos atplėšimo užkulisiai

Atsiliepiant į straipsnį "Urbšys Berlyne, Hitleris laive", atspausdintą "TZ" 1970 m. 7 nr.

DR. M. ANYSAS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)
 Von Ribbentrop man pasiū-
 lė tuojau pasirašyti jo iš anksto
 paruoštą sutarties projektą dėl
 Klaipėdos krašto prijungimo prie
 Vokietijos. Jis stengėsi įtikinti,
 kad man pasirašius lieka gauti
 tik Lietuvos respublikos organų
 ratifikaciją ir tuomet visas reika-
 las busiai baigtas. Aš griežtai atsisakiau
 tai padaryti, aiškindamas, jog
 mano, kaip užsienio reikalų minist-
 ro, įgaliojimai jokiu būdu nėra to-
 kio platus, kad galėčiau pasira-
 šyti kalbamą valstybės dalies at-
 sisakymo sutartį. Tuo reikalu
 turi pasisakyti Lietuvos respubli-
 kos konstitucijoje numatyti
 valstybės organai ir teigiamai at-
 veju duoti man atitinkamus įga-
 lojimus. Ministeris von Ribben-
 trop karščiuodamas pakartoti-
 nai aiškino, jog Lietuvos valsty-
 bės organai visvien sutiksia
 Vokietijos vyriausybės reikala-
 vimą patenkinti, nes Lietuvos
 respublikos vyriausybėi nebėsa
 kitos išeities. Jeigu ir būtų ko-
 kiu nors juridinių trūkumų, jie
 busi visiškai pagydomi vėlesne
 šios sutarties ratifikacija.

Aš palikau prie savo nuomonės.
 Matydamas, kad manęs ne-
 gali paveikti savo argumentais
 ir grasinimais įsakyti vokiečių
 kariuomenei žygiuoti, von Rib-
 bentrop galiausiai nusileido ir
 sutiko, kad jo ultimatumas pir-
 ma būtų pateiktas Lietuvos vy-
 riausybei. Jis pakartotinai pa-
 brėžė, reikalingas esą labai sku-
 bus ir neleistina ji užvilkti,
 kad neišvestų Fuehrerio iš kan-
 trybės, kuris Lietuvos atžvilgiu
 parodė tiek daug pakantų.

Greitai buvo suformuluotas
 reikalavimas raštu ir man įteik-
 tas. Kad greičiau galėčiau pa-
 siekti Lietuvą, von Ribbentrop
 man pareiškė, esą už poros va-
 landų skris specialus lėktuvas,
 kuriuo aš greitai pasieksiu Kau-
 ną. Atsisveikindamas man pa-
 kartojė: "Eilt sehr, Herr Minis-
 ter, eilt sehr."

Su ultimatumu kišenėje su-
 grįžau į prieškambarį, kur ma-
 nes laukė mūsų pasiuntinys K.
 Skirpa. Buvo kietas neramus, nes
 mano ilgas užtrukimas pas mi-
 nisterį jam leido spėti galimy-
 bes. Kai jis pamatė mano išba-
 lusi veidą ir kai aš jam keliais
 žodžiais paaiškinau padėtį, jo
 veidas visai nustojo spalvos ir
 pasidarė pilkas kaip žemė.

Netrukus, sugrįžęs į pasiun-
 tinybę, pranešė, kad lėktuvas
 skridimui paruoštas. Su žmona

Vienavaldėje komunistų partijos
 vyks taikos šio meto tikrovė. Ne-
 nuostabu, kad šiuo metu, kai
 ruošiamasi švęsti 100 metų Le-
 nino gimimo sukaktį, sovietai
 pergyvena santvarkos sutrikim-
 mą.

Svarbi sutrikimo priežastis
 yra proletariato diktatūra, ideo-
 loginis slogutis, kuriuo atvirai
 ima bodėtis partijos išugdytos
 švietusios dalis, bet svarbiausia
 — planavimo negalavi-
 mai, sutrikdę ūkinę pažangą.

Planinga veikla vadinama
 atitinkamų priemonių panaudo-
 jimą tikslui siekti per tam tik-
 rą laikotarpį. Planinga veikla ži-
 noma ne tik socialistinėje, bet ir
 laisvoje santvarkoje.

Nesėkmės priežastys
 Kodėl sovietams vis sunkiau
 sekasi įgyvendinti planus? Pir-
 mutinė priežastis — nepaprasta
 planavimo ir planų vykdy-
 mo centralizacija milžiniškame
 krašte. Planavimo ir planų vyk-
 dymo centralizavimas komunistų
 partijai padeda sekti įvairių
 sričių veiklą, bet užgnaužia at-
 skirų asmenų iniciatyvą ir iš-
 dugo nepaprastą biurokratizmą,
 kuris sužlugdo planus.

Netikęs planavimas pažeidžia
 kiekvienos veiklos sritį, bet
 ypač ūkį. Leninas rašė: "Komu-
 nizmas bus vertinamas tik tuo-
 met, kai jis ūkiškai bus pagrįs-
 tas" (Lenino raštų 29 tomas, 168 psl.).

Labai atsargi ūkinė reforma
 neretai tik padidina samysį ūkyje.
 Centrinės ministerijos pasi-
 metė. Vyriausios valstybinio pla-
 no komisijos pirmininko pava-
 duotojo Aleksandro Bačurino
 teigimu, ministerijos jau pažeidė
 žmonėms suteiktas teises. L.
 Brežnevas nurodė, kad kranai
 užsakyti Rytų Vokietijoje buvo
 pasiūti į Vladivostoką ir tik ap-
 lauzyti pasiekė paskirties vietoje
 — Odesą. Lietuvos minist-
 rių tarybos pirmininkas J. Ma-
 niušis skundžiasi, kad centrinės
 ministerijos Maskvoje "neskiria
 reikiamo dėmesio pažangiai
 imonių valdymo formai" ("Tie-
 sa", 1970 m. vasario 15 d., 38
 nr.). Jis pasakė labai daug.

Sovietai jau seniai sustingę.
 Atrodo, kad komunistų partija
 yra verčiama trauktis nuo revo-
 liucijos poleikų.

kaikuriuos mintys sunkiai bepri-
 taikomos šio meto tikrovei. Ne-
 nuostabu, kad šiuo metu, kai
 ruošiamasi švęsti 100 metų Le-
 nino gimimo sukaktį, sovietai
 pergyvena santvarkos sutrikim-
 mą.

Svarbi sutrikimo priežastis
 yra proletariato diktatūra, ideo-
 loginis slogutis, kuriuo atvirai
 ima bodėtis partijos išugdytos
 švietusios dalis, bet svarbiausia
 — planavimo negalavi-
 mai, sutrikdę ūkinę pažangą.

Planinga veikla vadinama
 atitinkamų priemonių panaudo-
 jimą tikslui siekti per tam tik-
 rą laikotarpį. Planinga veikla ži-
 noma ne tik socialistinėje, bet ir
 laisvoje santvarkoje.

Nesėkmės priežastys
 Kodėl sovietams vis sunkiau
 sekasi įgyvendinti planus? Pir-
 mutinė priežastis — nepaprasta
 planavimo ir planų vykdy-
 mo centralizacija milžiniškame
 krašte. Planavimo ir planų vyk-
 dymo centralizavimas komunistų
 partijai padeda sekti įvairių
 sričių veiklą, bet užgnaužia at-
 skirų asmenų iniciatyvą ir iš-
 dugo nepaprastą biurokratizmą,
 kuris sužlugdo planus.

Netikęs planavimas pažeidžia
 kiekvienos veiklos sritį, bet
 ypač ūkį. Leninas rašė: "Komu-
 nizmas bus vertinamas tik tuo-
 met, kai jis ūkiškai bus pagrįs-
 tas" (Lenino raštų 29 tomas, 168 psl.).

Labai atsargi ūkinė reforma
 neretai tik padidina samysį ūkyje.
 Centrinės ministerijos pasi-
 metė. Vyriausios valstybinio pla-
 no komisijos pirmininko pava-
 duotojo Aleksandro Bačurino
 teigimu, ministerijos jau pažeidė
 žmonėms suteiktas teises. L.
 Brežnevas nurodė, kad kranai
 užsakyti Rytų Vokietijoje buvo
 pasiūti į Vladivostoką ir tik ap-
 lauzyti pasiekė paskirties vietoje
 — Odesą. Lietuvos minist-
 rių tarybos pirmininkas J. Ma-
 niušis skundžiasi, kad centrinės
 ministerijos Maskvoje "neskiria
 reikiamo dėmesio pažangiai
 imonių valdymo formai" ("Tie-
 sa", 1970 m. vasario 15 d., 38
 nr.). Jis pasakė labai daug.

Sovietai jau seniai sustingę.
 Atrodo, kad komunistų partija
 yra verčiama trauktis nuo revo-
 liucijos poleikų.

Didžiojam lietuvių visuomenininkui

STEPUI KAIRIUI mirus,

liūdesio valandoje žmonai, dukrai, sūnui, artimie-
 siams ir Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto val-
 dybai reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi —

KLB Londono apylinkės valdyba

Buvusiam Lietuvių Skautų Brolijos
 vyriausiajam skautininkui

A + A vyr. skn. **STEPUI KAIRIUI**

staiga ir peranksti iškeliavus į amžinybę, jo žmonai,
 dukrai ir sūnui skausmo valandoje reiškia brolišką
 užuojautą —

j. v. s. Bronius Juodelis, buvęs LSB vs.

A + A

STEPUI KAIRIUI mirus,

žmoną IRENĄ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir
 kartu liūdimė —

Liuse ir Vytautas Česnos

Poniai IRENAI KAIRIENEI, jos brangiam vyrui

STEPUI KAIRIUI mirus,

nuoširdžiausią užuojautą reiškia —

M. V. Miceikos

M. S. Šetkai

A + A

JUOZUI SIMINKEVIČIUI

mirus, dukrai PRIMAI SAPLIENEI ir jos šeimai,
 sūnui VYTAUTUI SIMINKEVIČIUI bei jo šeimai,
 ypač oro skautam LINUI ir RAMŪNUI SAPLIAMS,
 taipgi ANTANUI SIMINKEVIČIUI reiškia gilią
 užuojautą —

Darius ir Girenos draugovė ir
 draugininkas ps. P. Regina

A + A

JUOZUI SIMINKEVIČIUI mirus,

žmoną PRANĘ, dukrą PRIMĄ, sūnų VYTAUTĄ ir
 jų šeimoms giliai užjaučia —

L. V. Štuikiai

Liūdinčią dėl tėvelio

A. A. JUOZO SIMINKEVIČIAUS

mirties psk. PRIMĄ SAPLIENĘ, visą jos šeimą bei
 artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Toronto skautininkai-ės

A + A

JUOZUI SIMINKEVIČIUI mirus,

jo žmonai PRANEI, sūnui VYTAUTUI, dukrai
 PRIMAI SAPLIENEI ir jų šeimoms nuoširdžią
 užuojautą reiškia —

M. Morkūnienė

J. Dambrasas

Mielam TEVELIUI Lietuvoje mirus,

jo sūnų JONĄ PETRAUSKĄ ir jo šeimą

nuoširdžiai užjaučiame —

Adelė Vaitkevičienė

Juozas Kozeris

Juozas ir Pranas Ziurinskai

Nuoširdi užuojauta

JONUI PETRAUSKUI ir jo šeimai, Lietuvoje

mirus jo tėveliui A. A. JUOZUI PETRAUS-
 KUI —

A. Masys

Brangiai Mamytei

A + A AGOTAI KEŽINAITIENEI mirus,

jos dukrai MARIJAI KAZLAUSKIENEI, žentui ir
 sūnams JUOZUI ir VINCUI reiškia gilią
 užuojautą —

J. J. Paškevičiai

F. A. Matuliai

J. Vrubliauskienė

P. G. Breichmanai

jam sugrįžus darė Lietuvos vyriausybę. Jeigu kariniai atstovai Berlyne gavo tokius memorandumus, jie greičiausiai atėjo iš Lietuvos pasiuntinio K. Skirpos plunksnos, nes jis pas juos buvo daugiau persona grata, negu Auswaertiges Amte.

5. Pagal centro vyriausybės nuomonę, toks krašto atplėšimas buvo neįmanomas. Tokia galimybė centro

išskridome į Kauną. Mano parvežtas ultimatumas trenkė kaip žaibas į vyriausybę. Iš jos pusės tikrai nebuvo manyta, kad Trečiasis Reichas griebtų šios paskutinės priemonės.

Anyas: Ar esant tokioms aplinkybėms, iš Lietuvos vyriausybės pusės nebuvo daroma kokių nors žygių dar paskutiniu momentu sustabdyti Hitlerio užsimojimą užimti Klaipėdą?

Urbšys: Po Čekoslovakijos apkarpymo 1938 m. rudenį, kuris įvyko su Vakarų demokratų likvidavimu savaite prieš man įteiktą ultimatumą, — Lietuvai nebuvo pagrindo laukti efektingos paramos iš Vakarų demokratų. Mūsų ant greitųjų bandyti diplomatiniai pasiteiravimai nedavė teigiamų rezultatų.

Valstybės prezidentui pirminkaujant, ministerių taryba pakartotinai posėdžiavo. Taryba manė, kad bus galima kaip nors Hitlerio reikalavimą pakeisti. Lietuva darė konkrečių pasiūlymų ultimatumui modifikuoti arba jį bent sušvelninti. Man prisiejo dar porą kartų skristi į Berlyną, bet Trečiojo Reicho vadovybė liko nepermaldausima. Visų šių derybų laikotarpyje Lietuvos vyriausybė buvo nepaprastai spaudžiama Vokietijos pasiuntinio Zechlino. Lietuvai, pilno žodžio prasme, buvo taikomas ašies valstybių praktikuojamas "nervų karas".

Galusiai kovo 22 d., pirmomis nakties valandomis buvo pasirašyta sutartis dėl Klaipėdos krašto atidavimo Vokietijai, nes mums paaiškėjo, jog iš kitų pasaulio valstybių nebuvo galima laukti paramos. Lietuva šioje nelygioje kovoje liko viena.

Anyas: Tokiu būdu yra visi nepagrįsti Lietuvos paplitę gandai apie paveikimą spinduliais ir Hitlerio žvilgsniu, kurie buvo minimi ryšium su Čekoslovakijos prezidento Hachos atvykimu į Berlyną?

Urbšys: Tai nesąmonė, mes tarėmės tik su Trečiojo Reicho užsienio reikalų ministru. Aš pats pilnai pergyvenau ultimatumo įtampą, kuri man sudavė nepaprastai smarkų smūgį. Pilnai galui įsivaizduoti, kad pagyvenęs žmogus, kaip prezidentas Hacha, po tokio ultimatumo reikalavimo galėjo gauti smar-

kų širdies priepuolį ir griebtis net valstų.

Mums bekalbant buvo pranešta, kad esąs atvykęs Vokietijos pasiuntinys ir prašas audiencijos.

Urbšys: Jis dabar yra nuolatinis mūsų svečias.

Tuo baigėsi mūsų pasikalbėjimas. Vėliau, man kalbant tuo reikalu su p. Urbšio uošve p. Mašiotiene, paaiškėjo, kad prieš vykdamas į Romą jis žentas buvo perspėjęs Lenkijos pasiuntinio Kaune Charwato nevykti per Berlyną, nes galima susilaukti staigmenų Klaipėdos reikalu. Tas perspėjimas jos žentą paragins važiuoti į Romą per Varšuvą, bet ne per Berlyną.

Lenkijos diplomatinis špionazžas tuomet gana gerai veikė, nes

"Ateina naktis... Saulė jau nuslinko nuo kalnų, nuo miškų, nuo laukų..." Kiekvienam žmogui yra skirtas gyvenimo vakaras, kiekvienas sulaukia saulės nuslinkimo, kiekvienas pri dengiamas ilgosios nakties tamsa, nes be jos nebūtų aušros — amžinojo gyvenimo buities, kur nebėra laiko ir ribų.

S. m. kovo 25 d. gyvenimo naktis pridengė prof. Stepa Kairį. Naktis be raudono saulės, naktis staigi ir kaip audra sujudinusi visas lietuvių išeivijos kolonijas, ypač skautų vietnes ir centrus. "Aš nuejau namo" — skambiu aidu prasišviesia žinia apie įvykusią permainingą "Aš nuejau namo" — kalami skautų susijungimo ženklai ant mirusiųjų antkapio, o kiekvienam pasiliekančiam — giliai širdin. Ir tolimosios aušros vizija virsta realybe, nors liudėys ir baimė dėl gretų retėjimo tokia skaudi ir gelianti.

Keliu augstyn
Velionis gimė vaistininko šeimoje 1916 m. kovo 2 d. Rusijoje. Po I D. karo šeima grįžus į Lietuvą, jis mokėsi Marijampolėje, vėliau Kaune jėzuitų gimnazijoje, kurią baigė 1934 m. Universitete studijavo chemiją-farmaciją. Nuo pat vaikystės domėjosi muzika ir jos uoliai mokėsi Kauno konservatorijos smuiko klasėje ir pas privačius mokytojus. Vytauto Didžiojo universitetą baigė 1939 m. ir tuoj buvo pakviestas mokomajam personalui. Vėliau perkeltas į Vilnių, kur dirbo iki 1944 m., kai pasitraukė į Austriją. Innsbrucko universitete gilinio studijas. 1946 m. buvo pakviestas dirbti į organizuojamą Pabaltijo universitetą Hamburge. Šiame universitete jis buvo chemijos fakulteto dekanas. 1947 m. vedė Ireną Vaicūlenaitę. 1948-49 m. — Lady Davis stipendininkas New Brunswick universitete Kanadoje. Vėliau kaip chemikas dirbo tyrimų srityje

Laimė - nešti laimę kitiems

Profesoriaus, visuomenės veikėjo, skautų ir jaunimo vadovo a. a. Stepo Kairio netekus

Č. SENKEVIČIUS

keliose pramonės įstaigose, kur vienas ar su bendradarbiais yra parašęs ir paskelbęs eilę straipsnių chemijos mokslų klausimais. Ilgiausiai gyveno ir dirbo Torontė.

Visa širdimi

Yra daug augstąjį mokslą baigusių ir visuomeninį darbą dirbančių žmonių, yra daug gabių profesionalų, išskylančių išradimais bei kitais moksliniais laimėjimais, yra daug visuomenės veikėjų, dirbančių jaunimo auklėjimo, kultūros, švietimo bei kitose gyvybinėse išeivijos bendruomenės srityse, bet rečiau pasitaiko asmenybių, kurios įsikabina į dirbamą darbą visa turima jėga, galima sakyti, iki kraujo įsisiurbia ir gyvena vienu tuo, ką dirba ir ko siekia. Vienas iš tų retesnių darbuotojų, sau lygaus pavyzdžio neturėdamas, buvo a. a. Stepas Kairys. Šias eilutes rašančiam teko drauge su velioniu 18 metų dirbti bendrą skautiškos veiklos darbą Torontė. Kas matyta, patirta ir kas jo per tuos kelio dešimt metų planuota ir padaryta, sunku būtų aprašyti greitomis mažesnės apimties rašinys. Be abejonės, tai bus padaryta vėliau įprasta tvarka ir forma. Norėčiau čia tik paminėti pačias stambiausias sritis, kuriose velionis dirbo.

Skautija — antroji šeima

Lietuviškoji skautija visą gyvenimą jam buvo antroji šeima. Šitai jis pats mėgdavo tam tikromis progomis pabrėžti, ir tai buvo tikra tiesa. Jis niekada neįsivaizdavo savęs ne skauto ir jo niekas neįsivaizdavo ne skauto. Viskas buvo tapę tarsi vienu, ir tokioje būsenoje velionis ar skautavimo ir jo organizavimo giliai vagas. Jis buvo principin-

gas skautas, aiškus ir tvirtas, nes skautybę nuo pat vaikystės buvo priėmęs kaip gyvenimo būdą. Jo charakteryje įsispaudę skautybės bruožai su bėgančiais metais tik dar labiau ryškėjo. "Pats tikrasis kelias į laimę yra nešti laimę kitiems žmonėms. Bandykite juo eiti ir palikite šį pasaulį truputį geresnį, negu jį radote. Ir kai ateis jūsų eilė artėti prie mirties, jūs galėsite mirti laimingi, jausdami, kad neleidote laiko tuščiai, bet padarėte visa, ką galėjote" — šie skautybės įkūrėjo lordo Baden-Powellio testamentiniai žodžiai a. a. Stepo Kairiui buvo pagrindinis gairės jo gyvenimo kelyje. "Pirmoji mintis tebūna apie kitus, o tik antroji apie save" — šio skautų įsakymo velionis visada stengėsi laikytis. Visos darbo pastangos ejo šia linkme, visi pasiekimai, atsiėję tūkstančius laisvalaikio valandų, buvo "laimė nešti kitiems žmonėms" įkvėpti. Kokią tik darbo sritį jis nepaliesdavo, dirbdavo su dideliu užsidegimu, atiduodamas visą save, kad dirbamasis darbas išeitų kuo tobuliausias. Jis beveik laikėsi minties — "kūrėjas turi sudegėti, kad kūrinyse gyventų" (Diesel).

Neatlaides darbininkas

Vytauto Didžiojo universitete Kaune energingai vadovavo studentų skautų Korpi "Vytiis". Vokietijoje buvo vienas tos korporacijos atkūrėjų. Pirmajai Akademinei Skautų Sąjungai Stokholme sukomponeavo dainą "Dievui, tau tėvynei ir žmonijai" (V. Braženo žodžiai), kuri greitai paplito po visą skautišką pasaulį, prigijo ir yra viena pačių populiariausių dainų. Nuo 1951 m. Torontė jis redagavo "Skautų

Aidą". Beveik iš nieko pradėjęs, jam įprastu preciziškumu ir "susirgimu" sėkmingai laikraštį redagavo šešerius metus... naktimis, naktimis ir naktimis be jokio atpyginimo, dargi savų pridėdamas. 1952 m. išrenkamas Lietuvių Skautų Brolijos vyriausiu skautininku, kuriuo išbuvo nepilnas tris kadencijas iki 1960 m. "Skautų Aidą" ir vyriausio skautininko pareigos tuo laikotarpiu jam buvo atėmę absoliučiai visus laisvalaikius, ne sėkmenadienį neišskiriant. O kur dar kiti skautiški darbai? Sueigos, vienetų vizitacijos, kalbų paruošimas, "Skautybės berniukams" antrosios lietuviškos laidos spaudai paruošimas, pareikalavęs plataus susirašinėjimo ir labai rimto atsidėjimo. "Darbų tėvynei daug yra ir čia, toli nuo jos gyvenant. Mes, skautai, tam turime ypatingai didelių galimybių. Viena jų — garsinti mūsų tautos nelaimės pasaulio skautiško jaunimo tarpe. Savo pasiūlymu ir užsidegimu galime labai daug gero savajai žemei padaryti..." — rašė velionis 1955 m. "Skautų Aide". Jis tuo tikėjo, taip dirbo ir taip gyveno. Nuo pat vaikystės iki paskutiniosios vasaros Romuvoje stovyklavo ir dažnai nespėdavo džiaugsmo, būdamas po atviru Viešpaties dangumi. Retesnis iš skautininkų, stovyklavęs visose penkiose tautinėse stovyklose. V. Braženo žodžiais parašė muziką III-sios ir IV-sios tautinių stovyklų dainoms, taipgi ir "Sargybinio gados". Stovyklose daugiausia laiko skirdavo programiniams dalykams, ypač laukų ir dainavimo sritims, pats jaunimą dainų mokydamas ir aktyviai dalyvaudamas laukų pasirodymuose su muzikos instrumentu ar koku komišku laišku.

Paskutinieji metai

Paskutiniuosius kelis savo gyvenimo metus paskyrė liaudies instrumentų atgaivinimui skautuose. Pradžią davė Toronto "Satrijos" tunto tuntininkės s. L. Gvildienės pritarimu ir parama jo suorganizuota skautiškų kankininkų grupė. Vėliau tam tikromis progomis papildyta jo paties vadovaujama ir mokomais skautais skudutininkais, o šiais metais Vasario 16 minėjimė jau išėita ir su birbynėmis. Šitai didelio pasiaukojimo ir atkaklaus darbo dėka velionis suorganizavo ir į sceną išvedė pirmą ir vienintelį Torontė tokių rūšies jaunimo ansamblį. Kanklių ir skudučių jis mokė skautus ir skaites, važinėdamas iš namų į namus, nuo vieno pas kitą. Jis mokė stovyklose ir telkė vis daugiau instrumentų ir

naujų narių, platinio liaudies instrumentų atgaivinimo idėją bet kokia pasitaikiusia proga. Šitas jo darbas rado šilto pritarimo ir nuosirdaus įvertinimo lietuvių visuomenėje. Graudus KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Cepo atsisveikinimas laidotuvių dieną tarytum išreiškė visų lietuvių skaudų pergyvenimą, netekus didelio ir taip dar reikalingo žmogaus.

Bendruomenėje

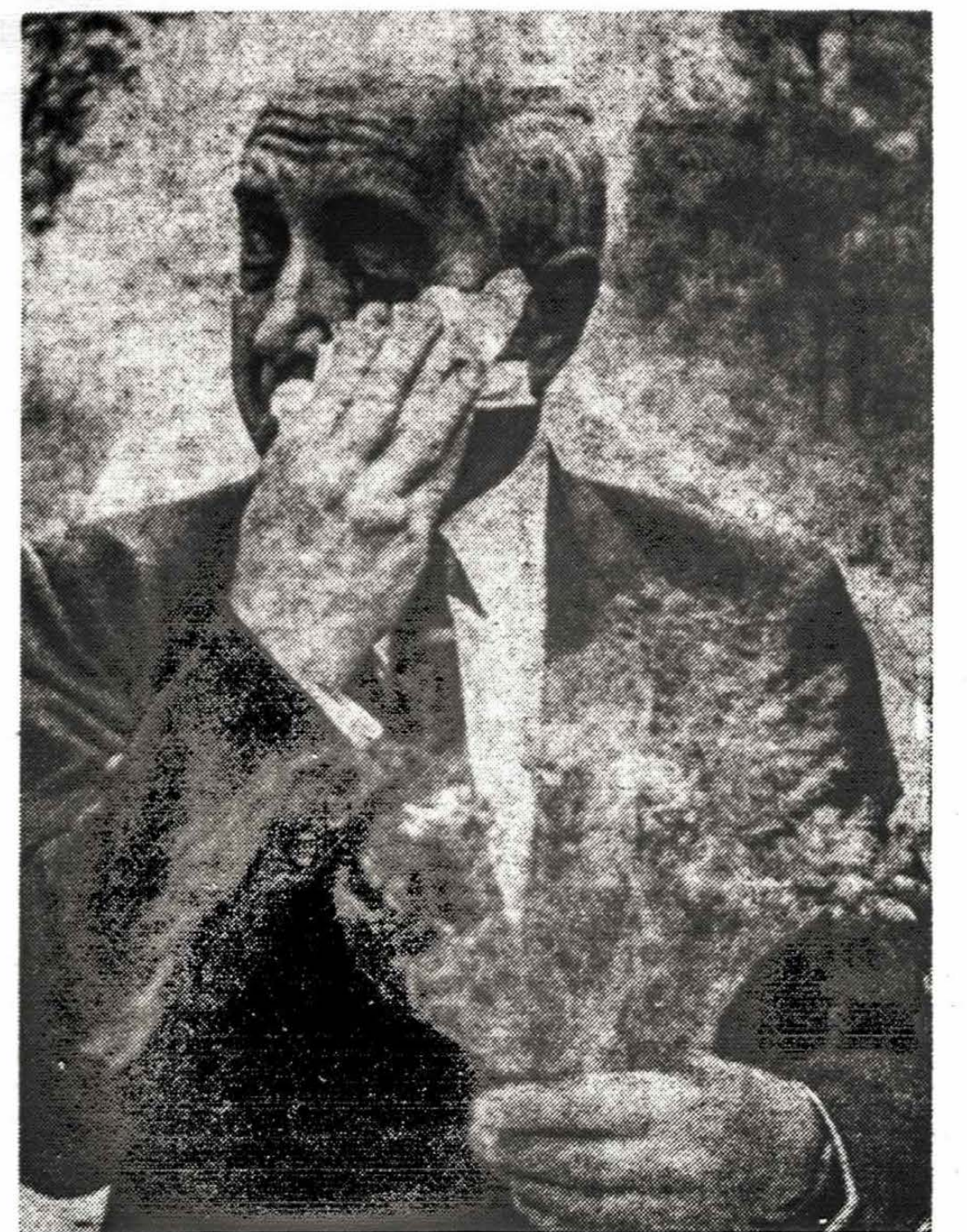
Velionis kaip visuomenininkas reikšėsi Lietuvių Bendruomenės veikloje. Buvo išrinktas į Kanados lietuvių tarybą ir krašto valdyboje ejo vicepirmininko ir kultūros komisijos pirmininko pareigas. Pakviestas važinėdavo su paskaitomis lietuvių kolonijose, ypač tautinių švenčių progomis, bendradarbiavo spaudoje. Kaip smuikininkas yra dalyvavęs daugelyje koncertų, suruoštų įvairiausiomis progomis salėse ar bažnyčiose. Paskutiniųjų Lietuvių Skautų Sąjungos rinkimų metu buvo išrinktas į Sąjungos garbės teismą.

Visur jis suspėdavo, visų jis būdavo prieinamas ir prašomas neatsisakydavo talkinti, kur tik organizavosi darbai Bendruomenės ar skautijos labui. Būdamas reto darbštumo ir energijos, dirbo atsidavęs kitiems ir tapo šviesiu pavyzdžiu visiems lietuviams, ypač jaunimui. 1956 m. velionis rašė skautams: "Ir prie degančių laukų, ir virš putojančių bangų, ir žydrios dangaus mėlynės, visur mąstykite tą pačią didžią Sventosios Lietuvos mintį, pavesdami kiekvieną savo žingsnį maloningojo Kūrėjo globai".

Šiandien tai nuskamba kaip testamentiniai žodžiai. Ir tebūnie jie tokie. Kas pasakytą — pasakytą. Daugiau jis mums niekada nebekalbės. Kalbės jau kita, ne žodžių kalba jo didysis palikimas. Palikimas ne medžiaginių turtų, bet tas paauguktas gyvenimas Lietuvis ir jos jaunimui bei ateinančiom kartom.

Velykos — ne tik gyviesiems

Su velioniu jautriai ir gaudžiai atsisveikinta laidotuvių koplyčioje kovo 28. Didįjį Sešadienį, skambant kanklėms ir karštą uždegnatį Lietuvos trispalve. Poros šimtų automobilių vilkstinė palydėjo velionį į šv. Jono lietuvių kapines, kur lietus maišė su sniegu, pūtė šal-tas vėjas, tartum visa gamta raudodojo. Skautų ir skaučių ratas apjuosė naują supiltą kapą, skęstantį Velykų lelijose ir rožėse, vainikuose ir atsisveikinimo įrašuose vakarinei ir paskutinei su mylimu velioniu skautininku maldai "Ateina naktis..." Naktis pridengė mirusiojo palaikus, tikėjime laukiančius amžinojo gyvenimo aušros ir prisikėlimo. Viešpats Kūrėjas Velykų rytą pažadėjo ir mirusiesiems.

Pavergetoje Lietuvoje taip vaizduojamas emigrantas, atvykęs aplankyti savo tėvynės. Nuotrauka Antano Sutkaus

PATS KALEJO IR KITUS KALINO

Svetlana rašo apie Kremlį ir jame užsidariusį valdovą Stalingą, kurio visi nenkentė ir kartu lenkėsi

Apie tėvo jaunystę Svetlana kalba santūriai. Esą jis buvo gimes iš mažaraščių Kaukazo ūkininkų. Jo tėvas buvo žiaurus ir išgeriantis. Motinos svajonė buvo matyti sūnų Juozą ortodoksų kunigu. Tuo būdu jis pateko į ortodoksų kunigų seminariją, kur gavo vienintelį sistemingą išsilavinimą. Kad Stalinas buvo iš seminarijos išvartas jos nebaigęs, kad paskui buvo netgi suorganizavęs kalnų plėšikų grupę, kuri plėšdavo bankus, Svetlana apie tai nekalba. Užsimena tik tai, kad Stalinas pagaliau buvo išstremtas į Sibirą, kur, palikęs pirmąją žmoną Kaukaze, gyveno su kažkokia berašte ūkininke. Ten gimes sūnus, niekam vėliau nežinomas.

Ziaurumo šakny

Savo tėvo jaunystėje Svetlana bando įieškoti jo būsimo ziaurumo šaknų, kurių viena veda į Stalino tėvą, kita — į kunigų seminariją — tamsią ir bekompromisę. Toliau Svetlana stato klausimą:

Bet kaip atsitiko, kad Sovietų Sąjungoje buvo įkurta viduramžių tironija ir tai žmogaus, kuris save vadino tarptautinio proletariato vadu? (171 p.)

Atsakymo Svetlana pradeda įieškoti nuo Lenino, kuris, pasak jos, yra proletariato diktatūros ideologijos kūrėjas.

Mano tėvas buvo šios ideologijos vykdytojas. Leninas padėjo pagrindą vienos partijos sistemai, paremtai teroru ir nežmoniškų priešų likvidavimu. Jis buvo tikras tėvas to, ką Stalinas vėliau išvystė iki kraštutinumo ribų... Iš Lenino paveldėjęs totalitinį komunistų režimą, Stalinas pasidarė kraštutiniu jo vykdytoju, valdžios be demokratijos įkūnijimu; valdžios, paremtos milijonų žmonių likvidavimu. Ir tie, kurie šiame režime sugebėjo fiziškai išsilaikyti, buvo padaryti vergais, kuriems nebuvo įmanoma ne tik kurti, bet ir laisviau galvoti. Krašte, paverttame ir mirties smaugiamame, valdomame diktatoriaus ir apie jį suteiktos kvailios bei kurčios pataikūnų klikos, — Stalinas sukurė savąjį "socializmą", kurį galima buvo įgyvendinti, bet kuriame niekas negalėjo gyventi. Sukūrimas to pusiau kalėjimo, pusiau belaisvių barako — yra didžiausias mano tėvo "istorinis laimėjimas". (182 p.)

Tapęs ziaurais režimo žiauriu vadu, Stalinas liko visų žmonių, išskyrus pataikūnų, nenekentama asmenybe. Dėlto jam teko užsidaryti Kremliuje.

Seimoje, kurioje aš gimiau ir augau, nebuvo nieko normalaus, ir mano motinos nusižudymas buvo geriausias tos beviltiškos būklės liudijimas. Aplinkui Kremliaus sienos, saugomo policija namuose, vienujė, mokykloje, o virš viso ko karaliavo užkietėjęs žmogus, atskirtas nuo viso pasaulio; žmogus, kurio vien vardas kėlė baimę ir neapykantą milijonuose. (142 p.)

Dvasinė pabaisa

Sitokioje situacijoje žmogus gali išprotėti. Ir Svetlana taip rašo apie savo tėvą:

Daugelis žmonių šiandien bando išsireikšti švelniau, laiko Staliną žiauria fizine pabaisa. Iš tikrųjų, jis buvo moralinė ir dvasinė pabaisa. Tai yra žymiai siaubingiau, bet tai tiesa. (364 p.)

Sios dvasinės pabaisos mėgiausias užsiėmimas buvo žudymas — netiesioginis, kitų rankomis. Prasidėjo nuo žudymo

politinių priešų, pradžioje tolimiesnių, o paskui ir draugų, kurie kartu su juo tą baisųjį režimą kūrė. Taip buvo nužudyti didieji bolševikų vadai Kirovas ir Zdanovas, kelios dešimtys pačių geriausių raudonosios armijos maršalų ir generolų (su maršalu Tuchachevskiu priekyje) ir daugelis kitų. To negana. Įtarinėjamai, suėmimai ir kankinimai greit persimetė į pačius artimuosius Stalino gimes: į Sibirą išvažiavo žmonos (Svetlanos motinos) sesuo, pirmosios žmonos brolis su šeima, pačios Svetlanos pirmas mylimasis, o ir pačiai Svetlanai kartą tėvas rūšciai pasakė: "Tu taip pat skeidi antisovietines mintis" (155 p.) Toliau toje kraujo upėje žuvo tūkstančiai ir milijonai nekaltų žmonių. Apie tai Svetlana kalba daugelyje knygos vietų. Stalinas savo ziaurumu pralenkė rusų carą Joną Ziaurųjį, kuris nepaklusnius bajorus sodindavo ant smailių kuolų, leisdamas jiems mirti kuolo medžiui palengva smingant į vidurius.

Žydų naikintojas

Iš visuomeninių grupių Stalinas ypač nemėgo žydų ir inteli-gencijų moterų. Žydų neapykanta, Svetlana spėja, turbūt prasidėjo nuo Stalino priešo Trockio, kuris buvo žydas. Senoji rusų neapykanta žydams vyravo carų laikais, buvo Trockio apriminta, bet vėliau atgijo.

Trockiui išvykus į užsienį, po gar-siojo partijos valymo, kur valomųjų tarpe daugiausia buvo žydai, antisemitizmas atgijo visoje pilnuose net pačioje partijoje. Visam tam mano tėvas ne tik pritarė, bet dargi pagavo. (153 p.)

Autorė pateikia visą eilę konkrečių žydų naikinimo pavyzdžių: garsoji Maskvos gydytoja byla, kurios proga buvo išduždyta daug žydų intelektualų; likvidavimas Maskvos intelektualų, valstybinio teatro direktoriaus Solomon Mokhoelos, kuris savo laiku buvo atvežęs ir tam pačiam Stalinui padovanojęs JA Valstybių žydų dovana — kailinius su įrašu ir eilę kitų. Net ir dabartiniai Sov. Sąjungos vadai nesą laisvi nuo antisemitizmo. Kaip konkretų pavyzdį autorė nurodo atvejį su diplomatine tarnybai pasiruošusiu ir gabiu žydu jaunuoliu, kuris vien dėl savo kilmės negavo iš JAV. "Ir tai įvyko 1966, ne 1952!" — sušunka autorė.

Moterys

Daug raudonojo molo girdėjome apie laisvę ir lygybę, kuriomis džiaugiasi moterys Sov. Sąjungoje. Tie, kurie lankėsi "laisvose" tėvynėse, matė lygybę moterims nešioti plynas prieš statybų ar skaldyti akmenis pakele. Svetlana teigia, kad galvojančios moterys, kurios buvo taip labai garbinamos revoliucijos pradžioje, Stalino laikais nuėjo į užmarštį. Jų vietose iškilo apskritų formų kaimietės: traktorių vairuotojos, runkelių ravėjos, medvilnės rinkėjos, o virš visko — kaulių prižiūrėtojos ir karvių melžėjos.

Nėra jokios abejonės, kad tai pilnai tiko "didžiojo vado" skoniui... Taikydami prie to, menininkai rašė kūrinius, o filmų gamintojai sukūrė filmus... su pagrindine artiste Marina Ladinina, kaulių prižiūrėtoja. (383 p.)

By. K.

Toronto Moterų Šalpos grupė "Daina" vienoje savo sueigų

Nuotr. B. Tarydo

ANTANAS MACEINA

Interview vietoje

BAŽNYČIOS TRAGIKA

ne ką kita, kaip norą tautinių reikalų gynėjus perkelti į cent-rą ir tuo būdu šiuos reikalus kaip tik sustiprinti. Ateina laikas, kada Kat. Bažnyčia bus tokia pat kaip ir Rytų Bažnyčia: tautinė savo išraiška ligi pat gelmių. Tai matyti jau ir šiandien. Pavažiavęs valandą traukiniu iš Aacheno į Liežą vokiečiai katalikas Lieže nevalgo penktadienį mėsos ne todėl, kad jis katalikas, bet kad — vokiečiai, nes vokiečių vyskupai tai įsako. Ir priešiną, iš Liežo į Aacheną atvažiuojęs belgas valgo penktadienį mėsos irgi ne todėl, kad jis katalikas, bet todėl, kad belgas, nes Belgijos vyskupai tai leidžia.

Ir vėl klausimas, ką šis Bažnyčios tautėjimas reiškia: stiprėjimą ar silpnėjimą? Ir vėl atsakome: nei stiprėjimą, nei silpnėjimą, o tik tragiką, kuri glūdi kiekvienoje "iš pasaulio" pasiimtoje ir Bažnyčios gyvenimi pritaikintoje lytyje. Bažnyčios antautiškumo tragika glūdi, kaip sakėme, tame, kad šis antautiškumas buvo iš tikro vakarietiški-lotytiškas, vadinasi, apgaulus Azijos ir Afrikos žemynų tautom. Bažnyčios tautėjimo tragika glūdi tame, kad jis gimdo vad. "vietinė Bažnyčia", savotišką religinių užsieniutampantią kiekvienam, kuris šiai "vietinei Bažnyčiai" nepriklausos. Šiandien juk kiekvienam aišku, kad pasaulis vis labiau darosi vienas ir kad žmonių judėjimas iš vieno krašto į kitą darosi vis intensyvesnis. Po 100 metų ši pasaulio vienybė ir šis judėjimas bus, atrodo, savaime suprantami, beveik kasdieniniai dalykai. Vakaru Europoje, sakysime, sienų praktiškai jau nebėra, nes nebėra vizų. Vakaru Europa jau yra vienas pasaulis iš dalies ūkiškai, netrukus gal ir politiškai. Tautiniai skirtumai pasaulinėje plotmėje regimai nyksta. Tuo tarpu Bažnyčioje jie auga. Bažnyčios šiandienėjimas šiuo atžvilgiu eina kaip tik priešinga linkme. Nenuostabu todėl, kad "vietinės Bažnyčios",

išsitenkančios vienos tautos rėmuose, virsta religiniu užsieniu, į kurį patekti nereikia, tiesa, vizos, bet kuris yra svetimas, kaip ir kiekvienas kitas užsienis. Pirmiau Kat. Bažnyčioje nebuvo, kaip minėjome, svetimšalių; katalikas visur buvo namie kaip katalikas. Po kiek laiko K. Bažnyčioje, tapusioje pluralistine tautiniu atžvilgiu, bus pilna svetimšalių, nes pakaks tik peržengti savos tautos sienas, ir katalikas atsidurs svetur — ne tik kaip tautietis, bet ir kaip katalikas: svetima kalba liturgijoje, svetima sargana valdyme, svetimi papročiai, svetima muzika, svetimi santykiai — lygiai taip, kaip kad dabar ortodoksas rusas nuvyksta į Graikiją ar į Siriją. Jis yra tos pačios Rytų Bažnyčios narys, bet Graikijoje ar Sirijoje jis religiška jautčia si lygiai esąs svetur, kaip ir tautietis. Tuo tarpu nėra skaudesnio dalyko tikintajam žmogui kaip jaustis svetimšaliu Bažnyčioje. Mum, lietuviams, šis jausmas yra išgyventas ir todėl pati problema gerai suprantama.

Si tragika pasiekia pačias savo gelmes galop tuo, kad pradedama naikinti kaip tik tai, ko Bažnyčia tautėdama siekia, būtent: pašvęsti tautinius pradus. Kad tai nėra kokia išmonė, rodo Rytų Bažnyčia. Pastaroji neturi anttautinės organizacijos, į kurią žmogus galėtų įsijungti: ji susideda iš tautinių Bažnyčių. Ką tai reiškia, atsisleidę po I tūkstantį rusų ortodoksų po revoliucijos paliko savo tėvynę ir atsikūrė Vakaruose. Jie čia išsistėję keletą augstųjų mokyklų, statė bažnyčias, skleidė religines idėjas ir sava liturgija žavėjo vakariečius, ypač protestantus. Dalyvaudami ekumeniniame sąjūdyje (katalikam ahuo metu tai buvo uždrausta), rusai išsigijo simpatijų ypač tarp anglikonų, taip kad nevienas svajėjo pereiti į ortodoksų Bažnyčią: net buvo kalbama apie planą sujungti šiuo reikalu. Nevienas jį parėdė. Tačiau kokia tragika

laukė šių žmonių ortodoksijoje! Savo studijoje "Vakaru ortodoksija" ("Miunchenas 1959) rusų teologas L. Zanderis giliau patyrinėjo šios tragikos priežastis ir atidengė nuostabų dalyką: pereiti į ortodoksų Bažnyčią kaip tokia iš viso nėra įmanoma; galima pereiti tik į vieną kurią tautinę Bažnyčią — graikų, rusų, rumunų, bulgarų, sirų, kop-tų ir t.t. Pereiti į tautinę Bažnyčią betgi reiškia pereiti ir į šios Bažnyčios tautą, prisimant jos kalbą, papročius, sąrangą ir k. d.; tai reiškia, konkrečiai kalbant, tapti graiku, rusu, rumunu, bulgaru ar kuriu kitu tam tikros tautos nariu. Vakaru žmonės, pirmoje eilėje protestantai, įieškojo ortodoksijoje, — pastebė Zanderis, — "pilnutinės tiesos ir tikėjo, kad šis tiesos visuotinumas neprivalo priešintis jų tautiniam bei kultūriniam sąvybėm. Praktikoje tačiau jie patyrė, kaip stipriai yra susiklos-tę atskirų Bažnyčių papročiai, kurių nešėjai kraipė galvas, sakydami: ko nori šie svetimšaliai? Jei jie nori tapti ortodoksais, tai turi priimti ortodoksiją su visu jos istoriniu, tautiniu bei aplinkos išugdytu turiniu. Vakaru žmogui, — sako toliau Zanderis, — norinčiam tapti ortodoksų, belieka tik galimybė tapti graiku, rusu ar rumunu" (p. 8). Tačiau kaip gi gali suau-gzės vokiečiai, anglas ar prancūzas atsisakyti savų tautinių sąvybių ir priimti graikiškąją, rusiškąją ar rumuniškąją tautybę? Todėl suprantama, — baidžia Zanderis, — kad šitokia padėtis yra šaltinis vidinių konfliktų, vedančių į žmogaus dvasi-šką žlugdantį kompromisus arba į neviltįgą kovą" (t. p.). Tai Rytų Bažnyčios padėtis, užtvėrusi jai kelią į protestantizmą.

Į tokia pat padėtį pradeda šiandien veltis ir Kat. Bažnyčia tautėjimo vyksmu. Įimdama savin vienos tautos pradų, ji "vietinės Bažnyčios" pavidalu užsiklenda kitos tautos pradai ir juos neigia, jei šių pradų nešėjai mėgina įsijungti į

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KAUNIEČIAI UŽSIENYJE

Kauno vandens ūkio projektavimo instituto hidroinžinerinės statybos skyriaus grupės vadovas P. Krikščionis su sovietų specialistų grupe išvyko į Gvinėją. Jie padės nusausinti Atlanto užliejamus žemės plotus ir juos paversti ryžių plantacijomis. Iš Kubos jau grįžo 1968 m. išsiųsta kauniečių projektatorių grupė, ten įrengusi vandens saugyklas, drėkinimo sistemą, užtvankas potvyniams kontroliuoti. Juos pakeitė Kubon išvykęs instituto žuvininkystės skyriaus grupės vadovas V. Bertulis su topografo L. Sulinsku. Jemene prie citrusinių kultūrų plantacijų užveisimo dirba instituto topografas A. Orlovas.

AVIACIJOS SPORTAS

"Komjaunimo Tiesa" kovo 15 d. laidoje skaitytojams priminė aviacijos sporto Lietuvoje 60 metų sukaktį, kuriai pagrindą sudaro Vilniaus universiteto mokslinėje bibliotekoje saugojamas laikraščio "Vilniaus karinis lapelis" 1910 metų kompletas. Jame atspausdintas reikšmingas pranešimas: "Kovo 14 d. įvyko pirmasis organizuojamojo Vilniaus oro aviacijos būrelio narių steigėjų susirinkimas..." Iki I D. karo veikės būrelis bandė skraidyti pačių narių pagamintu švelnio ir Lavrovo konstrukcijos sklandytuvu. Aviacijos sportu plačiau buvo susidomėta 1929 m., Kaune įsteigus Lietuvos aeroklubą ir Nidoje — sklandymo mokyklą. "Komjaunimo Tiesa" nenuity nepriklausomoje Lietuvoje pasiektų laimėjimų — kelių tarptautinio lygio sklandymo rekordų, Stepono Dariaus ir Stasio Girėno, Felikso Vaitkaus plačiai pasaulinėje spaudoje nusikambėjusių skrydžių per Atlantą. Apie dabartį "KT" rašo: "Tūkstantį sklandytų, lakūnų, parašiutininkų ir aviamodelistų susibūrė dešimtyje visuomeninių aviacijos klubų ir 240 "mažosios aviacijos" būrelių. Plačiai šalyje ir užsienyje žinomi respublikos sklandytų — visasąjunginių pirmenybių prizininkai ir šalies rekordų autoriai. Lietuvių parašiutininkų ir aviamodelistų vardai įrašyti į pasaulio rekordininkų sąrašus. Tarptautinio pripažinimo susilaukė aviakonstruktoriai B. Oškis ir B. Karvelis, kurių sklandytuvai buvo gaminami ir dabar išleidžiami didėliomis serijomis. Šiuo metu respublikoje pirmuosius, tačiau tvirtus žingsnius žengia Prienų eksperimentinės sportinės aviacijos dirbtuvės. Respublikos aviatoriai, pažymėdami aviacijos sporto Lietuvoje šešiasdešimtmetį, siekia naujų laimėjimų židriuose padangiu vieškeliose."

VAIZBŪNŲ LIKIMAS

Šiaulių miesto liaudies teismas nuteris kalėti pusantrų metų televizorių gamybos vyr. inž. A. Vitkauską, o žmonai uždraudė išvykti iš gyvenamosios vietos. Bausmės priežastis — turgun spekuliacijos tikslu iš Leningrado atgabentos kailinės kepturės, apikaklės apsiaustams, iš Ulijanovsko atvežti pripučiamieji čiužiniai, iš Maskvos pristatytos skepetaitės. Pastebėjęs, kad Leningrade pilna kailinių kepturių, kurių nei su žiburu nerasi Šiauliuose, A. Vitkauskas ryžosi aprūpinti šiauliečius. B. Čekausko teigimu "Tiesos" puslapiuose, kratos metu milicininkai pas A. O. Vitkauską rado ištisą prekių sandėlį. "Tiesa" šaiposi iš šeimyninės bendrovės, bet nutylė tikrovę kaitalinius — šiaulių prekybininkus, neįstengusius parūpinti trūkstantį prekių miesto gyventojams. Veiksmingiausia kova prieš spekuliaciją visada buvo ir bus pilnos įvairių prekių lentynos parduotuvėse.

INSPEKTORIUS EKETĖJE

"Valstiečių Laiškai" kovo 5 d. paskelbė Pabrados gamtos apsaugos inspektoriaus Juozo Mažuikos laišką: "Tą sausio vakarą nuvykau ant Armino. Buvo pušis aštuoni. Siatutejo pūga. Tačiau brigadininkas Luka Novikovas ir jo žvejai dar tebetraukė paskutinę valksną. Aplinkui žvejus zujo koks septynetas pašalinis — su terbom, su pintinėm. Pasizveliauti — už rublį, už puslitrį... Pagaliau aketėje subližėjo smulkūs karšiu-kai. Pareikalavau tuoj pat visas žuvis suleisti į ežerą. Tačiau Novikovas atsisakė. Vyrai samčiais pylė žuvis į dėtis ir, išrinkę standartinius karšius bei lydekas, smulkme, panešė už kelių metrų, išversdavo. Žuve-

les, nebejudančias ir sušalusias, medine dalba tiesiog grūdė į mažą aketelę, atokiau nukritusias — spardė kojomis... Argi aš galėjau likti abejingas tokiam barbariškam žuvis naikinimui? Vėl priejau prie žveju, konkretiai, prie Novikovo, kuris ant valksnos aketės krašto, pasilenkęs prie dėtės, perrinkinėjo žuvis... Tuo metu pajutau smūgį į nugarą, gal ir ne per stiprius, bet staigų — užteko, kad neišlaikytų ant kojų. Atsidūriau aketėje ir ėmaiui skęsti tarp žuvų. Šiaip taip prisikasiau prie aketės krašto, bet žemėnė apranga, kojos slysta tinklu... Žvejai į mane žiūrėjo kuo ramiausiai. Tik po kurio laiko E. Katkevičius sušuko: "Nuskes žmogus"... Apibėgo jis aketę ir padavė man ranką..." Si istorija Arminų žuvininkystės ūkyje įvyko sausio 8 d. Nors 60 metų amžiaus J. Mažuiką teko kelias savaites įgulėti lovoje, kaltininkai ir šiandien tebėra nesurasti. Niekas "nematė" stūmėjo rankos, kurios dėka senukas įsiritė eketėn. Kiti netgi tvirtina, kad jis pats įslydo. Komisija sugautų žuvų tarpe rado neleistiną kiekį jauniklių, surašė akta, o žuvininkystės ūkio direktorius S. Valiukas šypso: "Tai kodėl vakar Mažuika tokio akto nesurašė?" Kad J. Mažuika, iš eketės ištrauktas, rašyti negalėjo, direktoriui nesvarbu. Pernai girti Arminų žuvininkystės ūkio žvejai su žuvininku S. Jankausku priešakyje prie Pravalos ežero buvo užpuolę moliškius gamtos apsaugos inspektorių P. Smalskį ir A. Žadeiką. Nuvertę inspektorių nuo motociklo ir atėmę iš jų medžioklinį šautuvą, žvejai A. Žadeiką jau tempė į tvenkinį. Jį išgelbėjo P. Smalskis, kisenėje turėjęs pistoletą. Užuot atsiprašęs inspektorių, ūkio direktorius S. Valiukas teisinio savo žvejus: "Vyrai išgėrė... Nureikia imti į galvą..." Vėliau turbūt tie patys vyrai Arminuose, prie pat ūkio kontoros, supjaustė P. Smalskio tarnybinio motociklo padangas. Inspektorių pareiga yra rūpintis, kad žvejai gaudytų tik leidžiamu dydžio žuvis, kurias realizuoja žuvininkystės ūkis. Žvejams betgi rūpi ir mažesnės žuvis — už jas gaunami rubliai ir degtinė iš žuvų mėgėjų. Tokia "apyvarta" trukdantiems inspektoriams ir tenka atsidurti eketėje.

NAUJASIS JURBARKAS
Miestų statybos projektavimo instituto Kauno skyriuje jau yra paruoštas naujas Jurbarko planas. Apie 6.000 gyventojų turintis Jurbarkas išaugs iki 90.000 gyventojų. Jis bus pėliamas Nemuno pakrantėje rytų link. I planus įtraukti administraciniai rūmai, kavinė-restoranas, parduotuvės, daugiaaukščiai gyvenamieji namai, 15 ha kultūros ir poilsio parkas, stadionas, sporto salės ir 15 metrų ilgio uždaras plaukimo baseinas. Gyventojų skaičių turės padidinti naftos valymo imonės, susilaukusios nemažos opozicijos dėl galimo pavojaus Nemuno vandeniniui.

6.000 SPECIALISTŲ
Lietuvos augštas mokyklas šiais mokslo metais baigia apie 6.000 studentų, kurių trečdalis yra neakivaizdininkai ir vakarinių skyrių klausytojai. Jiems darbus turės numatyti kovo ir balandžio mėnesiais valstybinės skirstymo komisijos. Beveik ketvirtadalis studijas baigusiu nukreipiamas į mokyklas, kur vis dar trūksta fizikos ir matematikos mokytojų, užklasnio darbo vadovų. Augštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijos pareigūno Rytio Trimonio teigimu, beveik 400 naujų ekonomistų bus permaža šių specialistų trūkumui pašalinti. Vilniaus universiteto ekonomikos fakultetas jau turi 4.500 studentų. Dėl studentų gaunamo jį teko padalinti į tris atskirus fakultetus — pramonės, ekonomikos, prekybos ekonomikos, finansų ir apskaitos. Į statybas ateis 200 kvalifikuotų inžinierių, bet jų trūkumas bus jaučiamas dar keletą metų. Geresni reikalai yra su gydytojais, nes jų išleidžiamas jau pakankamas skaičius. Siemet pvz. Kauno medicinos institutas ir Vilniaus universitetas įteiks 500 diplomų gydytojams, stomatologams (dantų gydytojams) ir farmacininkams. Bendrai imant, gausiausia yra pedagogų ir inžinierių laida. Nuo karo pabaigos augštas Lietuvos mokyklas yra baigę apie 80.000 kvalifikuotų įvairių sričių specialistų. V. Kst.

PADEKA
Mirus mano vyrui dr. Vytautui E. Zymantui, nuoširdžiai dėkoju vietos ir apylinkių lietuviams, visiems draugams bei pažįstamiems taip gausiai prisidėjusiems ir dalyvavusiems laidotuose. Ypatingą padėką reiškiu už atlaikytas pamaldas mons. dr. V. Balčiūnui, kun. dr. J. Gutauskui, kun. B. Pacevičiui; už atsisveikinimo žodį kapinėse — dr. J. Balčiūnui ir V. Ignaičiui; vietos moterims už gražiai paruoštas ir pravestas vasas — kavutę; Lietuvių Klubui už patalpas. Visiems nuoširdus ačiū. Liūdinti žmona — H. Zymantienė-Jasinskaitė

Iš kairės: M. Vitkus, M. Šnapštys, L. Sulcas. Si trijulė — komitetas rengia Lietuvii Šaulių Sąjungos suvažiavimą Detroito balandžio 25—26 dienomis

DELHI ŠAULIŲ KUOPA

maloniai kviečia visus atsilankyti į KUOPOS TRADICINI-METIN!

PARENGIMA

balandžio 11 dieną, šeštadienį, 7 val. vakaro, Delhi lenkų salėje

- Skanūs užkandžiai
- šokiai
- bufetas
- loterija
- gera muzika

Prašome visus tautiečius atsilankyti ir paremti šaulių pastangas.

KUOPOS VALDYBA

DELHI-TILLSONBURG, ONT.

IDOMUS DISKUSINIS SUSIRINKIMAS įvyko kovo 8 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje 5 v. p.p., kuriamė gausiai dalyvavo jaunimas ir senimas. Nagrinėta hių tema: kas jie yra, kaip atsirado, kokia yra jų gyvenimo filosofija, ko jie siekia, kokia jų ateitis, kaip jie gyvena, kokia iš jų nauda visuomenei? Diskusijos moderatoriumi buvo pakviestas A. Pocius iš Londono. Tai dar jaunas vyras, baigęs anglišką mokslo Kanadoje, visiškai gerai kalbąs lietuviškai ir angliškai, dirbąs Western universiteto finansų atskaitomybės skyriuje. Jam padėjo temą nagrinėti rekollekcijų vedėjas kun. A. Tamošaitis, SJ, kun. dr. J. Gutauskas ir jaunimo atstovai — D. Rataičiūtė, D. Augaitė, A. Vyšniauskas ir L. Kairys. Panagrinėjus klausimus diskutuotojų grupėje, į pašnekesį įtraukė daugelis susirinkimo dalyvių. Pažymėtinas gyvas, atviras jaunimo minčių reiškinys, nevisados sutapęs su suaugusių nuomonėmis. Jaunimas kėlė klausimą, ar mes tikrai žinome kas yra hipiai, ar jų nesumažėja su prie jų prisilipusiais "svieto" klajūnais ir tinginiais? Jų pasisakymas už meilę ir taiką nesąs blogas dalykas. Hipiai esąs ženklas, kad mūsų visuomenėje nėra viskas tvarkoje. Jie paprastu gyvenimu protestuoja prieš aukšto versio garbinimą. Tačiau ir jaunimas, ir suaugę susirinkimo dalyviai išskėlė esminius hių sąjūdžio trūkumus: jų tinginavimą, nesimokymą, nesiruošimą gyvenimui, dorinį palaidumą, laisvą meilę, dažną narkotikų vartojimą, nesilaikymą švaros ir sveikatos reikalavimų. Būdingas L. Kairio apie juos atsiliepiamas: "Jiems reikia Sibiro, daugiau nieko." Numatoma tokius diskusinius susirinkimus daryti ir toliau.

PRIESVELYKINĖS REKOLEKCIJOS, prasidėjusios Kančios sekmdienį ir pasibaigusios Palmių sekmdienio pamaldomis, praėjo tikrai sėkmingai. Jos buvo gyvenimiškos, patrauklios, įdomios, susietos su mūsų laikų problemomis. Jas vedė kruopščiai parengtomis konferencijomis kun. A. Tamošaitis, Čikagos lietuvių jėzuitų radijo valandėlės vedėjas. Kas vakarą rekollekcijų dalyviai rinkosi pirmiausia į salę. Čia jie turėjo progos pateikti klausimus, pareikšti savo mintis kalbamajai ir kitoms temoms. Tai buvo dialoginiai, diskusiniai įvairiais klausimais pasikalbėjimai, liečią krikščioniškąjį ir žmogiškąjį gyvenimą. Vienas vakaras buvo skirtas susipažinti su naujaisiais liturginiais patvarkymais, kurie liečia Mišias. Bažnyčioje pamokslų temos buvo daugiau rekollektinės, labiau susietos su mūsų dvasiniu gyvenimu.

VERBŲ SEKMADIENI Sv. Kazimiero bažnyčia buvo pilnutėlė tikinčiųjų, kurie beveik visi priėmė šv. Komuniją. Agapei rinkosi į parapijos salę, kurią pripildė kupiniai. Parapijos moterys paruošė skanius pietus. Jų metu tarė nuosirdų padėkos žodį rekollekcijų vedėjui parapijos komiteto pirm. J. Strodamskis, P. Augaitis, kat. moterų pirm. A. Rataičiūtė, kun. kleb. J. Gutauskas. Gražią, bet neilgą meninę programą atliko šeštadieninės mokyklos mokytoja B. Vytienė (ji yra ir tautinių šokių grupės vadovė). Jos paruošti vaikučiai paskirai ir visa grupė deklamavo, dainavo, palydimi Pauliaus Vyto muzikos.

MONS. V. BALČIŪNAS kovo 23 d. aplankė kun. J. Gutauską. Jie yra "Krikščionis gyvenime" serijos leidinių redakcinio kolektyvo valdybos nariai, o V. B. — ir valdybos reikalavėjas. Svečias painformavo, kad kun. St. Ylos "Siluva žemaičių istorijoj" pirmasis tomas jau atspausdintas ir tuojau bus išsiuntinėjamas prenumeratoriams. Sekantis serijos leidinis geičiausiai su prof. A. Maceinos "Didieji šių dienų klausimai". Autorius jį teberašo.

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas Algis (AL) Pilypaitis

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniai 9.30 — 5 v. p.p.	depozitus — 5%
antradieniai 9.30 — 5 v. p.p.	sėrus ir sutaupas — 6 1/2%
trečiadieniai 9.30 — 5 v. p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius — 8%
ketvirtadieniai 9.30 — 5 v. p.p.	Duodame:
penktadieniai 9.30 — 5 val. vak.	asmenines paskolas iš — 10%
šeštadieniai 9.00 — 1 v. p.p.	nekl. turto paskolas iš — 9%
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniai "Talka" uždaryta.	

Nemokama grynvėbė ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$1.850.000.

HAMILTON, ONT.

FILATELISTŲ IR NUMIZMATIKŲ draugija paminės Lietuvos steigiamojo seimo 50 metų sukaktį filatelistine ir numizmatine paroda sekmdienį, balandžio 19, Aušros Vartų par. salėje, 58 Dundurn St., N. Lankymo valandos — nuo 9 v. iki 6 v. p.p. Bus labai vertingos filatelinės, numizmatinės ir dokumentinės medžiagos, liečiančios Lietuvą, o taip pat žymesnius paskutiniųjų metų įvykius, kaip pvz. nusileidimas į mėnulį (Apolo 11), olimpiados ir pan. Šią parodą aplankyti kviečiami ne tik visi Hamiltono ir apyl. lietuviai, bet ir svetimaučiai. Steigiamojo seimo sukaktį atžymėti filatelistų draugija išleido jubilėinius dviejų spalvų vokus (V. Pačkausko piešinys), kurie bus pardavinėjami parodos metu. Vieno voko kaina 10 ct. K. Z.

A. A. AGOTA KEŽINAITIENE balandžio 12 d. palaidota Port Credit lietuvių kapinėse. Vėlionė buvo Suvalkijos ūkininkė nuo Alvitov. Visą laiką buvo geros sveikatos ir išgyveno ilgą amžių. Tik paskutiniaisiais metais pradėjo negaluoti ir savo dukteris Marytės buvo rūpestingai slaugoma. Hamiltono gyvena jos sūnus Vincas su Juozu ir dukra M. Kazlauskienė. Kitos dukros — K. Kaminskienė gyvena Sault Ste. Marie ir A. Norkevičienė — Worcester, Mass. Dar viena dukra yra likusi Lietuvoje. Vėlionė su savo jau prieš penkerius metus mirusiu vyru Pijum gražiai užaugino nemažą šeimą.

SESTADIENINĖ MOKYKLA sunkiai verstusi be kredito kooperatyvo "Talka", kurio r-ba mokyklai paremti šiemet paskyrė \$1.200, ir be parapijos kleb. mons. dr. J. Tadausko, kuris kiekvienais metais mokyklos išlaikymui skiria nuo \$600 iki \$900. Tiesa, šiemet Kalėdoms buvo gautas \$110 čekis ir iš KLB vietinės apylinkės valdybos, bet Bendruomenė pačiai yra sunku verstis su turimais ištekliais, tai ir jos prisidėjimas yra ribotas. Ligi šiol Tautos Fondas irgi paremdavo mokyklą, nupirkdamas dovanėles mokyklai užbaigusiems abiturientams. Mokyklai išsilaikyti tik iš surenkamo mokyklos mokesčio yra neįmanoma, o mokesčiai didinti prisibijoma.

DIDELI DARBA yra atliekė žmonių, įsteigė čia bankelį "Talka". Apylinkės lietuviams jis teikia keleriopą naudą. Čia lengvomis sąlygomis tautietis skolinsis pinigų, už jėdą kapitalą gauna tas pačias ar dar geresnes palūkanas nei kitur; išmokė visiems dividendus, dar suteipoma lėšų lietuviųbės reikalmams. Jiems skiriamas nemažos sumos, kurių galima susilaukti tik iš lietuviškos ir gerai vedamos institucijos. K. M.

PR. BALTUONIO MEDŽIO SĄNU skulptūros paroda įvyks ši šeštadienį ir sekmdienį, balandžio 11 ir 12 d. d., Jaunimo Centre. Šeštadienį, 6 v. v., įvyks oficialus parodos atidarymas, o sekmdienį paroda bus atidaryta iki 5 v. v. Visa lietuviškoji visuomenė yra kviečiama gausiai dalyvauti šeštadienio parodos atidaryme. Norintieji šios rūšies kuriniais papuošti savo namus galės jų įsigyti parodos metu. Šia proga ateitinčių tėvų komitetas ruošiasi pyragų išpardavimui, kur visi sekmdienį galės pasivaikinti gardžiais saldumynais ir kava po visų pamaldų. Kviečiami visi.

"GRANDINĖLĖS" išvykos kelionės išlaidoms padengti į P. Ameriką bus priimamos aukos sekmdienį Jaunimo Centre. Kviečiami visi bent maža auka prisidėti. J. P.

MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ klubo metinis narių susirinkimas — balandžio 11, šeštadienį, 5 v. p.p., p. Žilvitių namuose, 10 French Rd. Tel. 679-4578. Bus duota metinė apyskaita, renkama nauja valdyba, revizijos komisija ir svarstoma klubo ateities veikla. Po oficialios dalies — kavutė su užkandžiais. Valdyba kviečia visus klubo narius susirinkime dalyvauti.

Advokatas EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

WINDSOR, ONT.

VASARIO 16 MINĖJIME, surengtame KLB Windsor apylinkės valdybos, aukojo Tautos Fondui: A. Krakauskas — \$50; dr. V. Abienas, Z. Laurinavičius, dr. Č. Kuras, dr. D. Naikauskienė, S. Naikauskas ir R. Vilembrecktas — po \$20; V. Baltrašius, V. Čerškus, R. Dumčius, A. Juškauskas, L. Leparskas ir F. Svauskas — po \$10; V. Andriulionis, B. Balaišis, Br. Barisas, V. Ciuprinskas, Pr. Dumčius, C. Garbuzas, P. Kairys, P. Kraniuskas, V. Pundzius, A. Rimša, Pr. Rudokas, J. Sinkus, A. G. Weir, E. Zatorskis — po \$5; p. Linkevičienė — \$4; A. Petrašiūnas, E. Sveticikas — po \$3; Alb. Tautkevičius, Ant. Tautkevičius, E. Baltulienė — po \$2; K. Totoraitis — \$1. Iš viso surinkta \$317. Aukos rinko P. Dumčius ir A. Juškauskas. Šaršas sudarytas iš aukų lapų. Visiems aukotojams Tautos Fondas nuoširdžiai dėkoja. S. Naikauskas, išd.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

ČIKAGOS ARKIVYSKUPIJOS kardinolas J. Cody svarstiusi lietuvių skundus, su-tiko leisti Sv. Kazimiero kapinėse religines apeigas ne tik koplyčioje, bet ir prie vėlionės kapo duobės. Vadinasi, bus leista vėlionį palydėti iki jo kapo, tačiau bus reikalaujama padengti papildomas išlaidas pagalbinių priemonių — naujų įrengimų ir naujų darbininkų. Kadangi naujasis nuostatas įsigalios tik po 60-90 dienų, spėjama, jog naujoji laidojimo tvarka bus įvesta liepos 1 d. Teisingiau tarant, tą dieną bus gražintos lietuviams senosios laidotuvių apeigos, dėl kurių teko vesti tokią ilgą ir sunkią kovą su Čikagos arkivyskupijos ir kapinių valdybomis.

ČIKAGOS LIETUVIŲ evangelikų liuteronų parapija "Tėviškė" Verbų sekmdienį surengė giesmių koncertą, kurio programą atliko J. Lampsačio vadovaujamas choras ir solistai. Ta patia proga buvo atžymėta 1895 m. Tilžėje įsteigtos Lietuvių Giedotojų Draugijos 75 metų sukaktis. Su jos darbas religinio koncerto dalyvius supažindino kun. A. Trakis.

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ žurnalo "Tėvynės Sargas" 1970 m. 1 n. jau atiduos spausdauvei ir skaitytojams pasiekės balandžio mėn. Pagrindinis dėmesys jame skiriamas Steigiamojo Seimo penkiasdešimtmečiui. Be istorinių nuotraukų, seimo dokumentų, ištatymų tekstų, skelbiami A. J. Kasulaitio, dr. V. Viliamo, J. Laučkos, plk. K. Skirpos, prof. M. Mackevičiaus, L. Simučio, prof. K. Račkausko, dr. D. Jasiučio ir V. Sidzikauskas rašiniai.

ROMUALDAS V. BRIZGYS Čikagos mokyklų mokslineje parodoje "The Illinois Junior Academy of Science" susilaukė augštasio atžymėjimo už savo darbą "Helium Neon Laser". Ankščiau šis projektas buvo premijuotas jo Brother Rice mokyklos parodoje. Lietuvių moksleivio R. V. Brizgio dabar laukia visų Illinois valstijos mokyklų konkursinės varžybos Urbanoje. Vertintojų komisijos nuomone, R. V. Brizgio darbas taip gerai paruoštas, kad jam gali tekti laimėtojo vardas galutinėse JAV mokyklų varžybose. Pirmąjį savo darbą "Automobilio motoras ir transmisija" R. V. Brizgys paruošė jau būdamas VIII klaseje.

JAV LB SVIETIMO TARYBA pakvietė mokytoją J. Juknevičienę kaip inspektore lankyti lietuvių mokyklų, kur veikia ar galėtų veikti vaikų darželiai. Ji savo pedagoginių pasiruošimų bei patyrimu galės daug padėti priešmokyklinio auklėjimo darbe.

LITUANISTINĖS VARŽYBOS. Žiniasis apie mokyklų dalyvavimą lituanistinėse varžybose iki šiol galas tik iš 12 mokyklų, iš kurių 8 pravedė dalines pirmojo tarpinio varžybas. Antrojo tarpinio apygardinės varžybose dalyvanti iš kairių dalykų yra pasiruošusios šios mokyklos: Detroito LB apylinkės, Detroito "Aušros", Maironio Niujorke, Marquette parko Čikagoje, mergaitių bendrabučio Putname, Sv. Kazimiero Providence ir Sv. Kazimiero Gary, Ind. Šie duomenys rodo, kad antrojo laipsnio varžybos apygardose negali būti pravestos dėl nepakankamo dalyvių skaičiaus. Svetimio taryba dėkoja už mokyklų vedėjas ir mokytojams, kurie pravedė bent pirmojo tarpinio varžybas.

"GRANDINĖLĖS" ISVYKA į Kolumbiją sutampa su Bogotėje tuo metu vykstančia tarptautine prekybos paroda. Ryšium su ta paroda Kolumbijos sostinėje lankysis svečių iš viso pasaulio ir turės progos pamatyti "Grandinėlės" koncertus. Pagrindinis koncertas įvyks naujuose Bogotos operos rūmose. Jame yra sutikę dalyvauti ir angli Kolumbijos vyriausybės atstovai. Po koncerto konsulas Gineitis ruošia svečiams oficialų priėmimą.

LEONARDO VALIUKO vadovaujama JAV LB informacijos komisija, sėkmingai savo uždavinį atlikusi Vasario 16 proga, ruošia informacinę medžiagą birželinių įvykių minėjimams.

JAV LB CENTRO VALDYBA paruošė atitinkamą memorandumą apie Amerikos lietuvių kultūrinę veiklą bei švietimą ir pasiuntė kongreso svetimo pakomisei, šiuo metu apklausinėjančiai liudininkus dėl įstatymo projekto "Ethnic Heritage Studies Centers".

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS centro valdybos posėdyje Detroito buvo aptartas naujų įstatų projektas, kuris bus paskelbtas už mėnesio išiešančiame "Pranešėjo" 4 nr., kad įstatų klausimu galėtų pasisakyti ar juos papildyti sąjungos nariai. L2 Sąjungon įsijungė Kazio Čikotos vadovaujamas Filadelfijos lietuvių informacijos klubas, pasiliekdamas savo senąjį pavadinimą. I centrinį L2 Sąjungos skyrių įstojo "Dirvos" red. Vytautas Gedgaudas ir "Laiškų Lietuviams" naujasis red. kun. Juozas Vaišnys, SJ. Centrinis skyrius dabar jau turi 66 narius.

Britanija

VYSK. A. DEKSNIO PAGERBIMAS — balandžio 12 d. 2 v. p. p. Londono sporto ir socialinio klubo salėje. Susitaręs su Sv. Onos moterų draugija, pagerbtųjų pietus organizuoja Sv. Kazimiero parapijos komi-

tetas. Meninę programą atliks jaunimas, talkinamas vyresniųjų.

TRADICINIS TAUTIEČIŲ SĄSKRYDIS Lietuvių Sodyboje šiemet įvyks ne per Sekmines, bet vieną savaitę vėliau — gegužės 23-25 d. d., Spring Bank savaitgalį.

ANTKAPINIS PAMINKLAS B. K. Balčiūni jau yra pagamintas pagal Paryžių gabenančio skulptoriaus Antano Moncio projektą. Orui atsiųsus, bus ruošiami paminkliui pamatai. Tada bus nustatyta ir galutinė paminklo pašventinimo data.

Italija

ROMOJE VIEŠĖJUSI VLIKŲ pirm. J. K. Valiūną priėmė Vatikano valstybės sekretoriato viešųjų bažnytinųjų reikalių kongregacijos sekr. arkivyskupas Augustino Casaroli, Sakramentų kongregacijos prefektas kardinolas Antonio Samore ir Lietuvių skyriaus Vatikane vedėjas prel. Gabriello Montalvo. J. K. Valiūnas dalyvavo Romoje vykusiose Europos Federacijos posėdžiuose ir turėjo progos užmegzti ryšius su eile žymių politikų. Prel. V. Mineviciūnas lydimas, jis taipgi aplankė baiglamą įrengtą lietuvių kankinių koplyčią Sv. Petro bazilikoje.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJOS mokinių Velykų atstotuosius šiemet turėdavo nuo kovo 20 iki balandžio 7 d. Šiais mokslo metais gimnaziją ruošiasi baigti ir laiko egzaminus trys abiturientai — Rudolfas Landas, Gintaras Radionovas ir Antanas Verselis. Vasario 16 gimnazijos buvusių moksleivių suvažiavimas įvyks per Sekmines, gegužės 16-18 d. d. Huetenfelde, Romuovoje.

DR. JONAS BOGUTA, dirbantis Bonnoje, skaitė paskaitą Schladmingal. Austrijoje, įvykusiame fizikų suvažiavime.

MUENCHENO LIETUVIAI pagerbė 90 metų amžiaus sulaukusį teisininką Kazimierą Oleką, 1905 m. Vilniaus didžiojo seimo ir 1917 m. lietuvių seimo Petrapilyje dalyvį. Teisų mokslus jis yra baigęs 1907 m. Maskvos universitete. Lietuvos nepriklausomumo gyvenimo pradžioje sukaityti ninkui teko būti I ir II seimo atstovu, vidaus reikalų ministru premjero E. Galvanauko dvejusios kabinetuose. K. Olekos pastangomis Kauno savivaldybė 1918 m. centrinėje miesto gatvė pavadino Laisvės alėja, atmedama lenkų siūlytą Jagelonų prospektą vardą. Nuo 1923 m. K. Oleka vertėsi advokatura. Sukaktuvininką sveikino prel. dr. A. Aviza, VLB Miuncheno apylinkės pirm. R. Hermanas, puokštė gėlių Moterų Klubu vardu ištėikė V. Hermanienė. Raštu buvo gautas Amerikos Lietuvių Tiesininkų Draugijos sveikinimas. Miuncheno vyr. burmistras dr. H. J. Vogel K. Olekai atsiuntė gražų sveikinimą ir didelę vazą su kinietiška rože.

HEIDELBERGE LEIDŽIAMAS estų laikraštis "Voititeja" nepriklausomybės švenčių proga paskelbė dr. A. Geručio straipsnį apie lietuvių ir estų tautų glaudų bendradarbiavimą. Dail. J. Mackevičiaus paveikslu "Vytautas prie Juodosios jūros" iliustruotame rašinyje primename, kad Tartu universitete studijavo daug lietuvių jaunimo, Talino gimnazijoje jau 1896 m. seniasis kalbas dėstė lietuvių rašomosios kalbos tėvas prof. Jonas Jablonskis, o Talino mieste 1896—1918 m. gyveno nepriklausomoje Lietuvoje generolo laipsnį pasiekęs veterinarijos gydytojas Jonas Bulota.

MUZ. DR. H. J. DAHMEN, Stuttgarto radiofono dirigentą ir Baltiečių Draugijos vokiečių-lietuvių sekcijos pirmininką, amžiaus šešiasdešimtmečio proga pasveikino šios draugijos lietuvių sekcijos pirm. muz. V. Banaitis ir centro valdybos vicepirm. A. Gerutis. Sukaktuvininkas suartėjo su lietuvių kultūrininkais, II D. karo metais atsiųstas į generalinį komisaritą Lietuvoje. Užuot slopinęs lietuvių kultūros apraiškas, jis tapo juo nuosirdžiau gnyju ir buvo gražintas Vokietijon. Dr. H. J. Dahmen yra vienas Baltiečių Draugijos Vokietijoje steigėjų. Jo pastangų dėka vokiečių radijo stoties transliavo nevieną baltiečių muzikinę programą, o baltiečių kompozitorių kurinius atliko pirmiausiai vokiečių simfoniniai orkestrai.

Inž. A. Rudis

jaunimo žiburiai

Tėvo laiškas pabėgusiam sūnui

MIELAS SŪNAU,

Tą naktį, kai tu išėjai iš namų, griauštinis smarkiai trankėsi ir aš neužmigdamas galvojau, kur tu šįnakt priglasi sava mažą galvutę. Juk tu taip bijodavai perkūnijos ir jai griaužiant dažnai ateidavai į mūsų kambarį, kad visi kartu būtume. Aš puikiai jaučiu, kaip tu su išbaimė plakancia širdėle turi įieškoti šįnakt svetimų namų užuovės nepažįstamų laukų ir kelių platybėse. Taip pat aš dabar pradėdau suprasti, kaip svarbus ir didelis turėjai tau atrodyti tie reikalai, dėl kurių tu palikai savo ir mūsų namus.

Kyla klausimas kodėl? Ar aš ir tavo mama tau buvome pergeri ar perblogi? Nejaugi tu nesupratai, kad mes trokštame vien gero tau? Visada kiekvienas tėvas nori, kad jo sūnus įgyvendintų tai, ko jis pats neįgyvendino, pasiektų tai, ko jis nepadarė. Ir kiekviena motina galvoja, kad jos vaikas yra kažkas nepaprasto — dėlto ji ir yra jo motina. Jeigu tėvui mirus jo vietą gali užpildyti draugai, tai motinos niekas negali pakeisti. Ir tavo mama pirmomis dienomis po tavo išėjimo išverė ašarų upelius ir pražiūrėjo akis beširdaijama į kelį.

Jeigu tu būtum miręs — būtų lengviau. Tai yra nepakeičiama — mirties neįmanoma sulaikyti. Bet dabar mes jaučiame, kad tu esi gyvas, ir kiekvieną rytą atsikėle, po nemiegotos nakties, galvojame kur tu praleidai šią naktį. O kiekvieną vakarą meldžiamės, kad tavo miegas būtų

ramus ir kad tavo kūnas bei siela išliktų sveiki. Šiurpas nukrečia pagalvojęs, kokius draugus tu šioje didžioje kelionėje sutiksi ir kur jie tave nuves? Juk tu esi dar toks jaunas ir liūdna pagalvojęs, jog tu jautiesi viską žinąs, turįs pilną gyvenimo patyrimą. Mes, tavo tėvai, jau esame seni ir daug ko matę, bet vistiek kiekvieną dieną gyvenimas dar vis atneša naujųjų — mes dar vis iš jo mokomės. Nejaugi tu galvoji, kad būdamas vos keliolikos metų žinai viską geriau už mus? Nejaugi tu tiki, kad tavo naujai sutikti draugai tau linki daugiau gero, negu aš ir tavo mama, kurie tau gyvybę perteikėme ir kiekvieną dieną tavimi rūpinomės?

Sudiev, mielas sūnau, sudiev! Mes žinome — tu esi miręs, bet šių dienų gyvenime esi kasdien išstatytas mirčiai. Ne, tu net nesi prapuoles ir mudu su mama linkime iš visos širdies tau rasti greitai kelią į namus. Bet mes taip pat gerai žinome, jeigu tu sugrįši atgal pas mus — nei tu, nei mes jau nebūsime tie patys, o ir gyvenimas nebus jau toks, koks buvo. Todėl dar kartą sakau — sudiev, sūnau, sudiev! Ir telaimina tave Dievas!

Tavo tėtis

GERBIAMASIS REDAKTORIAUS

Su ateinančiu pavasariu dalis mūsų lietuviško jaunimo vėl pakils į keliones su visokiais hipiais ir beatnikais. Jeigu šis laiškas sulaikytų nors vieną jaunuolį — nuo tokios nesamones, jo paskirtis būtų atlikta. Ačiū.

Amerika tūringa, bet doleris sunkus

Išpūdziai europiečio, lankiusio lietuvių stovyklą JAV-se

Praėjusią vasarą galėjau Kennebunkport stovyklausi su moksleiviais ateitininkais. Man, pripratusiam prie europietiško stiliaus stovyklų, tai buvo savotiškai įdomi ir naudinga patirtis. Reikėjo šiek tiek laiko, kol įpratau ir įstengiau suprasti Amerikos lietuvišką jaunimą, jo pasireiškimą stiliu. Bet po keleto dienų pradėjome vienas kitą geriau suprasti, susigyventi, susidraugauti.

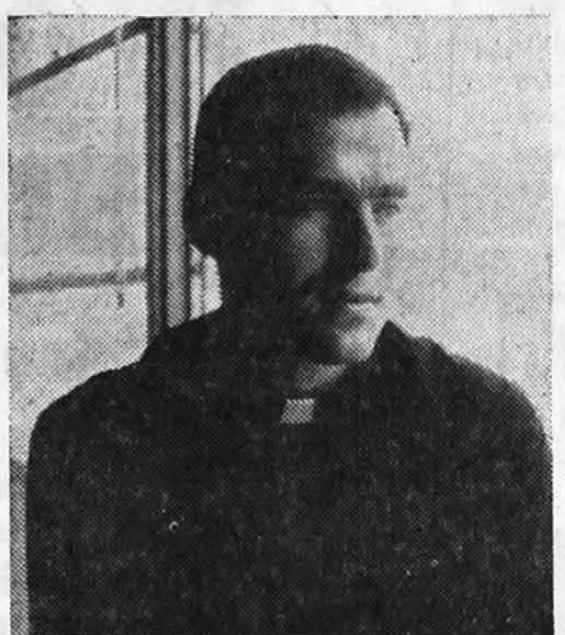
Salia kapeliono pareigų, man teko vadovauti diskusijoms. Kartą diskutavome apie meilę. Tai plati tema, bet džiaugiamasi, kad dauguma dalyvavo, nors ir buvo vienas kitas, kurį komendantas turėdavo „pažadinti“...

Stebėjau su pasigėrėjimu, kaip partizanų vakaras daugumai buvo glausnaušio įsisąmoninimo vakaras. Žolinis šventė buvo pakilioms religinėms nuotakoms šventė. Tai buvo jautiama iš entuziastingų giesmių, kurių veržėsi, lydinč gitaroms, iš jaunųjų širdžių ir kritulių! Nuostabu buvo vakarais išgirsti tiek jaunus, tiek vyresnius kūrybos — poezijos, dainų, šokių, vaidinimelių. Kai stovykla baigėsi, daugelis su ašaromis atsisveikino: jautėme visi, kad Kristuje susidraugavome ir jame atsinaujinome.

Aš pats buvau laimingas, galėjęs padirbėti su Amerikos lietuviškojo jaunimo. Mačiau, kad kilnieji idealai jį sužavė, reikia tikti jaus tinkaami pristatyti, jį drąsinti, su juo draugiškai gyventi, jį su meile suprasti. Iš to matyti, kaip naudinga yra jaunimo organizacijų veikla. Džiugu, kad Amerikoje jų dar daug ir stipriai veikia. Bet visa tai mažo žmonių skaičiaus dėka. Jie tam pasiaukoję, atiduoda savo laiką, pinigų, kartais ir sveikatą. Taip buvo ir su Kennebunkport stovykla: jį įvykio vieno kito žmogaus patvaraus darbo dėka. Prisidėjo ir kiti savo konkrečiai talka.

Puiki, įvairi ir ypatingai darbinga buvo mokytojų studijų savaitė Dainavoje. Gerai paruoštas paskaitas skaitė žymieji mūsų mokslo kultūros vyrai ir moterys, o L. Dambriūnas ištikimai kasdien dėstė svarbiausias lietuvių kalbos taisykles. Be to, būdavo praktiškų dėstymo meto-

Kun. Jonas Šulcas, SDB

Kun. J. Šulcas, salezietis, mieliai dirbęs Europoje su lietuvių jaunimu

SKAITOTE "JAUNIMO ŽIBURIUS"?

Puiku! Bet to neužtenka. Reikia ne tik skaityti, bet ir rašyti. Samoningas lietuvis turi išmokti reikšti savo mintis ne tik angliškai, bet ir lietuviškai. Ar atsimenate, ką sako lietuvių priežodis: "Maža garbė svetimom kalbom kalbėti, didi gėda savosios nemokėti". Tad rašykite, jaunieji mūsų skaitytojai! Sekančiam numeriu laukiame rašinių, laišku, eilėraščių, veiklos aprašymų, karikatūrų, nuotraukų ir t. t. iki š. m. balandžio 20 dienos. Ypač laukiame iš tų, kurie pasidžado, bet iki šiol netešė. Visa siųsti šiuo adresu: "Jaunimo žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

GENUTĖ BERTASIŪTĖ

NAMAI

Rodos, niekas iš čia neišeis. Visą laiką ant sienos Kabos tėvo kepurė. Motinos spinta kvepės skalbiniais ir šventadieniais. Ir, rodos, po metų, po amžių. Kažkas čia dar lakins šunį. Pavargusios žąsys. Į namus grįžti vėlinsis. Ir geros, paislės rankos. Visai kaip dabar. Kažką skaudžiai baus Ir švelniausiai glostys...

(Iš jaunųjų poetų kūrybos spaudoje)

Kanados lietuvaitės — hamiltonietės rengiasi vaidinimui, režisorei E. Dauguvietytei — Kudabienė vadovaujant. Jų pirmuosius žingsnius jau matė torontiečiai ir hamiltoniečiai

Praraja tarp visuomenės ir studentų?

Ką tuo klausimu pareiškė simpoziumo dalyviai ir klausytojai?

Lietuvių studentų klausimui suaktualėjus, Toronto ateitininkų sen-draugų valdyba, pirmininkaujama B. Sakalo, surengė ta tema simpoziumą š. m. kovo 14 d. Prisikėlimo parodų salėje. I simpoziumą buvo pakviesti: pirmininku — K. Manglicas, nariais — kun. Jonas Staškevičius, sesuo Ignė Marijošūtė, stud. Laima Gustalnytė ir stud. Algis Čepas.

K. J. Staškevičius: Moksleiviai gana uoliai dalyvauja lietuvių visuomeniniams gyvenime, o studentų tik sąjauje. Vien Toronto universitete esama apie 100, o gal ir daugiau studentų, o Kanadoje — apie 300. Tik maža dalis jų dalyvauja ateitininkų ir skautų organizacijose, bendrinė studentų organizacija ir skautų akademikų vienetas visai išnyko. Torontė jie turėjo savo būstinę. Prisikėlimo par. patalpose, bet ir tos atsiskė. Studentų veikla reikišė daugiausia pramoginiams pobūviams. Jie neturi aiškaus tikslo, neįsijaučia pareigos kovoti už Lietuvos laisvę, nevertina lietuviškosios kultūros, atitrūkę nuo visuomenės. Prarajos dar nėra, bet spraga — taip.

L. Gustalnytė: Taip yra dėlto, kad Seimos neparipūnino vaikų iš mažens įjungti lietuvių gyvenimui per organizacijas. Tie, kurie iš mažens pradėjo dalyvauti lietuvių visuomenės gyvenime, ir studentais būdami dalyvauja. Šeštadieninės mokyklos neužtenka. Per 3 valandas ir savaitę neįmanoma pakankamai išmokyti gimtosios kalbos, o juo labiau tapti sąmoningais lietuvišiais. Mūsų studentams trūksta priemonių ryšiams su lietuvių visuomene, būtent, kalbos ir tautinės samonės. Ypač pastarąją sunku perteikti. Klūdo ir materialistinė aplinka. Kai lietuvių tėvai daugiausia rūpinasi naujais automobiliais ir namais, vaikai nemato sąmoningos lietuvių pavyzdžio. Itraukti veiklą į jaunųjų, pasiekusių studento amžių, jau sunku, nes pervėlu. Ji labiau traukia kanadiškoji ir amerikietiškoji aplinka. O ir tie studentai, kurie ateina į organizacijų gyvenimą, būna atgrasinami be galo ilgų ir nuobodžių posėdžių.

A. Čepas: Žmonės yra aplinkos vaikai. Dabarties studentai yra gerokai kitoki, nes labai pasikeitė ir aplinka. Spraga tarp studentų ir visuomenės yra, bet ji reikišiai daugiausia formų skirtingumu. Išorinė studento išvaizda — ilgi plaukai, apranga ir pan. neturėtų mūsų visuomenės apgauti, nes po to išorės slypi lietuvių studento gana sveika siela. Atsiradusi spraga bandykime užtaisyti abipuse tolerancija. Juk ir Amerika nebūtų galėjusi pastatyti tilto prie Niagaros, jeigu Kanada būtų atsisakiusi bendradarbiauti. Vienas kitą suprasdami galėsime nutiesti tiltą tarp vyresniosios kartos ir studentų. Pvz. daug kam nepatinka moderni muzika, bet nėra reikalo niekinti tuos, kurie ją mėgsta. Be to, ir moderniojo muzikoj yra gražių kūrinių. Daugeliui nepatinka ilgi plaukai, bet ar dėl to reikia kelti vaidus? Kultūrinė spraga tarp vyresniųjų ir studentų nėra didelė. Studentai silpnai dalyvauja organizacijose, nes iš mažens tam nebūvo paruošti. Be to, studentai, ypač pirmaisiais studijų metais, būna labai apkrauti darbais — neturi laiko kitiems dalykams.

Sesuo Ignė: I studentų ir visuomenės ryšių stoką pirmiausia atsiliepia pažiūrų skirtumas, kurį sudaro spartiai besikeičianti aplinka bei jos idėjos. Dabarties jaunimas gana anksti ir stipriai išgyvena asmeninę nepriklausomybę nuo tėvų ir siekia priklausyti kuriai nors grupei.

Su dabarties studentais galima suartėti, nors natūrali spraga visuomet pasiliks. Pirmiausia iniciatyvos turėtų imtis vyresnieji ir kviesti studentus į savo tarpą, neniekinti jaunųjų idėjų, padėti jiems, skatinti jų iniciatyvą. Studentinis jaunimas turėtų pamatyti vyresniųjų nuosirdumą, platumą, lietuviškos kultūros meilę. Jaunieji nepakenčia vyresniųjų veidmainiavimo, bijo siaurumo. Jie nenori užsirašyti vien lietuvių veikloje — nori dalyvauti ir vietinio krašto kultūriname gyvenime. Lietuvių kultūra studentai domisi, bet ją reikia tinkamai pristatyti. Žodžiu, reikia daugiau komunikacijos iš abiejų pusių.

Po šių pasisakymų kalbėjo visą šį simpoziumą klausytojai.

J. Vaskašius, Toronto studentų ateitininkų pirmininkas: Mūsų kuopoje yra apie 30 studentų. Aš ir mano draugai, žvelgdami į visuomenės dalį, kurią sudaro vyresnieji, matėme, kad pastarieji atvyko S. Amerikono įieškoti laisvės ir duonos. Įsikūrimo laikotarpyje jie taip buvo užsiėmę darbais, kad neturėjo laiko rūpintis lietuvių savo vaikų auklėjimu. Seimos stūmė vaikus į mokyklas, organizacijas, bet pačios mažai tuo domėjosi. Tapome studentais, bandome dalyvauti lietuviškoje veikloje, bet randame, kad vyresnieji, kurie taip daug kalba apie lietuvių kultūrą, mums gero pavyzdžio neparodo. Torontė yra apie 8000 lietuvių. Bet kiek jų dalyvauja pamaldose ir kultūriname gyvenime? O ir tie, kurie sekamadieniais ateina į pamaldas, grįžę namo pasisklausio lietuviškos radijo programos (kai buvo sekamadieniais) ir jaučiasi savo pareigą lietuvių bei atlikę. Žiūrėkite į mūsų koncertus. Buvo atvykę į Torontą puikūs solistai — St. Baras, A. Stempuzienė ir kompozitorius

D. Lapinskas, bet publikos nebuvo daug. "Varpo" choras į puikų savo koncertą sutraukė vos porą šimtų klausytojų. Kai panašūs koncertai įvyksta pas estus ar latvius, publikos būna labai gausi. Šitoks vertinimas lietuvių kultūros iš vyresniųjų pusės pritrenkia jaunimą. Pastarasis pradeda manyti, kad lietuvių visuomenėje vyksta veidmainiavimas — daug kalbų, mažai darbų.

Diskusijose dalyvavo: mons. dr. Vyta. Balčiūnas, kun. G. Kijauskas, kun. Pr. Gaida, V. Kolyčius, inž. Gaputis, Stp. Puvaskis, Vyta. Kliorys ir kt. Vieni pabrėžė daugiau studentų negalimumus, kiti — vyresniosios kartos. Daugumos nuomone, daugiau kalta vyresnioji karta, vadovaujanti lietuvių visuomenei ir nerodanti pakankamai iniciatyvos studentams suprasti bei jiems padėti. Tai patvirtino ir žvilgsnis į simpoziumo dalyvius bei klausytojus. Nors ateitininkai sendraugiai buvo rengėjai, tačiau jų dalyvavimas buvo labai negausus. Nevenias klausė: "Kur jūs sendraugiai?"

K. Manglicas, simpoziumo pirmininkas, sudarė tokią diskusijų išvestinę: 1. prarajos tarp lietuvių studentų ir visuomenės bei vyresniosios kartos dar nėra, bet spraga — taip; 2. tai spragai užtaisyti reikia atnaujinti ryšius per abipusį dialogą bei bendravimą; 3. pradėti nuo tėvų ir jaunųjų šeimose; 4. mažiau dėmesio kreipti į materialinę aplinką, daugiau — į dvasines ir lietuvių kultūros vertybes; 5. nesiriboti vien lietuvių kultūra — derinti ją su gyvenamos aplinkos kultūra; 6. tinkamai perteikti lietuvių kultūrą studentinėjai; 7. būti atviriems ir sveikais kritiškais; 8. įieškoti naujų priemonių dvasiniams tiltams statyti per atsiradusią spragą ir jiems išlaikyti. Div.

Aštuoniolikamečiai rinks parlamentą

Pagal dabar veikiančias respublikos ir kraštų konstitucijas V. Vokietijoje, rinkti į parlamentus teturi teisę sulaukę 21 metų amžiaus, o būti renkami — sulaukę 25 m. Sis amžius yra pakartotas ir rinkimų įstatymuose. Civilinė teisė laiko pilnamečiu taip pat tik sulaukusį 21 m. Baudžiamojon atsakomybėn betgi traukiami vaikai, sulaukę 14 m. nusikaltimo padarymo metu.

Zinoma, už tą patį nusikaltimą tokie yra kitaip baudžiami nei pvz. 18 m. nusikaltėliai, o pastarieji gi vėl kitaip nei pilnamečiai. Karinei prievolei atlikti užtenka 18 m. amžiaus. Taigi, kaip iš tik ką minėtų pavyzdžių matom, V. Vokietijoje jaunimo teisės ir pareigos įvairuoja pagal atitinkamas gyvenimo sritis.

Dabar varoma plati akcija už suteikimą jaunimui teisių rinkti sulaukus 18 m., o būti renkamiems — sulaukus 21 m. Ta prasme keičiamos kraštų konstitucijos ir, žinoma, tas pats bus padaryta ir su respublikos konstitucija.

Galvojanti visuomenė yra prieš davimą teisių tokio amžiaus jaunimui rinkti arba būti renkami. Ypač ji yra priešinga siūlymui leisti 21 m. sulaukusiems būti renkamiems. Pagal ją, tokio amžiaus jaunuoliai neturi dar patyrimo reikaluose, kuriuos tenka spręsti parlamentams. Kaikas sako, esą reikėtų pradėti ne nuo teisės rinkti ar būti renkamiems, bet nuo jaunimo politinio lavinimo. Gi pastarasis V. Vokietijoje yra labai apleistas bei, geriau pasakius, jo beveik visai nėra.

Minėtą teisę įvedus, gerokai pašoktų rinkimų skaičius. Pvz. 1973 m. renkant naują respublikos parlamentą (Bundestagą),

Vasario 16 gimnazijos mokiniai inscenizuoja senovės lietuvių dvikovą

Mūsų jaunimo moralė gera

Pasikalbėjimas su naujai išrinktuoju skautų brolijos vyriausiu skautininku Petru Moliu

— Neseniai perėmėt vyr. skautininko pareigas bei atsakomybę. Ką laikote pagrindiniu savo veiklos uždaviniu?

— Kad svarbiausias mūsų uždavinys yra išlaikyti jaunimo lietuviškumą, nėra jokios abejonės. Tam reikalui ypatingą reikšmę turi trys momentai: tėvai, lietuviškos mokyklos ir organizacijos. Skautų brolija yra viena tų organizacijų, kuri savo veiklos pagrindą deda lietuviškos išlaikymą bei stiprinimą. Suėigos, stovyklos, suvažiavimai, kursai su vykstančiais juose žaidimais, dainomis, patyrimo laipsnių programomis stipriai akcentuoja lietuviškumą jaunimo tarpe. Visa tai duoda labai gerų vaisių, ypač ten, kur tėvai artimai bendradarbiauja su vietos skautų vadovais. Todėl labai būtų naudinga, kad skautų tėvai aktyviau įsijungtų į bendrą su skautų vadovais jaunimo auklėjimo darbą. Labai gaila, kad kaikurie lietuviai tėvai su savo vaikais kalba nelietuviškai ir tuo būdu patys griaua auklėjimo darbą.

— Kaip atrodo dabartinė lietuvių jaunimo moralė? Ar ji geresnė už vietinio jaunimo moralę?

— Su pasitenkinimu ir gal net pasididžiavimu galiu pabrėžti, kad mūsų skautiško jaunimo moralė, nežiūrint gyvenamo krašto įtakos, yra nuostabi gera. Moralė stiprina tie patys veiksniai, kurie ugdo ir lietuviškumą: šeima, mokykla ir lietuviškos organizacijos — skautai, ateitininkai, neolitininkai ir kt. Ardo moralę dalis jaunimo, kuris nedalyvauja lietuviškose organizacijose, bet pasirenka bendravimą su kitų tautų moderniuoju jaunimu.

Tenka pasidžiaugti, kad visi vadovai, vyresnieji ir jaunesnieji, eina savo pareigas be jokios materialinės naudos. Jie prisideda prie veiklos ne tik savo darbu, bet dažnai aukoja savo atostogas ir padengia dalį išlaidų.

— Ar pakankamai dėmesio skiria skautų sąjūdis religiniam auklėjimui?

Naujai išrinktas vyr. skautininkas P. Molis

Ramus ir mielas mūsų jaunimas

AL. GIMANTAS

Kai vis dažniau susiduri su vietinės aplinkos jaunimu, su tais plaukuotais, gauruotais, garbanotais, frizuotais ir barzdais jaunikaikiais, — kažkaip miela ir jauku darosi, kai prisimeni lietuvišką jaunimą, kuris, tegu kiek pasinėšęs naujųjų madų ir laikų pusen, vis dėlto nepraranda sveikos nusidėtos nerodo nužmogėjimo žymni, nors pasitaiko išimčių. Buvo vienas kitas dalyvavusių žygyje Vasingtone prie Pentagono, antikarinės demonstracijos, bet tai tik atskiri atvejai. Tiesa, mūsų laikų pamėgo ta trankia, tiesiog ausų būgnelius sprogdinančią muziką, perduodamą per stiprintus garsiakalbius, bet ir tai nėra visuotinis reiškinys. Pagaliau būtų keista, jei aplinkos gyvenimo papročiai visiškai neveiktų lietuviškojo jaunimo smegenų. Dėlto galima drąsiai kalbėti apie savąjį jaunimą, kaip ramų, tvarkingą ir disciplinotą vienatę, nors ir nebūtinai mėgstamą gana konservatyvų ir uniforminį savo vyresniųjų praktikuojamą gyvenimo būdą.

Ner tie, kurie yra užsiėmę ilgus plaukus, vaikščioja basai, aptemptomis arba jau ir pernelyg plačiomis kelnėmis, — savo viduje yra geros sielos jaunuoliai. Stai, praėjusių metų vasarą teko būti būdingo įvykio liudininku Dainavos stovykloje. Buvo sekmdienio popietė, atskirų stovyklų pasiekimo laikas. Vieni išvažiuoja, kiti atvažiuoja. Nemažas susijudimas, gausu jaunimo, tėvų ir svečių. Vienas jauna moteris, atvykusi pasiimti savo dukros iš Akron, Ohio, jau ruošėsi vykti namo. Kažkaip automobilio raktai liko uždaryti bagažinėje. Buvo užrakintos ir visos keturios automobilio durys. Beviltska padėti bendame gelbėti keletas vyresniųjų, bet iš mūsų pastangų nieko gero neišėjo. Be to, ėmė lyti, aplinka pabijojo, o akroniečiai nejuokais nusiminė, Pristatė ilgaplaukus jaunuolius, basas, tuoj susirado vielos gabalą, reples ir ėmėsi darbo. Pavyko jam atrakinti vienas duris. Išardė užpakalinę sėdynę ir per ten bandė ištraukti raktus iš bagažinės. Praėjo gera valanda, jaunuolio rankos jau buvo gerokai apibružintos, iš kelių vietų ir kraujas sunkėsi, bet jis visai nekrepė dėmesio nors čia pat keltos merginos, matyt, jo geros pažįstamos, ragino jį mesti "beprasmią darbą". Užtruko arti dviejų valandų, kol buvo daug kas išardyta, išimta ir buvo galima jau laisviau bagažinėje raktų įieškoti. Atliko dar-

bą ir pasišalino, suinteresuotiems nespėjus ne padėkoti. Nuėjo plauti rankų ir jį tvaryti. Iš akių galėjai matyti, kad jis džiaugiasi galėjęs padėti, būti naudingas. Kai minėta akronietė norėjo išpausti jam į rankas žalią banknotą, turėjo daug vargo itikinti, kad paimtu. Jis juk ne už pinigą dirbęs...

Ot, ir "plaukuotas" jaunimas. Atseit, geriausias pavyzdys, kad apie žmogų nebūtinai turi spręsti pagal jo plaukų ilgį. Kita kartą kitoje vietoje viena moteris pasakojo, kad jos automobilio nuleido padangą. Bandė ji pati keisti padangą. Prisistatė du jaunuoliai (irgi ilgais plaukais), lietuvių, ir nekvičiami jai padėjo, sutvarkė ir pasišalino, griežtai atsisakę atlyginimo.

Tai tik du atvejai, bet jie tokie ryškūs. Jų, tų gerųjų, yra neabejotinai aiški dauguma. Tad jei kartais išgirstame apie vieno kito netinkamą elgesį, neturėtume ir tai žvelgti perdaug tragiškais akimis. Krislų akyse visur gali pasitaikyti, bet svarbiau tos skaidrios lietuviškos akys, tokios tyros ir tiesios. Neseniai vienoje vietoje teko dėstyti pamoką augst. liuanistinių kursų klausytojams. Jų buvo apie 10 — merginų ir vyrų. Išsklūsė su dideliu dėmesiu, nors kalbami dalykai nebuvo jau taip labai įdomūs. Tai lietuviškoji informacija angliškai, "Lituanus" ir M. K. Čiurlionis. Bediskutuojant tas temas jautėsi jų noras kiek talent daugiau pažinti ir suprasti bei įsisąmoninti tai, kas šeštadieniais klasėje dėstoma. Iš tiesų, toks mielas ir ramus tas mūsų lietuviškasis jaunimas.

Na, kaip atrodo pasaulis per tokius akinius? Galiu pasakyti, kad jis atrodo toks, kaip ir šie asiliški akiniai — labai keistas ir net juokingas

Ragaišis

Mama įmaišė
Piešė ragaišį —
Dėjo razinku,
Tešlą suminkė.
Žiūrė vaikui —
Tešla jau pučias,
Iš lėto pletias,
Nor lipt ant pečiaus.
Saukia mamytę —
Ka reik daryti?
Tešla ant pečiaus
Sau pokštas krečia.
Niekio netruksta,
Pyragas rūgsta,
Greit jį iškepsiu,
Sviestu patepsiu,
Raugausit vaisėms
Gardaus ragaišio.

Pirmi dantukai

Mano broliukai
Dygsia dantukai —
Nerimsta verkia,
Akytėmis merkia.

— Turėk kantrybės,
Duok man ramybės!
Dantis turėsi —
Valgyt galėsi!

Kristus, šv. Petras ir ūkininkas

SENELO PAPASAKOTA LEGENDA

Kartą Kristus su šv. Petru apsi-
sirengė vargšais lankė žmones.
Vakare, grįžtant į namus, pradėjo
smarkiai lyti. Jie pasuko arti-
mesniu keliu per rugių lauką.
Juos pasitiko supykęs ūkininkas
ir pradėjo išmėtinėti:

— Tik pažiūrėkit, kiek daug
žalos jūs man padarėte! Kur tik
žengėte pėdą, jau nebeaugo ru-
giai!

Kristus ramiai balsu atsakė:
— Nesirūpink žmogau, Die-
vas tau desimteriopai atsilysins.
Rudenį ūkininkas net savo
akimis nenorėjo tikėti. Ant ke-

Margiuo skundas

Au au au, sniegas jau sniega,
Salta darosi man.
Gal pajus tai šeiminkas
Ir išeis kieman.
Jau visai būda prakiuro,
Skverbiasi šalna.
Man nereikia šilto kuro,
Tik pridengti ją.
Ką daryti? Šeiminkas
Daug jau turi reikalų.
Šeiminkė susikrėtus
Tūrius prie vaikų.
Au au au, likau aš vienas
Užmirštas visu.
Mačiau aš vaikus šiandieną
Greitai bėgantį į šalis —
Stai ir Vytas — jis su batais
Žengia pro duris,
Saukia jis mane pamatęs,
Bet ką gi pasakys?
— Nelūdėk, Margiuk, nešalsi!
Stai plaktukas čia —
Tuk tuk tuk lentas priklausiu,
Silta bus nakčia.
Bėgsim mes abu pažaišti,
Pasidžiaugt žiema,
Kol prie puodo ir ragaišio
Mūs pakvies mama.

A. Abromaitienė

Kaip elgtis bažnyčioje?

Kai įeini į bažnyčią, visos kal-
bos pasibaigia. Tyliai gražiai ei-
ki per bažnyčią. Atsilaupk ir
persigėnog. Kai eini į suolą, tai
nesiginčyk su broliu ar seseri-
mi, kuris sėsis prie mamos ar
tėvelio ar prie krašto. Kaip tē-
veliai sakys, taip ir daryk. Kai
jau suole, atsilaupk ir pasi-
glausk. Jeigu turi dėti akulnes
ant kito suole, neužsigulk ir ne-
išsitiesk, nes atrodysi kaip gir-
tas arba snaudžiantis. Kai kunig-
as sako pamokslą, mėgink ne-
užmigti. Iš bažnyčios išeiki ty-
liai.

Per pamaldas nekramtyk gu-
mos, nežaisk su pirštais. Kai
choras pradeda giedoti, tai neat-
sisuk kaip mažas vaikas pažiū-
rėti. Kai sėdi, nelaikyk kojos
ant kojos, nesėdėk susikupri-
nes. Kai atsilaupk, kojas su-
glausk. Jeigu turi dėti akulnes
ant kito suole, neužsigulk ir ne-
išsitiesk, nes atrodysi kaip gir-
tas arba snaudžiantis. Kai kunig-
as sako pamokslą, mėgink ne-
užmigti. Iš bažnyčios išeiki ty-
liai.

Danutė Borusaitė, VII sk.,
Hamiltonas

Važiuojant autobusu

Lipant į autobusą, nereikia
stumdytis — eiti iš eilės. Soferiui
labai padeda, jeigu lipant į
autobusą turite paruoštus pinig-
us ar bilietėli. Jeigu soferis sa-
ko eiti į galą, tai eikite! Jeigu
nėra vietos sėdėti, užleiskime
vietą vyresniesiems. Atsiminki-
me, kad ir mes būsimė seni. Je-
gu berniukas kartu su mergai-
te važiuoja, tai lipant į autobu-
są pirmą eina mergaitė, o išli-
pant berniukas ir paduoda ran-

ką mergaitė — padeda išlipti.
Saligatviu eik savo puse — de-
šine. Jeigu berniukas eina su
mergaitė, tai berniukas eina iš
gavės pusės — apsaugo mergai-
tę nuo pavojų. Eidamas nevilk
kojų — kėlk augščiau. Sustikęs
pažiastama, pasisveikink.
Sitię maži dalykėliai parodo
kokie mes esame. Parodykime,
kad mes, lietuviai, esame man-
dagūs.
Rūta Šiulytė, VII sk., Hamiltonas

Mandagumas svečiuose

Kai eini į svečius, negalima
užmiršti mandagumo. Geriausia
vieta parodyti mandagumą yra
prie stalo. Visada ateik prie sta-
lo, kai esi pakviestas. Nusimaz-

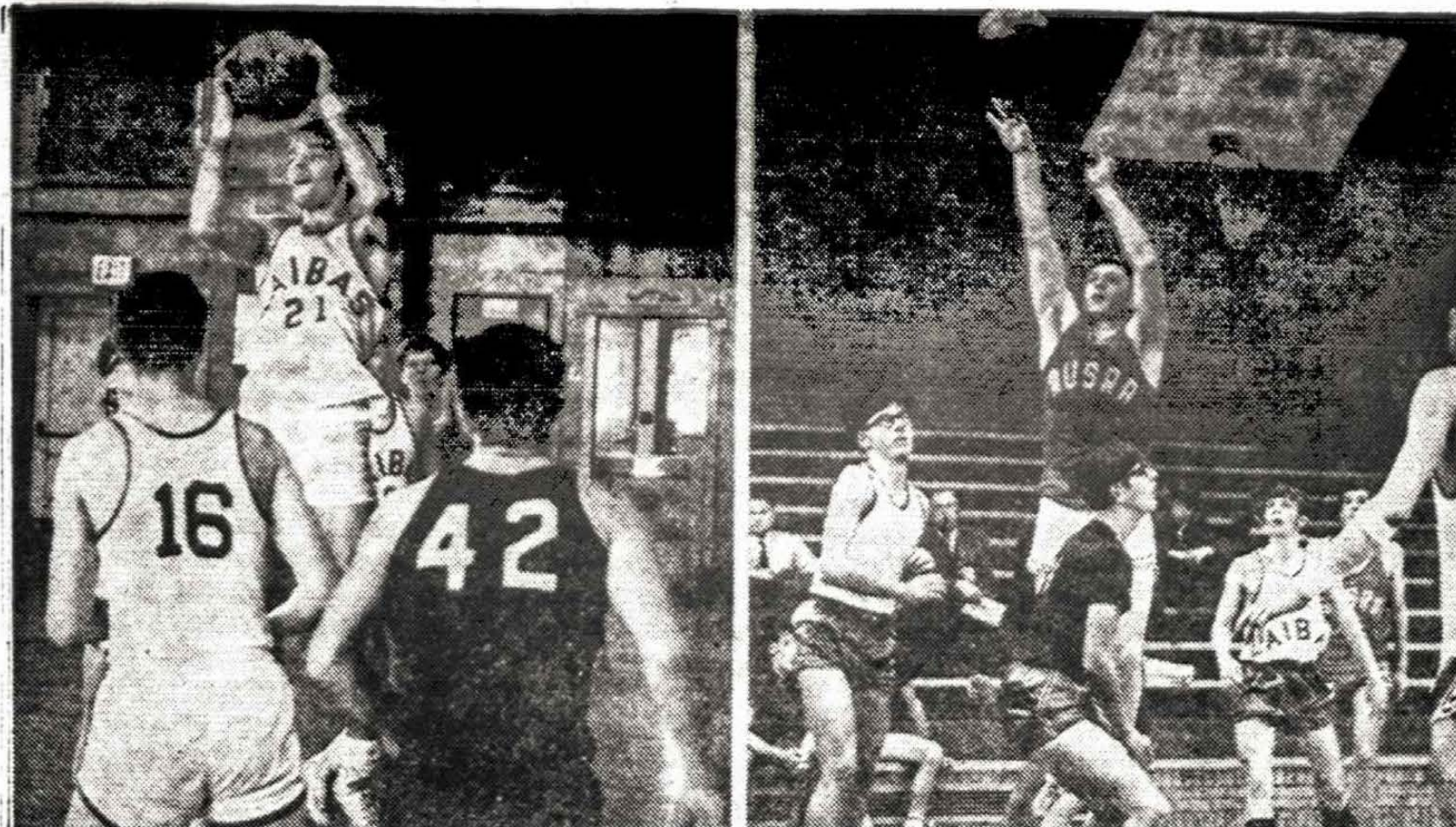
gok rankas. Valgyk su šakute ir
šaukštu. Peilis naudojamas te-
pti sviestui ant duonos ir pjovi-
mui. Valgyk mažais kasneliais.
Kramtyk užčiaupta burna. Ne-
mandagu kalbėti, kai maistas
burnoje. Sriubą su šaukšto galu
pilk į burną, bet ne iš šono
siurbk. Baigiant sriubą, lėkštę
palenk nuo savęs, bet ne prie-
singai, nes gali apsipilti.
Servetėlė naudojama rankom,
lūpom nusilauštyti. Ji laikoma
ant stalo ar ant kelių, kad dra-
bužiai nesusitęptų.
Paragauk visko, kas yra ant
stalo. „Prašau“ ir „ačiū“ — šiuos
žodžius visada vartoki. Kalbėk
tyliai. Triukšmauti prie stalo
nemandagu. Sėdėk tiesiai. Nesu-
puk kėdėje. Kai nevalgai, ran-
kas gali laikyti ant kelių arba
ant stalo iki riešo. Nemandagu
alkūnes uždėti ant stalo.
Kai eini namo, neužmiršk pa-
sakyti ačiū už viską. Gražiaus-
ia būtų paprašyti pas save.
Mandagai elgtis prie stalo
reikia ne tik svečiuose, bet ir
namie.
D. Kronaitė, Hamiltonas, VII sk.

LAISKAS MIELOJI SENELE,

Angliškoje mokykloje man se-
kasi labai gerai ir visi mano
draugai irgi yra patenkinti. Ma-
no mokytoja yra iš Anglijos ir
turi tipiską akcentą, tai kartais
yra sunku ją suprasti. Lietuviš-
koje mokykloje irgi einasi man
gerai. Aš dar priklausau lietu-
viškai tautinių šokių grupei.
Mūsų grupė pasirodė per Vasa-
rio 16 dienos minėjimą.
Si žiema yra labai šalta, todėl
labai laukiū vasaros. Su meile —
Rasa
(Rasa Zemaitaitytė, VIIa sk.)

Galvosūkis

Irašykite skersai:
1. Kuo girdime?
2. Senas žmogus
3. Kuo tvierame darželius?
4. Judoma vežimo dalis
5. Gyvulys, kuris duoda pieną
6. Veido dalis
7. Paukštis, mėgstas vandenį
8. Greit suliepsnoja
9. Seimos galva
10. Kuo žiūrime?
11. Sveičia danguje
Perskaityk išilgai 12 eilutę, su-
žinosite kas pasiekė mėnulį.
SVLUNOBLISV

Momentai iš S. Amerikos lietuvių krepšinio žaidynių Klevelande 1969 m. Kairėje: Linas Stempužis (su sviediniu), 19 m. amžiaus, jaunių A klasės, pasižymėjęs rungtynėse su Toronto "Aušra". Jis bu-
vo išrinktas į vadinamą "Dream Team" komandą kaip vienas geriausių Klevelando apylinkėse. De-
šinėje: vyrų B klasės rungtynės tarp Toronto "Aušros" ir Klevelando "Žaibo" — S. Miniotas ima
sviedinį. "Aušra" — praėjusių metų vyrų B klasės meistris

Didžiosios sporto šventės išvakarėse

SIGITAS KRASAUSKAS

S. Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio pirmenybės įvyks balandžio 18-19 d. Čikagoje. SALPASS centro valdyba jas vykdyti yra pavedusi Vidurinių Vakarų sporto apygardos komite-
tui. Šios žaidynės rengiamos S. Amerikos lietuvių sportinių žaidynių dvidešimties proga, todėl joms ruošiamasi su rimtu dėmesiu.

Pirmosios žaidynės įvyko 1951 m. Toronto. Čia ir buvo pradžia šio pobūdžio varžybų krepšinyje, tinklinyje ir vėliau visose sporto šakose. Zvelgiant iš perspektyvos į šį 20 metų laikotarpį, norisi stabtelėti ir pasigėrėti iškilia krepšinio pra-
eitimi, tuo gailių mūsų sporto-
jaunčiui jaunimui, kurio pa-
stangomis ir sugebėjimais davė-
me progos nevienam svetimtau-
čiui, nevienam svetimam kraš-
tiui ir apie Lietuvą daugiau su-
žinoti.

Pačios įdomiausios ir gau-
siausios dalyvaujančių žaidynės įvy-
ko didžiųjų krepšinio išvykų Pietų Amerikon ir Australijai išvakarėse. 1959 m. balandžio mėnesį Detroito IX-se sportinė-
se S. Amerikos lietuvių žaidynė-
se dalyvavo virš 400 sportininkų. Gausiausiai buvo atstovauja-
mas krepšinis su 9 vyrų A kla-
sės, 6 jaunių ir 4 moterų koman-
dom. Po šių žaidynių ir buvo pa-
daryta 16 kandidatų atranka, iš kurių 10 po kontrolinių rungtynių Čikagoje pagaliau buvo iš-
leisti į P. Ameriką. Ši rinktinė atstovavo S. Amerikos lietuviams. Žaista 17 rungtynių ir laimėta iš jų 13. Žinant P. Ame-
rikos kraštų pajėgumą krepšinyje (Brazilija — tuometinis pa-
saulio meistras, Argentina — buvęs meistras prieš tai, kiti kraštai — panašaus lygio), šioje išvykoje atsiėmė rezultatai kal-
ba už save. Antros žaidynės įvy-
ko Toronto 1964 m. ankstyva pavasari. Šiose žaidynėse visi, kurie tikėjosi patekti rinktinėn (tada jau buvo planuojama krep-
šinininkų išvyka į Australiją), žai-
dė su ypatinga energija. Čia bu-
vo sudaryta rinktinės būsimoms baltiečių žaidynėms Klevelande, o vėliau — jau pagrindinė rinktinė iš 11 geriausių žaidėjų, kurie vyko Australijon. Aus-
traliijoje buvo sužaistos 25 rungtynės, įskaitant rungtynes su Australijos olimpine rinktinė. Visi susitikimai mūsų buvo lai-
mėti. Mūsų krepšinio lygis tuo

metu buvo pačiame augščiausiam lietuviškojo krepšinio istorijos tarpsnyje.

Po išvykos Australijon, reikia pripažinti, visa eilė metinių žai-
dynių nedavė gerų rezultatų. Jautėsi lyg ir smukimas žemyn krepšinio lygyje, organizaci-
nuiose reikaluose ir kt. Visuome-
nės domėjimasis taip pat lyg ir sumenkėjo. Nuogastauti ta-
čiau nėra pagrindo, nes tai bu-
vo lyg ir pirmieji ženklai ligos, kuri mėgino paralyžuoti mūsų veiklą. Pernai metinėse žaidynė-
se Klevelande jau vėl dalyvavo 42 komandos, 26 krepšinio ir 16 tinklinio — iš viso 300 sportininkų. Nors vyrų A klasėje da-
lyvavo tik 5 komandos, tačiau pirmą kartą buvo varžomasi vyrų B klasėje tarp 4 komandų. Gausiausia buvo jaunių A grupė su 8 ir jaunių B su 6 koman-
dom. Jeigu vyrų klasėse vyko normalaus pobūdžio žaidimas, tai jaunių abiejose klasėse buvo

LONDON, ONTARIO

GAVENIOS REKOLEKCIJAS ve-
dė kun. K. Pečys, SJ, iš Čikagos. Jis atsilankė nemažai parapijie-
čių.

DVI TAURĖS... Londono "Tau-
ro" kovo 21 d. surengtose Kanados krepšinio pirmenybėse buvo įteik-
tos dvi naujos ir vertingos taurės: viena vyrų B klasės antros vietos laimėtojai, o antra jaunių A klasės antros vietos laimėtojai. Pirmoms vietoms atžymėti buvo taurės iš anksčiau. Londono apy. valdyba, L. S. K. Tauras ir tuzinas pavienių londoniečių šiais metais įsteigė dvi minėtas taurės jaunimo draugo ir di-
delio sporto entuziastu D. Paulionio, buv. Londono apy. pirminkio ir mirusio 1969 m., atminimui. Laimė-

RODNEY, ONTARIO

DR. VYTAS E. ZYMANČAS at-
vežtas iš Toledo, JAV, ir palaidotas West Lorne, Ont., katalikų kapinė-
se. Velionis gimė Ploksčiuose, prie Šakių; baigė Vytauto D. universi-
tetą ir 1940 m. gavo gydytojo diplomą; 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Toledo mieste; 1955 m. išlaikė reika-
lajamus gydytojų egzaminus ir tam pačiam mieste visą laiką vertė si praktiką; mirė 1970 m. kovo 19 d., palaidotas kovo 19 d. West Lorne. Šioje apylinkėje gyvena velionies gi-
minės p. p. Jasinskai ir Kereševičiai. Velionies žmona yra H. Zymantienė-Jasinskaitė. Mišias atlaikė mons. V. Balčiūnas, kun. dr. J. Gutauskas ir kun. B. Pacevičius. Kapinėse atsi-
sveikino dr. J. Balčiūnas draugų me-

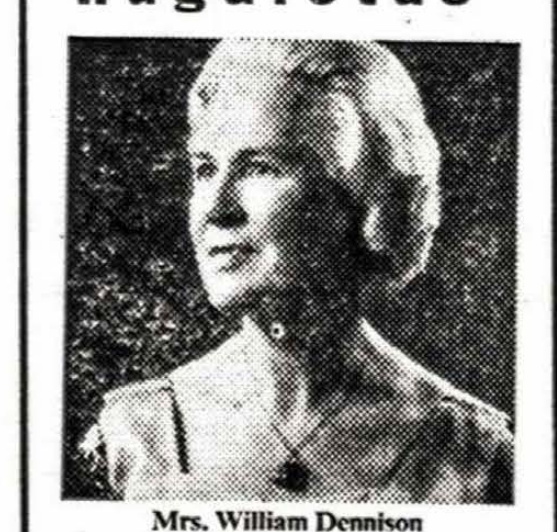
matomi ryškūs bruožai moder-
naus krepšinio, geros mokyklos atspalvis ir didelė viltis ateičiai. Taigi, dar pora metų ir iš šių jaunių be vargo pavyks sudaryti gal net ir geresnę rinktinę už tą, kuri parvežė tokius iškilus laimėjimus iš Australijos.
Ko tikimės ir ką žada šių me-
tų žaidynės Čikagoje? Iki šiol jau užsiregistravo žaidynėms 26 krepšinio ir 15 tinklinio koman-
dų. Krepšinio komandų skaičius dar gali pakilti. Tinklinyje di-
delių staigmenų nesinorėtų tikėti — tai, atvira kalbant, Čika-
gos ir Klevelando tarpusavio varžybos. Krepšinis, kaip visuo-
met, ir šiais metais gali atnešti staigmenų. Netikslu dabar bū-
ti spėlioti, kaip ši šventė pa-
vyks, kas taps meistreriais ir pan. Apie tai pakalbėsime grįžę iš Čikagos. Sėkmės sportininkams ir šventės organizato-
riams! Čikagos lietuvių visuome-
nei linkėtina nepraleisti progos pamatyti mūsų sportą mylinti jaunimą.

tojamis jas įteikė p. Paulionie, da-
lyvaujant šeimos artimiesiems. Šios taurės sportuojančiam jaunimui kas-
met primins tą asmenį, kuris tiek daug sielojosi jaunimo ir lietuvių išlaikymo problemoms ir kuris de-
dėle meile sportui. Kitas taurės įteikė universitetų sporto vadovas ir treneris su 35 metų stažu J. Metras ir Taur 1970 m. karalaitė L. Keraitė. Po to J. Metras su kitu as-
meniu iškrido į Vasingtoną, D. C., atstovauti Kanadai ten vykstančioje krepšinio taisyklių konferencijoje. 1968 m. Londonas, a.a. Z. Paulionis stipriai talkinant, buvo įsteigęs irgi dvi taurės Lietuvos penkiasdešimt-
mečiui ir pirmoms pirmenybėms Londone atžymėti. D. E.

dikų ir ateitininkų korp. "Gajos" vardu, o V. Ignaitis — vietos lietuvių vardu. Po laidotuvių Lietuvių Klubu patalpose suruošti užkandžiai. "LITHUANIANS IN CANADA" knyga įteikta Rodney ir West Lorne bibliotekoms, vietos laikraščio redaktoriui L. Lashbrook. Buvo užsa-
kyti keturi egzemplioriai, kurių du Kanados krašto valdyba davė nemo-
kamai. Vietinės bibliotekos ir laik-
raštis yra suinteresuoti turėti išsa-
mias informacijas apie kitas tauty-
bes. Be to, laikraščio red. L. Lashbrook nuolat skelbia apie lietuvių teisingų ir palankių žinių.

PADEKOS LAISKAI. Vietos B-nės valdyba ir Lietuvių Klubas pasiuntė 20 siuntinių į Suvalkų trikampį. Da-
bar gaunami laiskai, kuriuose gae-
jai džiaugiasi ir dėkoja už siuntinius. Ir ateityje manoma siųsti juos, nes pageidaujančių ir prašančių yra ne-
mažai. Kr.

"Aš žinau, kad
vėžys gali būti
nugalėtas"

Mrs. William Dennison
Toronto, Ont.
Vėžys gali būti nugalėtas. Jūsų doleriai yra reikalingi dabar testui kova. Stiprin-
kite viltį ir pagalbą. Kai savanoris aukų rinkėjas už-
eis, būkite duosius.
CANADIAN CANCER SOCIETY
22 Davisville Ave., Toronto 7.

Gerbiamai VENCKEVIČIŲ šeimai, sūnui KASTYČIUI

tragiškai žuvus, gilią užuojautą reiškia ir kartu

liūdi —

Šiaulių sambūris Toronte

KASTYČIUI VENCKEVIČIUI

tragiškai žuvus, jo tėvelius FELĘ — VYTAUTĄ

VENCKEVIČIUS ir jo sesules JÜRATĘ ir PUTONĘ su

šeima skausmo valandose nuoširdžiai užjaučia ir

kartu liūdi —

T. A. P. Bildų šeima

B. A. Dūdų šeima

O. K. Sinkevčių šeima

Hamilton, Ont.

A + A

JUOZUI SIMINKEVIČIUI

mirus, jo žmonai PRANEI, dukrai PRIMAI, sūnui VYTUI bei jų šeimoms ir giminėms reiškia gilią užuojautą —

J. A. Rinkūnai

Mirus brangiam TEVELIUI, mielą VIDĄ, broliukus,

mamytę giliai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Jaun. sk. "Jūratės" draugovė

Hamilton, Ont.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

372. Navickienė, Natalija \$100
373. Navicko, Vaclovo atmin. 100
374. Stasevičius, Albinas 100
375. Judickienė, D. 100
376. Varkavičius, Julius 100

Papildė įnašus:

7. Dr. A. Kaveckas iki \$750
77. Kr. kooper. "Talka" „400
87. Kr. kooper. "Litas" „500

Pulk. P. Genio atminimui auokojo po \$10: P. Augaitis, B. Matulevičius, B. Sergaitis, B. Stalioraitis, E. Šlekys.

Pirmieji trys nariai yra iš Hamil-
tono. D. Judickienė ir dr. A. Kavec-
kas gyvena Londone, J. Varkavičius — Toronte. Šiais metais visi lietuvių bankeliai padidino savo įnašus. Vi-
siems aukotojams Fondas nuoširdžiai dėkoja. Inž. I. Mališka sutiko perim-
ti Fondo igaliojimo pareigas Mont-
realyje, kur taip sunkiai gaunami įnašai. Neskaitant kelių organizaci-
jų, tik 35 Montrealio lietuviai isto-
jo į Fondo narius su šimtinėmis. Be
"Lito", niekas ten daugiau šimtinės
nėra davęs nei padidinęs. Igaliojiniui
teks gerokai pasidaryti montrea-
liečiams išjudinti. Toronto lietuviai
jau sudėjo \$24.000. Montrealui rei-
kėjo sudėti bent pusę, o sudėjo tik
\$5.000. KL Fondo kvotos apylinkės
yra nedidelės — \$2.000 — \$4.000, tik
didmiesių apylinkės. Igaliojiniui
kvotos: Torontas — \$35.000, Mont-

realis — \$20.000, Hamiltonas —
\$10.000, Amerikos Liet. Fondo kvot-
tos: Čikaga — \$240.000, Niujorkas —
\$120.000, Detroitas ir Klevelandas —
po \$100.000, Los Angeles — \$90.000.
Kanados lietuviams tik dešimtdalį
tenka sudėti. Pasistengę galėtume
KL Fondą papildyti iki \$100.000 per
dvejuos metus. P. LELIS,
ižd. ir vjaus vedėjas

GYDYTOJŲ ĮNAŠAI KL FONDĖ

Sungaila Juozas ir Matukas Anta-
nas — po \$1000, Pacevičius Anta-
nas \$700, Kaveckas Antanas ir Sa-
kalauskas Julius — po \$500. Pace-
vičius Stasys, Gustainienė Ona ir
Naikauskienė Dana — po \$200. Po
\$100: Yčas Jonas, Mališka Jonas, Se-
mogas Jonas, Arštikaitė Marija,
Jasevičiūtė Emilija, Užpienė Aldo-
na, Stankus St. (Saskačevanas),
Norvaišienė E., Gailius Anzelmas,
Kzlauskas Sigitas, Salkus Ant.,
Kvedaras V. D., Sulma V. (Sask.),
Gudjurgis P., Č. S. Bendras 23 gydy-
tojų įnašas iki šiol — \$5800.

DAKTARŲ ĮNAŠAI:
po \$100: Nagys Henrikas, Lukoševičius Petras, Pavilanius Vytautas, Ra-
mūnai A. ir M., Sidlauskaitė Agota,
Fimšaitė Jadvyga, Tanner Jūratė,
Petrulytė-Jonienė B., Zubrys Alfon-
sas.

Jūsų egzempliorius

THE 1970 ONTARIO BUDGET

jau gaunamas

Susipažinkite su Ontario provincijos finansine būkle.
Šios informacijos pilnas tekstas atspausdintas drauge su atitinkamais dokumentais.
Ji taipgi pateikiama supaprastinta, lengva forma išaiškinanti visus pagrindinius biudžeto klausimus.

PRAŠYKITE NEMOKAMO EGZEMPLIORIAUS

The Hon. Charles MacNaughton,
Treasurer and Minister of Economics,
Queen's Park, Toronto 182, Ontario.

Please forward
☐ The 1970 Ontario Budget
— Complete text and supporting papers
☐ The 1970 Budget Digest
— Budget highlights in simplified form

NAME
ADDRESS
CITY

"Poilsis ant laiptų"

PR. NAUJOKAITIS

Štai turime po ranka skoningai išleista poezijos knyga — Vytauto Karoso vienintelį kūrybos rinkinį, pirmąjį ir paskutinį, nes tai pominėtinė knyga, išleista šeimos rūpesčiu. Kultūrinis pasiekimas autoriui, su muziko Juozo Strolia (jau irgi mirusio) įvadinio žodžio apie gausios Karosų šeimos muzikinius ir kitokius talentus. Titulinis puslapis pieštas K. Veselkos, spaudos darbai atlikti M. Morkūno spaustuovės. Įdėtas autorius atvaizdas ir autografas, susilaikytas nuo pilnesnės biografijos ir kūrybos vertinimo. Pagirtinas leidėjų kuklumas!

V. Karoso vardas kūrybos pasaulyje mažai kam žinomas, nes autorius, atrodo, nesiveržė su savo poezija į viešumą, kūrė uždarumoj, lyg ir sau pačiam. Egotistiniai motyvai, tiesa, vyrauja rinkinyje, bet apskritai esama brandžių posmų, kuriais V. Karosas įkopia į mūsų poezijos pasaulį. Estetiškai jausmu autorius priima didįjį ir mažąjį pasaulį ir egzistenciniu gilumu mėgina suvokti gyvenimo prasmę:

Mėnu, kaip jėgas javui skundė, ir kaip virpėjo epusė miške,
Kaip tvenkinio vandens užimas, mane ilgai lydėjęs ir kankinęs,
Lėtai išseko ir nutilo, lyg vėjas rudens kimas (69 p.).

Visas pasaulis kupinas grožio, o gyvenimas — lyg šventas atnašavimas:

O Viešpatie!
Dėkingas Tau esu, kad leidai man kančios akimirka pabūti.
Priimk šią auką paskutine, priimk ir neatstumk mane,
Nes aš jaučiu, kad greit, kad Tu man greit paliepsi kirsti
Ir vėl nubust.

Tada tik Tavo garbei, Tavo šlovei aš seksiu ir akimirksniams, ir amžiams,
Ir toli skriesiu, tartum meteoras, tuštesnėm miltams naktų.
O žvaigždės seks mane, spindėdamos grandinių milijonais.
Jos neš ugnis, gėles ir vandenį,
Jos atgaivins erdvę seniai užgesusias ir žuvusias kometas,
Kurios naujai užgis ir prisiksles many; Jos vėl žėrės, banguos, judės visomis kryptimis,
Lyg krūtinės uolos išjudintais ir įsuptas vanduo, — (15 p.).

Duotoji ištrauka rodo autoriaus vaizduotę ir linkimą į barokinį, apkrautą stilių. Kairių vaizdavimas veržiasi tapybiniu ryškumu ir spalvingumu ("Vakaras", 50 p., "Nakties belaisvis", 36 p.). Savo vidaus nuotaikai išreiškia autorius naudojasi plačiais gamtos vaizdais, didingais paveikslais — su kylančia ryto saule, su nakties šviesomis ir paslaptimis, su kalnų didybe ir spindėjimu, su riedančio akmens dinamika, su vandenų tekėjimu, su šaltinių tamsiomis gėlmėmis. Jo eilėraščių eilutė ilga, išsitususi, nevienodo ilgio, pagrįsta ilgais ritmo periodais, savo stiliumi ir išvaizda primenanti V. Mačernio stilių. Net ir visoje V. Karoso pasaulėjautoje, pasaulio ir gyvenimo prasmės suvokime ir atskleidime jaučiamas V. Mačernio įtaka. Visas "Velnio tilto" ciklas labai artimas V. Mačernio vizijoms.

Aštresniu kritikos žvilgsniu vertindami V. Karoso poetinį palikimą, turime pasakyti, kad daug motyvų ir išraiškos priemonių kitų kūryboje skaitytą, ismintą, taigi nei nauja, nei labai išpūdiną, ypač kad kitur stipriai ir magiškesniu žodžiu išsakyta. Ir tas vaizdų perkrovimas, kai jie nėra ypatingai nauji, nėra pagrįsta sąvybė. Stiliasu suprasdinamas kartais leidžia autoriui pasiekti gilesnio išpūdinio. Pvz. eilėraščiui "Naktis perone", toliau "Žydra naktis", "Ziemos vakarui". Pasisekusiu reikėtų laikyti ir P. Vaitaičio eilėraščių "Yra šalis" parafrazę. Tai lengvesnio, lankstesnio stiliasu pavyzdžiai, grakštūs ir pakankamai savaimingi. Iš sunkiojo stiliasu kūrinių savaimingumu išsiskiria "Nesikeičiančios kasdienybės būties iškarpa". Tai kūrinys, atremtas į dabarties niūrią kasdienybę, dvelkias apčiuopiamu realizmu, nukrečias šurpu. Tai vienas labiausiai savitų V. Karoso kūrinių.

"Poilsis ant laiptų" yra gražus paminklas mirusiam autoriui. Jis vertas ir poezijos mėgėjo dėmesio.

Vytautas Karosas, POILSIS ANT LAIPTŲ. Poezija. Išleido Ona Karosienė ir Violeta Karosaitė. Chicago 1969 m., 90 psl., didelio formato, gerame popieriuje, kietais viršeliais. Gaunama pas platintojus ir kreipiantis šiuo adresu: Mrs. O. Karosas, 7351 S. Artesian Ave. Chicago, Ill. 60629, USA. Kaina \$4.00.

* * *

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

SV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,
garsiausioje pasaulio vietoje,
jau baigiama įrengti.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, BRANGINANČIAM SAVO
TAUTOS KANKINIŲ ATMINIMĄ, DERA BŪTI ŠIO
PAMINKLO KŪRĖJŲ TARPE.

Šių metų liepos 7 dieną
kopyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš
kopyčios dedikaciją.

Rašykite: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND,
2701, E. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA

Atsiųsta paminėti

Kazys Musteikis, PRISIMINIMŲ FRAGMENTAI. Nidos Knygų Klubo leidinys 77 nr. Londonas, 1970 m., 126 psl. Kaina — \$2 arba \$2.50 (kiet. viršeliais). Adresas: Nida Press, 1 Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gr. Britain.

Vincas Maciūnas, VINCAS KREVĖ SAVO LAISKUOSE 1944—1954 m. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Chicago 1970 m., 49 psl. Kaina — \$1. "Draugo" spaustuovė, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Bronys Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS. Akimirksnių kronikos 2. Lietuvių Enciklopedijos Leidykla, 361 W. Broadway, So Boston, Mass. 02127, USA. Išleista 1970 m. 1000 egz. tiražu, 560 psl. Ilustravo dail. Kostas Jezerškas.

Gabija nr. 34, 1969 m. gruodis. LSS skautų seserijos vadijos laikraštis, 6346 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Kazimieras Barėnas, TUBOTO GADŽIO METAL. "Nidos" Knygų Klubas leidinys 76 nr. Išleistas Londono 1969 m., 438 psl. Kaina — \$2.50 arba \$3.00 (kietais viršeliais). Adresas: Nida Press, 1 Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gr. Britain.

Sekmadienį ir šventadienį Mūsų šios nr. 1, 1970 m. balandis. Velykų sekmadieniai: antras, trečias, ketvirtas, penktas. Leidėjas — Amerikos Lietuvių R. Katalikų Knygų Vieni. bė. Spaudai paruošė psl. V. Balčiūnas ir kun. V. Zakaras. Kaina: vienos knygelės — \$0.25, užsakant nema-

O. B. AUDRONĖ

APLANKYKI MANO KRAŠTĄ

Aplankyk mano tėvynę,
Viešpatie,
Saulėmis nuglostyti laukus
Ir kiekvienus namus.
Kalbėki širdimi
Kiekvieno brolio vargano,
Kalbėki širdimi
Kuri sunkesnė
Ir už laiką.

Braidyki mūsų kloniais,
Viešpatie,
Baltam sniege pasiauski
Su vaikais.

Juk Tu žinai, juk Tu žinai,
Kokios bedalios mes...
Atsilyk savo saujose
Mūsų čeršus,
Kraujui prigėrusias,
Kiekvieno laiko žingsniuose,
Mūsų žemes.

Aplankyk mano kraštą,
Viešpatie,
Ir už mane!

Žiau 25 egz. — po \$0.15. Užsakymus priima: Immaculata Press, Putnam, Conn. 06260, USA.

Petras Maldeikis, MEILĖ DVIDE. SIMTĄJAME AMŽIUIJE. Lietuviškos Knygos Klubas leidinys. Chicago 1970 m., 273 psl. Kaina \$5. "Draugo" spaustuovė, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Dailininkas Leonas Urbanas, viduryje, savo darbų parodos atidaryme Totonte

Dvi pasakų plokštelės

1969 Lietuvos Viltimo ir Seimose Metai neužmiršo ir mažųjų lietuviukų. Pasakų pasaulį gyvųjų žodžių, daina ir muzika jiems atskleidė dvi dėmesio vertos ilgo grojimo plokštelės: Birutės Pūkelevičiūtės "Antrieji žirginėliai" ir aktorius Leono Barausko režitalis. Pirmoji išleista Diamantės ir Sauliaus Grėbliūnų Čikagoje, antroji — Fine Music Records bendrovės Klevelande.

Birutės žirginėliai

B. Pūkelevičiūtė jau prieš keletą metų buvo davusi vaikams skirtą "Žirginėlių" plokštelę, dėl kurios naująją jai teko pavadinti "Antraisiais žirginėliais". Pastarosios turinį sudaro keturios eiliuotos pasakos — "Vasaros pasaka", "Kalėdų dovana", "Klementina ir Valentinas", "Rimas pas Kęstutį". Kad B. Pūkelevičiūtė turėjo galvoje mažuosius klausytojus, liudija nesudėtingas pasakų siužetas, dėmesys gamtai ir jos gyvūnijai. "Vasaros pasakoj" piliukai ir varliukai dažo pievą, "Kalėdų dovanoj" laisvėnės Ežys atveža kokoso riešutą voverytei Barborytei iš jos draugės beždionytės tolimajame atogrąžų miške. "Klementinaj" ir Valentinoj" pagrindinė veikėja yra vištytė Klementina, kino ekrane stebinti žuvytės Valentinos rūmus, vėžiuko dovanojauksinė suknėlė, kurią užsiūvilkus, Valentina tampa auksine žuvele. Kukliu pasakaitėliu remuose nesunku atrasti pamokančią mintį — būti darbščiu, draugišku, siekti didesnę už auksą gyvenimo prasmę. Kai vištytė Klementina, susižavėjusi auksine žuvele Valentina, prašo mamą ir ją apgrenti auksu, jos laukia netikėtas atsakymas — auksine gali padaryti tik širdis, ne puošnūs drabužiai. Beždionytė nesistui riešutą voverytei Barborytei, jeigu būtų užmirštos sūtikimo dienos, užgesusi nuotolio nutrauktas draugystė. Čia nesunku išsivaizduoti Atlanto platiųjį atskirtus lietuviukus tėvynėje ir išseivijoti. Keičiamasi laisvais, sveikinimais, dovanojais, nors dažniausiai net labai artimi gimnaliai nėra matę vienas kito.

Zingsnis istorijon

Ilgiausia yra ketvirtoji pasaka — "Rimas pas Kęstutį", kurioje dabartis sujungiamas su gilia praeitimi. B. Pūkelevičiūtė pasakų mėgėją Rimą, pasikviesiantį tulkon sapnus dalinantį nyktuką Barzduką, ant debeselio nusikraida į senuosius Trakus. Geografiniai tarnauja Rimo pakeliui matoma Palanga, Nemunas, Kaunas, Neris, Vilnius, kol pagaliau mėnulio spindulių jis nusileidžia į istorijos gelmes miške. Rimui, XX a. atstovui, keista, kad ant įeismo iškeptas jautis valgomas be šakutių, kad Kęstučio šalmu nepuošia pavėsluose matyti ragai ir kad mažasis Vytukas dar nė negalvoja tapti Vytautu Didžiuoju, apie kurio darbus jis yra skaitęs knygose. Svelniu humoru nusikaidrinta pasakaitė, be abejonės, vaikams turės istorinės vertės. Galbūt net paskatins juos domėtis knygomis, įieškoti žinių apie Kęstutį, Vytautą ir Birutę. Visos keturios pasakaitės pavairintos Fausto Strolia sukurto dainelėmis ir muzikine palyda. Pati plokštelė yra B. Pūkelevičiūtės režisuotas vaidinimas, kuriame dalyvauja aktorai — Zita Kevalaitytė-Visockienė, Alfars Brinka, Algimantas Dikinis, Vytautas Juodka, Kazys Veselka ir pati autorė. Mažesniems klausytojams pasakas bus sunkoka suprasti dėl vaidinimo vyksmo, kuris aktorius kartais verčia skubėti. Dailine

klūtimi į mažųjų širdis tenka laikyti autorės pasirinktą eilavimą — rimų saskaita vartoja mus išseivijos vaikams negirdėjus žodžių ir net išsireiškimus. Nedaug mažųjų pvz. žinos, ką reiškia vaišėse Kęstučio tartas raginimas Rimui: "Na, tai kirsks už du!"

Plokštelės išrašyme talkino: Diana Galdikaitė, Gaida Visockytė, Vytautas Biliatavičius, Antanas Eringis, Audrius Guitauskas, Čikagos vėjų choro nariai, smuikininkas Alfonsas Paukštys, įrašų efektus tvarkęs Feliksas Daukus. Plokštelės applaną puošia Kazio Veselkos piešiniai. "Antrieji žirginėliai" stereo ir mono plokštelės galima gauti Karvelio prekybos namuose, 2501 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Leono dailusis žodis

Rašinio pradžioje Klevelande išleista antra pasakų plokštelė pavadintose aktorius Leono Barausko režitaliu, nors applaną jį pristatomas tik kaip pasakotojas. L. Barauskas seką Juliaus Kaupo "Arlekinio meilę", Jono Meko "Vasaros naktis", Jono Basanavičiaus "Zemaitiška pasaka", Butku Juzės "Zemaitiška stiprybė" ir liaudies pasaką "Močeka". Muziką parašė ir diriguoja Stuttgarto simfoniniam orkestrui kompoz. Darius Lapinskas, dainuoja — Aldona Stempuzienė, Dalia Kučėnienė, Bronius Maciukevičius, timpanų solistas — Franz Triltsch. Taigi, šios plokštelės išrašymas yra liuksusinio pobūdžio, su daugeliu žymiu vardu ir net simfoniniu orkestru, bet vis dėlto pagrindinė našta tenka pasakui sekėjui L. Barauskui. Pasakas sekti galima ir be muzikos, o vien tik muzika jų neatkursi. Net ir pasaku siužetas parašyti balei reikalingi šokėjai. D. Lapinskui ši kartą teko uždavins specialiai sukomponuota muzikine palyda talkinti L. Barauskui. Ji ypač ryški "Arlekinio meilėje", "Vasaros naktys" ir liaudies pasakoje "Močeka".

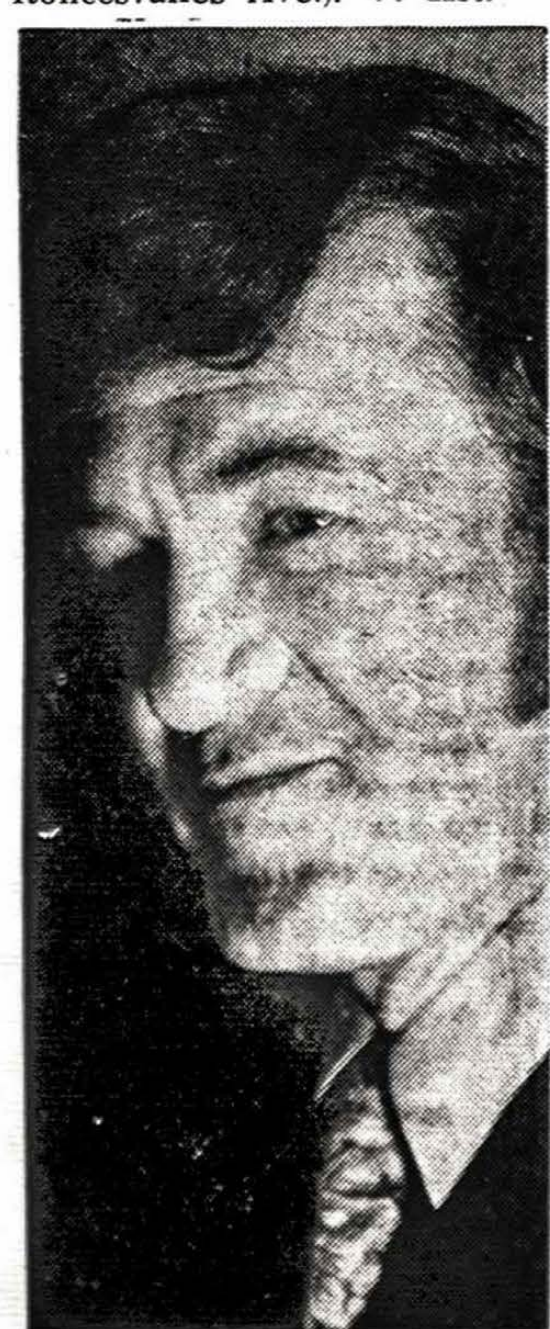
L. Barauskas turi gražaus tembro gerai apvaldytą balsą, kuriam netrūksta spalvų skaitmo kūrinio nuotaikai perduoti. Maloni staigmena yra J. Basanavičiaus ir Butku Juzės pasakos, atliekamos pasigėrėtinai gražia žemaitiškai tarsena. Turbūt daug klausytojų sutiks, kad L. Barausko stiprybės viršūnėje šioje plokštelėje yra J. Basanavičiaus "Zemaitiška pasaka", kurioje jis žodžių kartojimu meistriškai perduoda "dornų" (durnių) veiksmus. Rodos, taip ir matai, kaip durnius lipa į medį, kaip bando skristi ir kaip pagaliau gauna keptuvę į galvą. Vien tik

dėl žemaitiškų pasakų plokštelės patartina išgirti šeštadieninėms mokykloms ir su žemaitiška šnektą supažindinti vyresniųjų skyrių mokinius. Nuobodžiauti jiems neleis ir kitos pasakos.

Muzika ir daina

Iš pasakų rėmų iškrinta J. Meko "Vasaros naktys", kurios iš tikrųjų yra tik lyriniai lietuviškos gamtos vaizdai. Kažin ar reikėjo D. Lapinskui fone įvesti A. Stempuzienės dainavimą ir niūniavimą. Karunką primenanti melodija klausytojui nekelia ne į vasaros naktis, bet į bažnyčią iškilmingų atleidų metu. Be to, nejuocimis gimstantis smalsumas išgirsti A. Stempuzienės niūniavimus žodžius nukreipia dėmesį nuo L. Barausko. Jos žodžių taip ir neįstengi išsifruoti, o L. Barausko klausalsi tik viena ausimi. Muzikiniai intarpai gerokai ištesę pasaką "Močeka", kurioje pamotė tom pačiom muzikinėm priemonėm podukrą šaukia net tris kartus. Vis dėlto D. Lapinskui ir jo talkininkams pavyko išgauti pvz. puikų gaidžio ir šuns išėjimo našlėi efektą. Taigi, muzikiniai intarpai turi ir teigiamų pusių, pertraukdami pasakos seką į L. Barauską. Atrodo, šiai pasakai kompoz. D. Lapinskas bus skyręs pagrindinį dėmesį ir savo didžiausią išradimą. "Arlekinio meilėje" tenkinamasi tik muzikiniu fonu, o žemaitiškose pasakose L. Barauskas paliekamas beveik vienas su nežymia timpanisto pasipirtim.

Plokštelės applaną apipavidalino ir grafikos kūrinių padabino dail. Vytautas Ignas. Stereo plokštelė už \$6 galima gauti pas leidėją: Fine Music Records, 4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121, USA. Čia taipgi galima išgirti kitas tu pačiu metu išleistas plokšteles — A. Stempuzienės įdainuotas operų arijas, D. Lapinsko "Septynias vietas" ir "Ainių dainas". Įrašas buvo padarytas V. Vokietijoje. A. Stempuzienės palyda šiose plokštelėse — D. Lapinsko diriguojamas Stuttgarto simfoninis orkestras (Toronto D. Lapinsko. A. Stempuzienės, L. Barausko plokštelės platina Alfa Radio and TV — A. Čičikas, 295 Roncesvalles Ave.). V. Kst.

VITAS GRUZDIS — Tino Grosi, lengvosios muzikos ir operinis dainininkas, dalyvaujantis televizijos programose JAV-se ir įvairiose operetėse. Jis sutiko dalyvauti pirmą kartą Niujorko lietuvių operetės choro metiniam koncerte balandžio 11 d. Be to, programoje dalyvaus: aktorius L. Barauskas, kompoz. D. Lapinskas ir moterys choras, vadovaujamas muz. M. Cibo

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KOMPOZ. B. MARKAIČIO, SJ, oratorijos "Simtas saulų" premjera įvyko Čikagoje, Lojolos universiteto bažnyčioje, kurią puošė dail. A. Valeškos iki lubų kylanti moderni saulų ir paukščių kelių mozaika prie didžiojo altoriaus. Lojolos universiteto simtmečiui skirtos oratorijos tekstą buvo parašęs jėzuitas poetas B. Akers. Taigi, "Simtas saulų" yra dviejų jėzuitų — lietuvių kompozitoriaus ir amerikiečio poetų kūrinys. Oratoriją atliko kompoz. B. Markaičio, SJ, diriguojamas simfoninis orkestras, šimto studentų choras, studentų netonas, dainininkų kvartetas, aštuonių balerinų grupė ir melodeklamatorius poetas B. Akers, SJ. Pagrindinė darbo našta teko lietuviams. Studentų netonė, kuriame dalyvavo lietuviškas V. Grigaliūtė, Z. Numgaudaitė ir N. Prackalaitė, buvo paruošusi "Aidučių" vadovė A. Stephens-Stepanavičienė. Dainininkų kvartetą turėjo sudaryti lietuviai solistai — sopranas D. Stankaitytė, mezo-sopranas R. Mastienė, tenoras S. Baras ir baritonas A. Brazis. Iš gastrolių Australijoje laiku nesuskubusių grįžti S. Bara pakeitė amerikietis tenoras Wahman. Balerinų grupėje buvo dvi lietuvaitės — K. Benkus ir N. Mikota. Drabužių eskizus malda inscenizavosi balerinom sukūrė dail. Br. Jameikienė, apšvietimą tvarkė Č. Ručkuiša.

DAIL. ADOMO GALDIKO pomirtinė tapybos darbų paroda Čikagoje, Čiurlionio Galerijoje, rengiama balandžio 11—19 d. d.

SOL. G. BUTKUTĖS — ČAPKAUSKIENĖS, sopranas iš Montrealio, koncertu Čikagos Jaunimo Centre buvo atžymėtas "Draugo" romano XIX konkurso premijos įteikimas. Iškilmeje negalėjo dalyvauti nei premiją už romaną "Rugsėjo šeštadienis" laimėjusi Birutė Pūkelevičiūtė, nei dolerį tūkstantinę parūpinęs mecenatas Zigmantas Umbržiūnas. Romano ištrauką skaitė ir Putnio eilėraščių "Mocartas" deklamavo jaunimo atstovė Karilė Baltušaitė. Plačią koncertinę programą atvežė viešnia iš Montrealio Gita Butkutė-Čapkauskienė. Lietuviškajai daliai atstovavo A. Kačanauskas, S. Gailėvičius, Br. Budriūnas, K. Kaveckio, V. Jakubėno, K. V. Banaicio, V. Kuprevičiaus dainos, tarptautinei — Haendel, Campra, Sibella, Bishop kompozicijos, operų pasauliui — G. Verdi "Rigoletto", "Traviatos", F. Flotow "Martos" arijos.

PIANISTĖ RAIMONDA APEIKYTĖ, San Fernando Valley kolegijos muzikos fakulteto pianino klasės vadovė, surengė J. S. Bacho, M. Ravel, B. Beethoveno, F. Chopin kūrinių recitalį Los Angeles Immaculate Heart kolegijos auditorijoje. Koncerto programa buvo ta pati, kaip ir San Fernando Valley kolegijoje įvykusiame recitalyje, tik ši kartą R. Apeikytė į papildę J. Gruodžio variacijomis B. Dur, lietuvių kompozitoriaus kūrinyje pabrėždama tirštą paralelinių tonų linijas.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVO mėnės fotografijos ir skaidrių konkurso patikslinti rezultatai: nuotraukų grupėje I premija teko J. Prapuolenio "Zuvėdroms", II — K. Daugėlos "Planui", III — V. Kauliaus, SJ, "Ribotumui"; skaidrių grupėje I premija laimėjo J. Prapuolenio "Kalėdos", II — A. Jelonio "Ramybė", III — J. Sablauskio "Ruduo".

BOSTONO LB KULTŪROS KLUBO susirinkimas buvo skirtas dail. Albinui Elskui. Su jo kūryba supažindino 23 ištatyti akrilikos darbai. Dail. A. Elskų susirinkimo dalyvius pristatė ir jo vitražų skaidres rodė dail. V. Vizgirda. Jo teigimu, Amerikoje platus pripažinimo vitražų srityje yra susilaukęs trys lietuviai dailininkai — V. K. Jonynas, A. Valeška ir A. Elskus. Su dėmesiu buvo išklaudyta A. Elskaus paskaita "Žvilgsnis į modernųjį meną".

ČIKAGOS UNIVERSITETĖ įvykusiame lietuvių atstovų ir šios mokslo institucijos vadovybės susitikime buvo oficialiai atžymėtas lietuvių kalbos kurso įtraukimas į sekančių mokslo metų programą. Žodį tarė ir \$5000 čekio universiteto rektoriui mokslo reikalams J. Wilsonui įteikė JAV Lietuvių Fondo tarbos pirm. dr. G. Balukas. Lietuvos vardu universitetą sveikino generolis konsulas dr. P. Daužvardis, primindamas iškilmes dalyvius, jog lietuvių kalbos kurso įvedimu pagerinama Lietuva. Lingvistikos departamento direktorius prof. E. Stanekiewicz džiaugėsi, kad universiteto programą praplės lietuvių ir baltų kalbų studijos. Čikagos universiteto slavistikos departamento sekančių mokslo metų paskaitų kataloge bus atžymėti trys lietuvių kalbos ir trys lietuvių bei baltų lingvistikos studijų kursai, kuriuos "associate" profesoriaus titulu dėstys dr. P. Jonikas. Jam pagalbininku planuojama gauti universitetą baigusį ir moksline laipsnio lingvistikos sekančių asistentą. Tokiu atveju prof. P. Jonikas pagrindinį dėmesį galės skirti lingvistiniam lietuvių-baltų kalbų nagrinėjimui, lietuvių kalbos dėstymą palikdamas savo asistentui. Parama lietuviškosios studijos Čikagos universitete rūpinsis šiam tikslui sudaryti komitetas: dr. G. Balukas, dr. A. Razma, K. Girvilas, dr. F. Kauras, dr. E. Ringus, J. Žibienė, K. Oksas ir kun. dr. J. Prunskis.

OKUPUOTOJ LIETUVŲ

VILNIAUS KONSERVATORIJOS koncertą surengė prof. Stasio Vainiūno fortepiono klasės studentai. Dėmesio centre buvo diplomantės B. Sakalauskaitė ir B. Svarcvičius. Pirmoji atliko D. Sostakovičiaus "Preludą ir fugą fis-moll", L. Beethoveno "Apsionatą", antroji — S. Rachmaninovo "Variacijų Koroletui". Koncerte taipgi dalyvavo J. Sleinytė, M. Memėnaitė ir A. Gorenko.

VILNIAUS OPEROS SCENOJE P. Čaikovskio baletu "Gulbių ežeras" Odetos-Odilio vaidmenį atliko Milano La Scala operos teatro gastroliuojanti balerina Liliana Kozī (pavardė sulietuvinta). Vilniečiams į atvežė Milane dainavimo studijas tęsiančios Vilniaus operos sol. Giedrės Kaukaitės-Zebrūnienės linkėjimus. Odetos-Odilio vaidmenį L. Kozī yra paruošusi Maskvos didžiamajam teatru, kur ji tobulinosi ketverių metus.

KLAIPĖDOS DRAMOS TEATRE premjeros susilaukė Aleksiejaus Tolstojaus dviejų dail. dešimties pavėikslų pasaka "Auksinis raktelis", režisuota B. Gražio. Scenovaizdžius sukūrė dail. H. Siparis, pagrindinius vaidmenis — P. Zadeikis, R. Grincevičius, S. Kavoliukas, B. Barauskas, M. Petkevičius, I. Simonaitytė ir kt.

SESIUS LIETUVIŲ MIESTUOSE koncertavo Vilniaus filharmonijos pučiamųjų kvintetas — A. Armonas, J. Rimas, A. Budrys, J. Slančauskas ir A. Račkauskas. Jų programoje buvo J. S. Bacho sūnaus J. K. Bacho, A. Reicheo ir A. Klenckio kvintetai. S. Barberio "Vasaros muzika", M. Lauriškaus siuita "Is Lietuvos". Didžiausio dėmesio susilaukė 1876 m. Ryprūsiuose gimusi lietuvių kilmės kompoz. Makso Lauriškaus kūriny, kuriame jautiamas ryškus lietuviško folkloro koloritas, nors autorius gyveno, kūrė ir 1929 m. mirė Berlyne. Pučiamųjų kvinteto koncertus recenzavęs muzikologas A. Tauragis pataria lietuviams muzikams susidomėti gausiu kompoz. M. Lauriškaus palikimu, kuriame turbūt yra ir daugiau Lietuvai atspindinčių kūrinių.

DAIL. JONAS PRAPUOLENIS

Kauno Žaliakalnyje atžymėjo amžiaus septyniadešimtmetį. Baigęs Kauno meno mokyklą, suaktyvininkas 1934-36 m. tobulinėjosi Paryžiuose, o 1945 m. eksternu baigė dekoratyvinės architektūros skyrių Kauno taikomiosios ir dekoratyvinės dailės institute. Ilgus metus J. Prapuolenis šiame institute ėjo docento ir Interjero katedros vedėjo pareigas. Pagrindinį dėmesį jis skyrė baldų kūrybai, jungdamas liaudies meno tradicijas su dabartine buitimi. Jau 1930 m. Kaune įvykusiame žemės ūkio ir pramonės parodoje J. Prapuolenio sukurti baldai buvo atžymėti aukso medaliu. Paryžiaus tarptautinėje meno ir technikos parodoje 1937 m. už savo baldus jis yra laimėjęs aukso ir sidabro medalius. Baldų kūrybai paskyręs 40 metų, suaktyvininkas sukūrė daugiau kaip 120 komplektų. Jų kopijos J. Prapuolenio namo Žaliakalnyje yra padariusios savitą baldų muzėjų. Originalai puošia daugelį Kauno, Vilniaus, Maskvos įstaigų ir muzėjų.

JONAS AVYŽIUS, "Kaimo kryžkelėje" autorius, yra parašęs vokiečių okupaciją Lietuvoje vaizduojantį romaną "Antplūdis". Lig šiol romanas tebėra neišleistas atskira knyga, bet spausdinamas žurnalo "Perгалė" puslapiuose, o su jo ištraukomis buvo supažindinti ir "Gimtojo Krašto" skaitytojai. Vilniaus dramos teatre premjeros susilaukė šio romano motyvais J. Avyžiaus ir rež. H. Vancevičiaus sukurta pjesė "Sūkuryje". Spektaklį režisavo H. Vancevičius, scenovaizdžius sukūrė kaudietis dail. F. Navickas, muziką — kompoz. A. Apanavičius. Pagrindinius vaidmenis atlieka aktorai — M. Mironaitė, H. Kurauskas, A. Kernašis, R. Adomaitis, A. Chadaravičius, R. Gudas, R. Palukaitytė, D. Krikštopaitytė, A. Pikelis, A. Bružas ir M. Smagurskas.

KAUNO FILHARMONIKOJE valstybinį mišrų chorą organizuoja Petras Bingelis, telkias geriausius dainininkus iš visos Lietuvos. Nevienas jų turėjo atsikvilti pedagogų, inžinierių ar kurios kitos su daina nieko bendro neturinčių profesijos. Pirmuoju valstybinio mišrio choro Lietuvoje tikimasis pakelti kauniečių muzikinio gyvenimo lygį. Vadovs P. Bingelis, prieš metus baigęs konservatorią, jau ruošia repertuarą, kurio pagrindu bus lietuvių kompozitorių kūriniai.

F. SCHUBERTO 24 dainų ciklą "Ziemos kelias" pirmą kartą Lietuvoje atliko Vilniaus operos lyrinis bosas Petras Kasperavičius, talkinau J. Taltal-Kelpšos muzikos mokyklos mokytojo pianisto Antano Kondiaus.

VYSK. MOTIEJAUS VALANČIAUS atminimui skirtą savo skyrių rašytojo gimtajame Nasrėnų kaime atidavė Kretingos kraštotyros muzėjus. Jame įstatyti vysk. M. Valančiaus asmeniniai daiktai, nuotraukos, paminklinis akmuo. Liaudies menininko P. Kalendos sodėję Salantuose, netoli Nasrėnų, puošia iš medžio išdrožta Palangos Jėzus statula. Ją pirmasis yra sukūręs P. Kalenda, o dabar jos kopijos jau spėjo paplisti po visą Lietuvą. V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

SWANSEA, \$6,900 įmokėti, 5 kambarių vieno aukšto, mūrinis namas, plius 3 kambarių butukas rūsyje. Arti Bloor gvės ir požeminio.

BLOOR — JANE, \$10,000 įmokėti, 9 kambarių per du aukštus. Atskiras, mūrinis namas. Garažas ir įvažiavimas. 2 prausyklos, 2 virtuvės. Viena skola.

LONG BRANCH, \$20,000 įmokėti, 6 butų, 10 metų senumo mūrinis pastatas. Privatus įvažiavimas. Vandeniu-alyva šildomas. Graži vieta. Arti susisiekimo ir krautuvų. \$760 mėnesinių pajamų.

HIGH PARK, 7 butų mūrinis pastatas. 5 garažai ir privatus įvažiavimas. Vandeniu - alyva šildomas. Didelis sklypas (76x125). Viena skola.

BLOOR—ROYAL YORK, \$28,900 prašoma kaina. 5 kambarių vieno aukšto, mūrinis namas. Garažas ir įvažiavimas. Vandeniu - alyva šildomas, moderni virtuvė. Atvira skola.

HUMBER RIVER, \$14,900 įmokėti, 7 kambarių, atskiras mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Vandeniu - alyva šildomas. Moderni virtuvė ir vonia. Arti požeminio.

EVELYN—CLENEDAN, \$5,000 įmokėti, 8 kambarių per du aukštus. Atskiras, mūrinis namas, garažas ir privatus įvažiavimas. 2 modernios virtuvės, dideli kambariai. Tuojau galima užimti. **BABY POINT**, \$12,000 įmokėti, 3 metų senumo, 6 kambarių mūro namas, garažas ir privatus įvažiavimas. Pilnai įrengtas rūsys. Viena skola.

Reikalingi namai pardavimui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

KASOS VALANDOS:

Pirm. 10-3

Antr. uždaryta

Treč. uždaryta

Ketv. 10-3 ir 4.30-7

Penkt. 10-3 ir 4.30-8

Sešt. 9-12

Sėkm. 9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 3 metams.....8%

už term. indėlius 2 metams.....7½%

už term. indėlius 1 metams.....6¼%

už depozitus-čekių s-tas.....5½%

už šėrus numatoma.....6%

IMA:

už asmenines paskolas.....9%

už nekiln. turto paskolas.....8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2000 ir asmeninių paskolų — iki \$5000. Pilna čekių sistema padeda atlikti finansines operacijas. Parduodame American Express kelionių čekius ir pinigines perlaides. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS.

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W.

Tel. 534-9286

GRAVENHURST — MUSKOKA VASARNAMIS, 6 erdvūs kambariai, tinkamas gyventi ir žiemą. Parduodamas su visais baldais. Didelis medžiais apaugęs sklypas, 168 pėdos ant gražaus ežero kranto su puikia laivams prieplauka. Tik 3 mylios nuo Gravenhurst miesto. Prašo \$12,800 su maždaug \$6-7,000 įmokėjimu.

BLOOR — INDIAN GROVE, 8 kambariai, mūrinis, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas ir privatus įvažiavimas. Arti požeminio susisiekimo ir krautuvų. Įmokėti \$8,000.

NEW TORONTO — 27TH ST. Dirbantiems šioje apylinkėje tikrai geras pirkiny. 6 kambarių vieno aukšto, naujai atremontuotas ir išdekoruotas. Sklypai 50 x 212, privatus įvažiavimas, garažas. Įmokėti tik \$3,500. Prašoma kaina \$26,500.

ANNETTE — HIGH PARK AVE. gražių plytų namas, 8 kambariai per du aukštus, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas. Įmokėti apie \$10,000.

PIKEWOOD AVE. — ST. CLAIR, naujos statybos triplex, 17 didelių kambarių. Įmokėti \$20,000. Viena skola iš 9½%.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

JIESKOTE GERŲ EUROPIETIŠKŲ DESRŲ — KUMPIŲ — SVIEŽIOS MĖSOS — IMPORTUOTŲ SKANUMYNŲ?

visa tai rasite tik

tip-top MEATSdelicatessen
krautuvėse

SEKITE SAVAITGALIŲ SPECIALIUS PIRKIMUS!

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
Yorkdale Shopping Centre ir nuo rugpjūčio mėn. —
Fairview Mall (Don Mills ir Sheppard)

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Extra Realty Ltd.

(NAUJAS ADRESAS)

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

JANE — ANNETTE, \$15,000 įmokėti, mūro, atskiras, 3 butų po 2 miegamuosius, 10 metų senumo. Kaina \$50,000.

AVENUE RD. — EGLINTON, \$12,000.00 įmokėti, mūrinis, atskiras, 4 butų pastatas, butas po 5 kambarius, 4 rūšiai ir skalbyklas, 4 mūro garažai, prie geriausio susisiekimo ir prekybos centrų. Prašoma kaina \$78,000.00.

SWANSEA, \$20,000 įmokėti, atskiras mūrinis 2-ju butų, 6 metų senumo, modernus pastatas. Užbaigtas rūsys, trys modernios virtuvės, trys keturių gabalų prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas. Gražus dekoratyvinis kiemas. Prašoma kaina \$50,000; viena atvira skola.

ST. CLAIR — BATHURST, \$15,000.00 įmokėti, mūrinis, atskiras, geltonų plytų, priekis tikrų akmenų, visi butai po 5 kambarius, privatus įvažiavimas, 9 metų senumo. Prašoma \$95,900.00.

BLOOR — DOVERCOURT RD., \$8,000 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių per 3 aukštus, 2 garažai, prie pat požeminio susisiekimo, geras pajamų namas.

Gerai pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Velykų bobutės karnavalas balandžio 5 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Vidury Prisikėlimo salės buvo pastatytas didžiulis namelis, išpuoštas gražiomis, poniių pasiūtom, vėliavom. Namelis buvo suskirstytas pertvarom į 8 dalis. Jose buvo skirtingi žaidimai, kuriuos pravedė ir prižiūrėjo juokdariai, kiškiai, gėlės, kviesliai ir burtininkės. Vėlė ir karnavalo "bankas", kuris vaikus aprūpino lita, o už tuos litus buvo galima pirkti visokių dalykų, jų tarpe net ir balionų, kurie kyla iki pat lubų. Buvo parduodami ir pyragai, sprogdinti kukurūzai, o restorane buvo galima gauti koldūnų ir cepelinų, pagamintų tikrų virėjų su didelėmis kepurėmis. Veikė laimės šulinys, prie kurio grūstė grūdosi vaikai. Ypač įdomus buvo lėlių teatras, kurio aktorius gaidžiukas nevienam žiūrovui įkrito į pakištą pirštą. Juokdariai mokė vaikus sukisti su "hula" lankais ir kiškio lazdučiais, o vėliau visi ėjo ratelius ir šoko tautinius šokius. Žinoma, svarbiausias įvykis tai buvo Velykų bobutės (p. Nakrošienė), kuri visus vaikučius apdovanojo įdomiomis dovanėlėmis. Salę knibždėjo knibždėjo patenkusių vaikų. Šią popietę rengė sėlių rėmėjų būrelis valdyba: p. Aušrotienė, p. p. Baneliai, Laurinavičiai, p. p. Levišauskai, p. p. Manglicai, p. Vingelienė ir p. Zemaitienė. Lėlių teatro dekoracijos ir pačias lėles pagamino A. Abromaitienė, o lėlių balsus buvo užkurdavęs p. Čuplinskas. Programą tvarkė ir jai vadovavo sėslė Ignė S.

"T. ŽIBURIAMS" AUKOJO

\$50: Montrealio Lietuvių Kredito Unija "Litas"; \$25: K. L. K. Moterų Draugijos Prisikėlimo par. skyrius; \$10: M. Pranevičius; \$5: A. Razutis; rėmėjo prenumeratas po \$10 atsuntė: dr. B. Znotinas, L. Skripkutė, V. Kazlauskas, Pr. Barteska, S. Bužinskas, J. Bleizgis, A. Bričkus, L. Duda, J. Karasiejus, J. Cepaitis, Pr. Gudinskas; \$4: A. Kužmarskis, P. Sutkaitis; \$3: A. Remeikis; \$2: A. Jonkutė, O. Svetulėvičienė, Z. Montvilas, V. Mačiūnas, St. Gineitis, A. Kalendera, P. Lukošius, V. Mikšys, J. Liepa, V. Bernotas; \$1.75: V. Balsevičius; \$1: V. Dailidė, J. Remeikis, J. Sarpalėnė, T. Uogintas, St. Garliauskas. Ačiū visiems.

Dail. Leono Urbono paveikslų paroda pratešiama dar vienai savaitei. Jos uždarymas — balandžio 11, šeštadienį. Paroda surengta "Picture Loan Gallery", 3 Charles St. W., prie Yonge gt.

Netikėtai mirus mylimam ir geriamam

v. s. fil. STEPUI KAIRIUI,

jo liūdniečiai šeimai ir artimiesiems nuoširdžią

užuojautą reiškia Klevelando skautai —

"Neringos" tuntas

"Pilėnų" tuntas

skautininkės ir skautininkai, akademikės ir akademikai

Klubo nariui

A + A VYTAUTUI PILĖNUI mirus,

gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaucia —

Toronto Medžiotų ir
Žuklautojų Klubas "Tauras"

Tėveliui A + A JUOZUI SIMINKEVIČIUI mirus,

mielas PRIMĄ SAPLIENĘ ir VALĘ SIMINKEVIČIENĘ

bei jų šeimas nuoširdžiai užjaucia —

"Varpo" choras

A + A

Brangiai MAMYTEI mirus, reiškiamė nuoširdžiausią

užuojautą VINCUI KEŽINAIČIUI ir jo žmonai

ALDONAI bei jų visiems artimiesiems —

J. ir U. Bleizgiai

A. ir R. Zilinskai

SPORTAS**SPORTAS LIETUVOJE**

Kauno Žalgirio rankininkės Europos taurės varžybose pralaimėjo ir antrąsias rungtynes Kievio Spartakui 10:12 (6:5).

Sov. Sąjungos antrosios krepšinio grupės pirmenybėse žaidžia Vilniaus Statybos krepšinininkai. Baigminėje grupėje dalyvauja 6 komandos. Statyba yra II vietoje.

Augsčiausios grupės (Sov. Sąjungos) krepšinio pirmenybėse dalyvauja dvi Lietuvos moterų komandos. Vilniaus kibirkštis su 7 laimėjimais yra IV vietoje, Kauno Politechnikos — VIII. Dalyvauja 12 komandų.

Erfurto apygardos, R. Vokietijos, boksininkai viešėjo Vilniuje, kur turėjo antrąjį susitikimą su Vilniaus jaunių ir suaugusių rinktinė. Laimėjo Vilnius bendra pasekme 10:5,2,5.

SPORTAS VISUR

Tradicinės akademinių valčių lenktynės Temzės upėje tarp Oksfordo ir Cambridge universitetų trečią kartą iš eilės laimėjo Cambridge. Šios lenktynės pradėtos 1829 m. Oksfordas šias lenktynes yra laimėjęs 51 kartą. Vienos lenktynės baigėsi lygiomis.

Europos taurės futbolo varžybose Glasgow Celtic ir Rotterdam Feijenoord gali pasiekti baigėm. Celtic pirmose pusbaigimo rungtynėse įveikė kitą anglų komandą Leeds United 1:0. Feijenoord Varšuvoje sužaidė su Legia 0:0.

Olimpinės žaidynės nuo 1932 m. buvo vartojami šveicarų Omega chronometrai. Ši firma atsisako toliau dalyvauti žaidynėse, nes esą sunku bendradarbiauti su žaidynių organizatoriumis. Jos vietoj užims Longines firma. Omegos firmos pagaminti įrenginiai kainavo 4,3 milijono šv. frankų.

VYČIO ŽINIOS

Berniukai (iki 12 m.) CYO lygos baigminių peržaidimų rungtynėse pralaimėjo St. Rose komandai 11:24. Žaidė: R. Duliūnas, 5, Sudeikis 2, Kaknevičius, Bumelis 2, Rūtelė, Ažuolas, Ignatavičius 2. Priešo komandoje visi žaidėjai buvo iš augstesnės grupės.

Trys krepšinio komandos dalyvauja CYO lygos baigminių peržaidimuose: berniukai iki 12 m., berniukai iki 18 m. ir mergaitės iki 18 m. Žaidimų pasekmės turi paaiškėti dviejų savaitių laikotarpyje.

Mūsų rėmėjams V. A. Balsiui ir V. Zemaitiui nuoširdžiai dėkojame. A.S.

AUSROS ŽINIOS
Hamiltono Kovo jaunių B komanda balandžio 4 d. nugalėjo Ausros jaunių B 76:46 rezultatu. Tuo būdu hamiltoniečiai gavo teisę atstovauti Kanados apygardai krepšinio pirmenybėse Čikagoje. Aušroje žaidė: D. Grigonis 17, P. Gorys 10, R. Petronis 11, V. Radžiūnas 5, S. Didžiūlis 2, V. Didžiūlis 1, B. Stokkus, D. Salvaitis, A. Kaknevičius, T. Urbonas, J. Grigonis, E. Jurevičius.

Mergaičių jaunių B komanda baigminių peržaidimuose pralaimėjo Niagara Falls mergaitėms 59:34. Pasak trenerio Algio Stupio, jos žaidė gerai ir nepasidavė iki paskutinio švilpuko prieš žymiai stipresnę Niagara Falls komandą. Taškus iškovoję: S. Virkutytė 10, M. Sodonytė 8, Aida Birštonaitė 7, G. Draudvilaitė 5, S. Ranonytė 3, A. Salvaitytė 1, Aldona Birštonaitė, L. Patašūtė, R. Jurevičiūtė.

Kiekvieną ketvirtadienį 7 v.v. ant scenos Prisikėlimo par. salėn naujiems golfininkams dėstomos pamokos. Instruktorius — V. Astrauskas.

Ateitininkų žinios**METINIS TORONTO ATEITININKŲ SVENTĖS PROGRAMA:**

KU SVENTĖS PROGRAMA: Šeštadienį, balandžio 11 d., 2 val. vyr. moksleivių registracija L. V. Namuose. Kurie lanko šeštadienio mokyklą, prašomi atvykti tiesiai iš mokyklos. Užsiregistravus bus visiems užkandžiai. Po užkandžių, 3 val., prasidės A. Sabalo paskaita, po kurios vyks diskusijos. Po to religinis susikaupimas ir visi vyks ta namo.

Visų jaunesniųjų būrelių (išskyrus 8 skyrių) berniukų ir mergaičių bendras susirinkimas — šeštadienį, 3 val., ateitininkų kambaryje. Po to trumpas religinis susikaupimas bažnyčioje. 8 skyriaus berniukai ir mergaitės dalyvauja pas vyr. moksleivius.

Jaunimo šokiai prasidės 8 val. St. Joan of Arc parapijos salėje (Kampas Keele ir Bloor). Įėjimas — \$1.50.

Tėvų ir sendraugiai vakarienė, kuri ruošia sendraugiai, įvyks Prisikėlimo par. parodų salėje 7 val. Vakarieniės metu kalbės svečias iš Niujorko A. Sabalis. Kviečiami visi tėvai, sendraugiai ir kiti, tuo besidomintys, lietuviai. Vakarienė \$4.00.

Studentai ateitininkai kviečiami dalyvauti vyr. moksleivių susirinkime ir sendraugiu ruošiamoje vakarieneje (nemokamai).

Sekmadienį, balandžio 12, 10 v. bendros ateitininkų Misišio Prisikėlimo bažnyčioje. Dalyvauja visi organizuotai su vėliavom. Misių metu pamokslą skaitys kun. dr. Pr. Gaida, giedos patys moksleiviai. Po Misių užkandžių nebus, visi vyks ta namo.

2.30 val. Prisikėlimo par. salėje iškilmingas posėdis, kurio metu bus įžodis, sveikinimai, A. Sabalo, kuris specialiai šiai šventei atvykęs iš Niujorko, paskaita, trumpa meninė moksleivių programa.

Visi ateitininkai jaunesnieji ir vyresnieji privalo dalyvauti šeštadienio ir sekmadienio programoje. Visur dalyvauja uniformuoti. Privaloma nešioti ženklukus, vyresniesiems moksleiviams — ženklukus ir juosteles. Jaunesnieji berniukai ir mergaitės prisiima jaunųjų emblemas. Kurie neturi, prašomi kreiptis į savo būrelių vadovus.

Laikraštėlis "Pirmyn Jaunime" bus parduavinėjamas po visų Misių prie bažnyčių.

Tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie jaunimo popietės pasisekimo. Ačiū už dovanas loterijai — dail. E. Stankuvienėi už paveikslą, p. Aukštaičiui, "Mowhawk" baldų krautuvės savininkui, už lėmpą ir J. Danačiui už nemokamą atspaudinimą loterijos bilietų.

Skautų veikla

● V. s. St. Kairiui mirus, "Satrijos" tunto kanklininkės ir "Rambyno" skudutininkams bei birbynininkams nebetekus savo vadovo, balandžio 5 d. skautų būklė įvykusi specialioje tų grupių sueigoje, balsavimo būdu visam jaunimui pasisakius už to vieneto išlaikymą ir darbo tęsimą, buvo išrinkti grupių seniūnai ir globėjai — kanklininkės Z. Šilinskaitė ir A. Senkevičiūtė, globėja — s. G. Valiūnienė; skudutininkams ir birbynininkams G. Kalinauskas ir A. Gaputis, globėju — s. L. Kalinauskas. Sueigos programa buvo atlikta repeticija, pakartojant išmoktus dalykus.

● Šį sekmadienį, bal. 12 d., 4 v. p.p., West Park Vocational School didžiojo salė įvyks York Garrison rajono tarptautinis skautų-čių lauzas, kurio programoje dalyvaus "Satrijos" kanklininkės ir "Rambyno" liaudies instrumentalistai. Jie visi renkas 3 v. p.p. į šią tarptautinę sueigą kviečiami visi lietuviai skautai-tės ir jų tėvai.

● Toronto skautininkų sueiga — šį šeštadienį, bal. 11 d., 6.30 v.v., 40 Burrows Ave., Islington.

● Bal. 2 d. "Rambyno" tunto vadijos posėdyje svarstyti einamieji reikalai. Obuolių diena — balandžio 25 d. Išvyka į Hamiltoną sv. Jurgio šventės proga — bal. 19 d.

● Šį sekmadienį, bal. 12, po paskutinųjų Misių skautų būklė įvyks specialiai Mindaugo dr-ės sueiga, skirta religinės programos reikalams. Sueigai vadovaus dviosios vadas T. Augustinas OFM. Reguliari sueiga — balandžio 13, pirmadienį, 7 v. v., skautų būklė.

● Egzaminus į II pat. laipsnį išlaikė šie Mindaugo dr-ės skautai: V. Mačiulis, A. Šeškus ir R. Kalinauskas. Sveikiname.

● "Satrijos" tunto Kaziuko mugės gražiausias paviljonas premijas aukoję: S. Tamosienė, V. Kalendrienė, A. Statulevičienė, A. Kvedarienė, A. Stepaitytė, O. Indrelienė, I. Baltakienė, I. Kazlevičienė, M. Kuolienė, E. Jurkevicienė ir P. Skirgailienė. Skautiškas ačiū.

● Korp! Vytis junjorų ir kandidatų sueiga įvyko pas senj. H. Steponaitį.

● T. n. ps. R. Gvildytė bal. 4 d. dalyvavo Klevelande įvykusiame A. S. D. pirmininkų pasitarime.

● Bal. 18 d., 7 v. v., šaukama Toronto ASS skyriaus sueiga, į kurią kviečiami filistralai, tikros narės, senjorai, junjorai ir kandidatai. Sueiga įvyks pas t. n. ps. R. Gvildytę, 75 Bow Valley Dr., Scarborough. Norintieji Toronto įstoti į ASS skyrių kreipiasi į t. n. R. Gvildytę, tel. AT 2-5995 ar senj. H. Steponaitį, tel. 533-2522. C. S.

● ASS vasaros stovykla įvyks Dainavoje birželio 13-20 d. Paruošiamasis darbus atlieka Detroito filistralai. Stovykla Korp! Vytis ir ASD nariai-rės. Šia stovykla besidomintieji kreipiasi į t. n. ps. R. Gvildytę ir senj. H. Steponaitį.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738

LE. 6-2664

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ontario

INDIAN TRAIL — BLOOR, \$31,900 prašoma kaina; mūrinis namas, 8 kambariai per 3 aukštus, 2 garažai, moderni virtuvė, viena atvira skola.

INDIAN RD. — BLOOR, 15 kambarių atskiras pelningas namas, 4 virtuvės, 4 prausyklos, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas, 7¼% skola.

HUMBERCREST BLVD., \$35,900 pilna kaina, gražus 8 kambarių vieno aukšto, vandeniu šildomas, 2 prausyklos, puikus didžiulis kiemas su vaismedžiais, garažas su privačiu įvažiavimu, 7½% mortgicijus, arti Bloor ir požeminio.

KENNEDY — BLOOR, apie \$15,000 įmokėti, 8 dideli kambariai per du aukštus, balkonas, vandens apšildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor gatvės, vienas iš gražesnių namų tame rajone.

JANE — ANNETTE, apie \$5,000 įmokėti, atskiras 6 kambarių mūrinis namas, garažas su privačiu įvažiavimu, namas be skolų, arti gero susisiekimo ir krautuvų.

REXDALE, apie \$6,000 įmokėti, 6 kambarių vieno aukšto, užbaigtas rūsys, privatus įvažiavimas; galima tuoj užimti; neaugsta kaina dėl skubaus pardavimo.

BABY POINT, \$45,900 prašoma kaina, 8 kambariai per du aukštus, centrinis planas, privatus įvažiavimas su dvigubu garžu, didelis kiemas, namas išmokėtas, geroje vietoje.

Al. Garbenis, ARBA Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543

namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

IMA

5½% už depozitus

8% už asm. paskolas

**BALIO MASKELIŪNO
DRAUDOS ĮSTAIGA**

Tel. 251-4864

Namų tel. 279-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TVPARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM
IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ
PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.,

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS:

295 Roncesvalles Ave.,

Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9-6 val.

Ket. ir penkt. 9-9 val.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS !Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir
S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, auto-
mobiliams motorai, skaičiuosios
mašinos, siuvamosios mašinos,
televizijos ir radijo priimtuvai,
šaldytuvai ir t.t.Norint pasiūti automobilį, prašome
pirma pasiteirauti, nes automobi-
lių skaičius yra ribotas.
• Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir
apdraustus įvairius siuntinius
iki 19% svarų gryno svorio.
• Turime pardavimui įvairių medžiagų
ir kitų prekių.
• Gyvenę ne Toronto, prašomi savo
sąsarytus siuntinius bei užsa-
kymus siųsti mums paštu ar ekspre-
su. Apmokėsite gavę mūsų
pranešimą.Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
Prieš pradėdami ruošti siuntinį
prašome rasti laiko ir pasiteirauti
kiek ko galima vienam siuntinyje
siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn.
daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra
sumažinti. Be to, jei turima ne-
aškančių, prašome klausyti, telefo-
nuoti bei rašyti — mielai paaiš-
kinsime ir duosime patarimą.Mūsų įstaiga labai daug kam
patarnavo ir pasitruošusi patarnauti
ateityje.DARBO VALANDOS:
pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;
šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALŪZA**LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia**aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti
su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

UŽSAKYKITE TIK PER

DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.

NAMAMS ŠILDYTI ALYVA

C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prakapas

Sales Manager namų 741-9065 tel. 767-9088

Nemokamas krosnių išvalymas.

Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis;
didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų,
kurios gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.**P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)**

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir
gazelino stotį. Gazelinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai.
Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras
patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas,
oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.**KOVA CONSTRUCTION COMPANY LIMITED**

ATLIEKA VISUS STATYBOS DARBUS.

Stato naujus namus, įmones,
garažus pagal sutartis.

Remontuoja senus namus.

IRENGIA: virtuves, prausykas,
šeimos ir žaidimų kambarius,
židinius ir t.t.

Skambinti: Andrius Tamošaitis,

telefonas 278-1972

Visų rūšių automobilių išorės

(body) taisymas, mechaniniai

darbai ir automatines transmisijas

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pinai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

SKAITYTOJAI PASISAKO**KORESPONDENCIJOS**Neabejotinai "T2" yra pranašiau-
sias laikraštis iš visų leidžiamų lie-
tuvų kalba Iseivijoje savo vedamais-
iais, turiniu, išvaizda. Vienoje plot-
mėje, deja, neišlaikoma pusiausvy-
ra ir objektyvumas — tai apylinkių
vietinių korespondentų (ypač ma-
žesniųjų kolonijų, nors neatsilieka ir
didžiosios) pranešimai apie įvykius
ir žmones. Tie pranešimai šališki,
šabloniški. Rašoma pakartotinai apie
draugus, gimines, pažįstamus, jų as-
meninius ir visuomeninius pasiekimus;
įkyriai skelbiami parengimai ne
per apmokamus skelbimus. Parengi-
mams praėjus, tęsiasi kaikada veik
nesibaigiantys jų aprašymai.
"Nusmailinama" ligi absurdo besi-
žavinti kanadiečių kanadiečių
daryti iš atsilankiusių kanadiečių
dievačius, kai savųjų profesorių ir
menininkų ir aplamai "druka kan-
danių" net su akiniais nematome
jems išstatant vietinėse ir didmies-
čių meno galerijose savo kūrinius,
laimint sporto čempionatus, rašant
mokslinėje periodikoje ar vietinėje
spaudoje mokslinius straipsnius, pa-
gėjiai reišiantis įvairiose verslo bei
ekonomijos srityse ir pan. Aišku,
korespondentai, nesekdami kanadie-
tiškos aplinkos, jos periodikos, ne-
gali pastebėti lietuvių įtakos, nes no-
visas žinias surasti pokylių salėse
prie "stiprinančių" gerimų.
Daugelio korespondentų nemažiau
sergama augstų vietų, svečių, apla-mai "augštybių" garbinimu, nors nuo
bandžiavos ir polonizmo laikų jau
geras laiko tarpas praėjo. "Augštas,
augštesnis, augštesnis" pareigūnas
atsilanko paprastai su "Ponia" (tik
ne žmona!) ir "garbingiausiu" svečiu
randami pokylyuose ir minėjimuose,
tiek kanadiečiai, tiek lietuviai, lyg
juos vežiotų jų šoferių vairuojami
Rolls-Royce'ais. Nenuostabu, kad ko-
munizmas plečiasi akivaizdoje tokios
būklės, kuri šaukiasi suligimino.
Tokie "augšti, augštesni, augštesni"
dažnai daug ir ilgai kalba ir dar ma-
žiau pasako. Bet jais žavimasi ir juos
dar į didesnes augštesnes tituluoda-
mi kelia vietos korespondentai. Kai-
kurie iš tokių kanadiečių tampa net
"lietuvių draugais", kai tikrumoje
jie yra tik vieno ar kito lietuvių as-
meniniai draugai, darbo kolegos ar
kaimynai.Be abejonės, redakcijai yra sun-
ku dabartinės sąlygos, gal net ne-
manoma, konkrečiai ir teigiamai pa-
veikti vietinių korespondencijų "sti-
liu". Deja, kiekvienam numerį
vietinių reportažų nemaža ir kol jie
bus tokie, kaip lig šiol, jie liks di-
džia dalimi tamsia dėme Jūsų red-
guojamo laikraščio šviesiam fone.
Edmundas PetrauskasRed. pastaba. Spausdiname dalį au-
toriaus laiško, kuriame jis paliečia
gana jautrų mūsų spaudos korespon-
dencijų klausimą. Neabejotinai lai-
ško autorius tvirtinimuose yra nema-
žai tiesos. Laikraščiu svarbu įdomi,**ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI**

EDVARDAS SULAITIS

DAIL. KAZIO VARNELIO kūrinių
paroda atidaryta kovo 27 d. "Mu-
seum of Contemporary Art" patal-
puse. Šis kūrėjas, kuris pernai įvy-
kusio Čikagos ir apylinkių daili-
ninkų rinktinėje parodoje nusisėdė
vieną iš pirmųjų premijų, išstātė 25
darbus. Jo naujoji kūryba yra gana
originali, vadinama optiniu iliuzijų
vardu. "Museum of Contemporary
Art" yra žinomas visoje Amerikoje,
tad mūsų tautiečio pakvietimas jame
pasirodyti yra nemažas laimėjimas.
Ten jo darbai bus išstatyti iki gegu-
žės 10 d. Tuo pačiu metu muzėjuje
įvyks ir kitų dviejų žymesnių daili-
ninkų parodos."Chicago Tribune" kovo 22 d. lai-
doje aprašė dail. Kazio Varnelio
(malonu, kad šis dailininkas ameri-
kiečiams prisistato lietuvišku var-
du) rengiamą parodą ir rašini pa-
ilustravo jo darbu "Sixteen Times
Four".Čikagos lietuviams bus gera proga
pamatyti ir kito žymiojo lietuvių dai-
lininko — Adomo Gaidiko darbus.
Šio dailininko pomirinė kūrinių pa-
roda bus atidaryta Čiurlionio Gale-
rijoj balandžio 11 d. ir truks iki 19 d.
Tai bus vienas didžiausių įvykių
Čikagos lietuvių dailės gyvenime šie-
met."MARGUCIO" RADIO PROGRA-
MA ruošiasi paminėti daug Čikagos
lietuviams nusipelnusią muzikę Ali-
ce Stephens-Steponavičienę. Jos pa-
gerbimas yra rengiamas gegužės 23 d.
Jaunimo Centre. Siemet sueina 40
metų, kai ši muzikė Čikagoje įsteigė
dainavimo studiją, 30 metų, kai ji
pradėjo darbą su moterų choru, ku-
ris savo laiku buvo vienas žymiausių
Čikagoje. Šis choras jau neges-
zistuoja, tačiau muzikė savo darbą
lietuvių tarpe tęsia su jaunųjų dai-
lininkų grupe, kurios yra pasivad-
nusios "Aiduciu" vardu. Ji dėsto mu-
ziką Čikagos konservatorijos muzikos
kolegijoje ir Marijos Augšt. Mokyk-
loje vadovauja Čikagos liet. operos
moterų chorui."WAMSLEY CUP" ŠACHMATŲ
turnyras įvyko kovo 13-15 d. Dalyva-
vo apie 100 šachmatininkų. Lietu-
viams šį kartą nusišypsojo laimė —
jie buvo pirmųjų tarpe. P. Tautvai-
šas tapo pirmuoju, laimėdamas vi-
sas penkias partijas — 5 tšk. Dr. V.
Pačiūskas, po pertraukos vėl pasi-
rodęs prie šachmatų lentos, laimėjo
4,5 taško, dalindamasis II vietą su
dviem latviais — J. Tums ir A. Kar-
klinš. Jaunasis A. Jasaitis grupėje su
meisterių klases žaidėjas laimėjo 4
taškus. V. Karpuška, kuris dėl darbo
negalėjo žaisti vienos partijos, iško-
vojo 3 taškus, K. Ramas 2,5 tšk. ir
t. t.Čikagoje stipriai rengiamasi S.
Amerikos krepšinio ir tinklinio žai-
dynėms balandžio 18-19 d. Laukiama
nemaža komandų ir iš Kanados."Lituanikos" futbolininkai yra pa-
sirošę naujam sezonui amerikiečių
pirmenybių I divizione. Pirmenybių
žaidimai prasidėjo balandžio 5 d.DAUG NEMALONUMŲ pridėrė
pašto tarnautojų 4 dienu streikas.
Kitų miestų pašto tarnautojus il-
giau streikuojant, pašto pristatymas
žymiai buvo sutrukdytas. Nebuvo
gaunama laišku, o taip pat ir laik-raščių. "Tėviškės žiburiai" čikagie-
nių pasiekė irgi beveik savaitę pa-
vėlavę. Streikuotojai sakėsi reika-
lauja atlyginimo pakėlimo, tačiau gal-
ne vien tik ta priežastis juos vertė
išeiti į streiką. Galbūt prisidėjo šiuo
metu krašte besiplečianti audra prie-
šintis valdžiai, neigti autoritetą ir
pan. Pažymėtina, jog Čikagos pašto
tarnautojų tarpe apie 70% sudaro
judosios rasės atstovai, kuriems
trūkumo kėlimas yra įprastinis rei-
škinys.TRUMPATIS ČIKAGOS. LB Cice-
ro apyl. valdyba kovo 22 d. Sv. An-
tano par. salėje surengė religinį kon-
certą — muz. C. Sasnausko "Re-
quiem". — Ruošiamasi paminėti Ro-
kiškio gimnazijos 50 metų įsistei-
mo sukaktį. — Balandžio 12 d. Cice-
ro ateitininkų Valančius kuopa tu-
rės savo metinę šventę par. salėje.
Gegužės 9 d. ši kuopa rengia pava-
sinį vakarą su menine dailimi ir
pasilinksminimu.PIRMINIAI RINKIMAI lietuviams
kandidatams nebuvo sėkmingi. Iš ei-
lios kandidatų buvo nominuotas tik
vienas lietuvių tarpe beveik nepaži-
stamas lietuvių kilmės atstovas —
Theodore Allen. Ališauskas, kuris
kandidatuoja į sanitarinio distrikto
globėjus respublikonų partijos sara-
še. Jis lapkričio mėnesį rinkimuose
turės varžytis su demokratų partijos
kandidatais. Prieš dvejus metus į tą
pareigavietę taikėsi respublikonų iš-
statytas mūsiškis Valdas Adamkus,
tačiau jam nepavyko. Nesėkė ir
Amerikoje gimusiam mūsų tautiečiui
Kazimieriui Oksui, kuris rungsi dėl
respublikonų partijos nominavimo į
kongresą. Jo kandidatavimas, kaip ir
kiekvieno reguliarijos partijos komi-
teto neriamaio piliečio, buvo beveik
beveikštiskas. Tai parodė ir ankstes-
nė inž. A. Rūdžio kandidatūra į JAV
kongresą. Dėl didelių rinkiminio va-
jaus išlaidų partijų neriamaio asme-
ny negali pasiekti norimų pozicijų.
Juo toliau, juo lietuvių kandidatai
randa mažiau pasitikėjimo šiuo kra-
sto partijose, nes kaip praktika parodė,
lietuvių dažnai neberemia net savų
kandidatų. Tuo tarpu kitos tautybės
rinkimuose nežūri partinio priklaus-
umo ir balsuoja už savus žmones.
Be to, dabar vis mažiau yra lietuvių,
kurie norėtų dirbti partijose "juo-
desnius" darbus, bet tik prašo siūly-
ti politinius pareigavietes.TRADICINĖ CICERO BERVY-
NO miestų krepšinio rungtynės, ku-
rias rengia "Life" laikraštis, įvyk-
siose kovo 25 d. Ciceiro stadione žai-
dė būrys lietuvių krepšininčių. Cice-
ro vyrų krepšinio rinktinėje matė-
si buvus profesionalas futbolio žai-
dėjas Arūnas Vasys ir Algis Rim-
bergas. Jų komanda nugalėjo Bervy-
ną 70:58. Ciceiro jaunųjų rinktinėje
buvo 3 lietuviai: G. Bobinas, K. Sia-
učius ir Ruginis. Iš sudarė koman-
dos pagrindą, o šiautinius iškovoję
daugiausia taškų. Jaunieji cicerie-
čiai nugalėjo Bervyną 78:59. Ciceiro
amerikiečių pirmenybėse jau antri
metai iš eilės vyrų grupėje pirmą
vietą laimi vietinio lietuvių sporto
klubas krepšinininkai, kuriems vado-
vauja Arūnas Vasys, pernai pasitrau-
kęs iš profesionalinio sporto ir dir-
bantis stambioje akcijų bendrovėje.objektyvi ir greita informacija, ne-
siekianti sąskaitų suvedinimo ar
perdėto smilkymo. Deja, nevisuomet
tai įmanoma. Visų pirma neužmiršti-
ti, kad neturime teisės statyti per-
didelių reikalavimų koresponden-
tams. Jie nėra profesionalai ir infor-
muoja lietuvių visuomenę pagal savo
išgales. Tai savanoriai, atliekai reiki-
mingą kultūrinį darbą, kurio niekas
neapmoka. Kai pvz. šventės dalyviai,
grįžę iš minėjimo, gali eiti poilsio,
korespondentas turi sėsti prie sta-
lo ir atiduoti sava visuomenei dar
2-3 valandas. O kad nevisuomet pa-
siseka gerai parašyti, negalima prie-
kaistauti. Juk nevisuomet pavyksta
ir profesionalams reporteriams. Lai-
raščio skaitytojai turėtų būti dėkingi
korespondentams, kurie, kad ir ne-
tobulu būdu, informuoja visuomenę
apie įvykius savo kolonijoje. Tik per
juos sužinome kas dedasi įvairiose
lietuvių gyvenvietėse. Be jų laikraš-
tis būtų atsišęs nuo konkrečius gy-
venimo, netektų ryšių su visuome-
ne. Tad belieka dar labiau vertinti
korespondentų darbą ir pageidauti,
kiek galima, nešališkos, teisingos,
faktinės informacijos.**KODEL NEBUVO GIEDAMAS**

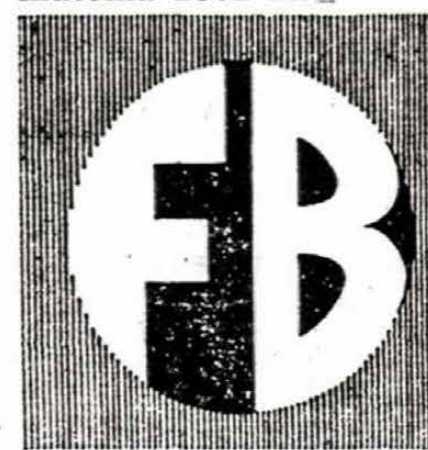
HIMNAS?

"T2" 11 nr. Dalyvis aprašo Kal-
gario Lietuvių B-nės Lietuvos nepri-
klausomybės minėjimo banketą ir
nusišundžią, kad nebuvo sugiedotas
Tautos himnas. Kadangi iš aprašymo
matyti, jog Dalyvis yra labai nuo-
širdus lietuvis, esu tikras, jįsai daly-
vavo ir Lietuvos kariuomenės šven-
tės parengime lapkričio 20 d. Esu
tikras, kad jįsai, kaip ir visi kiti, pa-
tyrė pasekmes Kalgario lietuvių gie-
dojimo.Man tenka praversti visus B-nės
rengiamus minėjimus. Ir šį kartą bu-
vo gana įspūdingos apeigos — Lietu-
vos vėliavos įnešimas, karinis jos pa-
gerbimas, dviejų Kanados unifor-
muotų karių dalyvavimas, minutės
tyla už žuvusių karių ir partizanų,
patriotinė kalba vyr. leit. Baršaus-
ko. Po apeigų iš stovėdamas estrad-
oje su kalbetoju leit. Baršausku, pa-
prašiau publiką sugiedoti Tautos
himną. Deja, balsai nesuderinti,
kiekvienas giedodavo savo tempu-grei-
čiu. Galų gale nugirdau, kad himną
įpusėjus, kiti jau pradėjo traukti jo
paskutines eiles. Kadangi aš stovėjau
prie mikrofono, bandžiau taisyti gie-
dotojų klaidas. Kadangi aš giedu vi-
sais trim balsais — bosu, tenoru ir
altu drauge, tai nežinau kaip tas gie-
dojimas atrodė pašaliniam, kurie
klaudė. Vos spėjau nueiti nuo estrad-
os, priejo prie manęs Kanados ka-
rys Virkintis, augęs Winnipege, ir
kratydamas galvą pasakė: "Mr.
Chairman, it is a shame — lietuviui
nemoka savo National Anthem. Ko-
dėl jie suėję nepasimoko, kaip mes
darome Winnipege?"Pravedant pobanketines kalbas ir
pristatant kalbetojus, kaip pridera,
man teko taipgi pasakyti kalbą. Vė-
liau ta pacia tema kalbėjau anglų
kalba. Kalbėdamas ne tiek stengiau-
si sakyti prakilnia, kiek jaudinausi
dėl himno giedojimo. Stebėjau esa-
ma publiką, mačiau sėdintįs kai-
myrus — gimnazijos mokytojus, eko-
nomistą McDonald, advokatą, kelioli-
ka inžinierių, kelioliak lietuvių ir
anglų gimnazijų mokytojų, indietį
įžymų verslininką... ir svarbiausia
— mūsų visą čia augusią jaunuo-
mę. Nors man buvo labai skaudu, tu-
rėjau padaryti nuosprendį — susi-
laikyti nuo himno giedojimo. Aš ne-
norėjau išstatyti pajukon savo tau-
tiečių, kuriuos taip myliu, nes žino-
jau, kad vėl pasikartos nemalonus
atvejis, kuris įvyko per kariuome-
nės šventę.Mano įsitikinimu, nuodėmė krikš-
čioniui nemokėti "Tėve mūsų", o
lietuviui dar didesnė nuodėmė ne-
mokėti "Lietuva, tėvyne mūsų".
Aš užtikrinu Dalyvį ir visus kitus
lietuvių, kurie susidomėjo šiuo
klausimu, iškilusiu spaudoje, kad
man lietuviybė yra nemažiau miela
ir brangi kaip Dalyviui. Aš dirbu ir
sieliojusi lietuviybę nuo pradines
mokyklos laiku. Rinkau gatvėse au-
kas Baltimorėje prezidento Wilsono
paskelbtoje dienoje, dirbau Roches-
ter, N. Y., rinkdamas aukas L. Rau-
donam Kryžiu, įvairiems fondams.
Esu išpardavęs virš \$15.000 Lietuvos
laisvės bonų ir t.t. Būdamas tik
trumpą laiką Lietuvoje, atlikau savo
prievole tųvį šaliai su meile ir išt-
ikimybė. Kalgari, nuo B-nės apylin-
kės įsisteigimo, regis iš 13 valdybų,
baigiu aštuntą pirmininko kadenciją.
Tad Tamstos priekaitai ir dejuvimai
šiuo reikalu man yra labai skaudūs.Kalgario B-nės apylinkės visuoi-
nis susirinkimas šaukiamas š.m. ba-
landžio 19 d., 2 v. p.p., Maccabees
salėje, 1113 — 5 Ave. S. W. Aš nuo-
širdžiai kviečiu Dalyvį būti šiam su-
sirinkime, kandidatuoti į valdybos
pirmininko pareigas ir pasireikšti
darbais, o ne dejuvaimis. Mums
trūksta nuosirdžių ir sumanių darbi-
ninkų bendruomeninėje veikloje. Ši
B-nės valdyba atliko, kas buvo ga-
lima nuveikti esamose sąlygose.A. P. Nevada,
KLB Kalgario apyl. pirm.**KANADOS ĮVYKIAI**

(Atkelta iš 1 psl.)

dą kaltina vienašališku, proiz-
raelišku žinių skelbimu. Pasak
W. Coldoff pateiktų Galupp vie-
šosios nuomonės tyrimo institu-
to duomenų, 26% kanadiečių
pritaria Izraelio veiksams,
9% remia arabus, o 65% yra
abejingi.Dominijos statistikos biuras
išleido knygą "Market Research
Handbook", kurioje pateikiami
gamybos pasiūlos ir vartotojų
paklausos 1968 m. duomenys. Iš
5.394.000 namų ir butų Kana-
doje tik 392.000 neturėjo tele-
fono, 259.000 — nė vieno tele-
vizijos priimtuvo. Vandentiekio
Kanadoje savo namuose neturi
4% kanadiečių, šaldytuvo —
mažiau nei 3%. Labiausiai pa-
plitę yra radijo priimtuvai: vie-
na radiją gali rasti 2.280.000 na-
mų, du — 1.541.000, tris —
761.000, keturis ar daugiau —
640.000 namų.Sveikatos ministerio J. Mun-
ro pranešimu, federacinė vy-
riausybė nutarė įvesti kas antri
metai rengiamą Kanados olimpi-
adą, kurioje galės dalyvauti ir
varžytis tik kanadiečiai sporti-
ninkai. Ši olimpiada įvairiuose
Kanados miestuose užpildys
tarp dabartinių žiemos ir vasar-
os žaidynių susidarintį tarpą.
Pirmoji Kanados olimpiada nu-
matoma 1972 m.**ŠYPSĖNOS****Telsingos svarstyklės**P. Lazdynas nusiskubino į sto-
tį. Netrukus turėjo išėiti trau-
kiny, bet jis pamatė svarstyk-
les, imė centą ir panoro pasi-
sverti. Svarstyklės išmetė jam
kortelę su įrašu: "Tavo pavardė
yra Lazdynas, sveri 148 sva-
rus"."Negali būti!" — stebėjosi
jis susijaudinęs antrą kartą
užlipo ant svarstyklių, imė
centą ir gavo kortelę su tokia
pat įrašu, kaip ir pirmą kartą.
Čia pat pasimaišė jaunas aistr.
"Stok ant svarstyklių! Aš užmo-
kesiu." Aistras atsistojo, jam iš-
krito kortelė su įrašu: "Tavo pa-
vardė yra O'Flaherty, sveri 126
svarus." Lazdynas niekaip ne-
galėjo nusiraminti. Jis dar kar-
tą atsistojo ant svarstyklių, ir
jam iškrito kortelė su įrašu:
"Esi visiškai kvailys ir pražio-
sojai savo traukinį".**Pasiūškinimas**Šių metų birželio mėn. 23 d.
po pietų negrįžau į darbą. Prie-
žastis buvo tokia: buvau susita-
res vesti, bet pabėgo sužadėtinė,
ir aš išsielvato pasigėriau, o
girtam dirbti prie staklių nelei-
džia saugumo technikos taisyk-
lės". (Iš Silalės ATK tekintojo
paaiškinimo).

Parinko Pr. Alš.

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED

& REAL ESTATE BROKER

231-2661; 231-6226

3828 Bloor St. West, Islington

(PRIE SIX POINTS PLAZA)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-FiTAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

1613 Dundas St. W.

PIANISTĖ J. RAJAUSKAITĖ-SUŠIENĖ-PETRAUSKIENĖ

K. L. Katalikių Moterų Draugijos centro valdyba š. m. balandžio 19, sekmadienį, 5 v.p.p., PRISIKELIMO SALĖJE RENGIA LITERATŪROS-MUZIKOS VAKARA

Programą atliks
PIANISTĖ J. RAJAUSKAITĖ-SUŠIENĖ-PETRAUSKIENĖ ir
POETAS JONAS AISTIS

Suaugusiems — 3 dol.
Jaunimui — 1 dol.

Visi kviečiami — RENGEJOS

Po koncerto —
vaišės

POETAS JONAS AISTIS

TORONTONT

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Palaidoti: a.a. Vladė Martinaitytė ir a.a. Pranas Kartunavičius. Velionių artimiesiems čia ir Lietuvoje nuosirdi užuojauta.

— Lietuvoje mirus a.a. Elenai Lukauskienei-Salkauskaitei, jos broliui architektui Algirdui Salkauskiui ir šeimai nuosirdi užuojauta. Už velionės vėl pamaldos šį šeštadienį 9.30 v.r. — Už a.a. Sofiją Dudelienę, Jono Dudelio motiną, ir a.a. Adelę, Šlamių, Br. Kašpono sesutę, mirusią Lietuvoje, atlaikytos pamaldos Sv. Jono bažnyčioje.

— Šią savaitę lankomi parapijiečiai Warren parko rajone.

— Tradicinis parapijos choro parengiamas — šio šeštadienio vakarą par. salėje.

— Praėjusį sekmadienį pamaldų metu išdalytas nemažas skaičius egzempliorių kanadiečių kat. savaitraščio "The Register" ryšium su laikraščio per visą puslapių tilpusiu straipsniu apie Kat. Bažnyčios padėtį Lietuvoje.

— Pamaldos: šį šeštadienį 9 val. už a.a. Jurgį Matuką, sekmadienį 12 val. už a.a. Stepą Kairį.

MIRUSIEJI. A. a. Vladislava Martinaitienė mirė Sv. Juozapo ligoninėje balandžio 2 d., palaidota balandžio 4 d. iš Sv. Jono Kr. bažnyčios. Velionė kilusi nuo Gardino. Išaugino 5 vaikų šeimą. A. a. Pranas Kartunavičius, 51 m., kilęs nuo Ziežmarų, mirė balandžio 1 d., palaidotas balandžio 4 d. iš Sv. Jono Kr. bažnyčios. Velionis buvo užmūštas ant gatvės pravažiuojančio automobilio. Gyveno iš labdaros lėšų, jokio turto nepalikė. Laidojimo išlaidoms lėšų gauta iš miesto savivaldybės. A. a. Vytautas Pilešas, apie 40 m. amžiaus, mirė balandžio 3 d., palaidotas balandžio 6 d. iš Priskelimo bažnyčios. Velionis buvo rastas sužalotas prie vieno namo. Visi mirę mirusieji palaidoti lietuvių kapinėse.

PADĖKA

Nuosirdžiai dėkoju dr. C. Knowlton ir dr. A. Valadkai už sėkmingai padarytą operaciją; kun. J. Staškevičiui, kun. A. Simanavičiui, OFM, K. L. K. Moterų Dr-jos Sv. Jono Kr. par. skyriui ir narėms, Sv. Jono Kr. par. chorui ir visiems bičiuliams bei kaimynams, lankiusiems mane ligoninėje ir namuose bei linkėjusiems sveikatos. Taip pat ačiū visiems už dovanas ir gėles. Visiems labai dėkinga —

Kastancija Rugienė

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATŪRALUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKAI. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymai judesiais, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ATLANTIC valgykla

1330 DUNDAS ST. W., TORONTO 3.
Tel. LE 3-6045
LIETUVIŠKI PATIEKALAI

V. ir V. IVANAUSKAI

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autožemėlį draudimą. Nemo-kami nurodymai klaseje ar namuose turintiems laikinus leidimus. Mokome vairuoti standartinis ir automatinis automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytnose HO 6-1331

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Priėmamos kainos

TORONTO LIETUVIŲ MOTERŲ ŠALPOS GRUPĖS "DAINA"

metinis pavasarinis suknių

BALIUS

BALANDŽIO 18, ŠEŠTADIENĮ,

Prisikėlimo parapijos auditorijoje,

1021 College St., Toronto

Gros puikus D'AMICO orkestras • Trys gražiausios
suknių premijuojamos • Loterija • Pilnas bufetas

Įėjimas: \$2.50 suaugusiems, \$1.00 studentams Pradžią 7.30 v.v.
Visus maloniai kviečia atsilankyti. "DAINA"

Metinė ateitininkų šventė — šį savaitgalį, balandžio 11 ir 12 dienomis. Programą mokslie-viams ir studentams žiūr. 8 psl. ateitininkų žiniose. Sėdėdama rengia tradicinę vakariene šį šeštadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parodų salėje. Joje dalyvaus žymus visuomenės ir ateitininkų veikėjas inž. A. Sabalis iš Niujorko ir bus pagrindiniu kalbėtoju. Meninėje programoje pasirodys studentai ateitininkai. Vakarienei kviečiami dalyvauti visi sėdėdama ir ateitininkų moksleivių bei studentų tėvai. Bilietai gaunami pas pirm. B. Sakalą, kun. J. Staškevičių arba klebonijose. Prašoma paskubėti su bilietų išsigijimu. Sekmadienį, 10 v.r., pamaldos Prisikėlimo bažnyčioje; iškilmingas posėdis — 2.30 v.p.p. Prisikėlimo salėje. Kalbės svečias — inž. A. Sabalis iš Niujorko. Dalyvauti kviečiami ir plačioji Toronto visuomenė.

Karo aviacijos leit. Robertas Jotautas, 19 m. amžiaus, vadovaus kadetų paradiui šį sekmadienį, balandžio 12 d., 1 v.p.p. Paradas prasidės nuo College gt. ir eis Yonge gatve iki miesto rotušės.

Buvę "Aušros" mergaičių ir berniukų gimnazijų auklėtiniai, gyvenantieji Toronte ar apylinkėse, yra kviečiami ir organizacinę suvažiavimą ruošti pasitarimą, kuris įvyks balandžio 15 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos parodų salėje.

12 AKRŲ ŽEMĖS su nedideliu vasarnamiu prie pat 10 pento tik trys mylios ir rytus nuo Dundalko miestelio. Ta nuosavybė yra kampinė ir atėity bus labai vertinga, nes 10 pento bus planinamas iki pat Owen Sound. Prašo \$9,800; tik \$2,000 imokėti. Tai žymiai geresnis pirkimas, negu vasarnamis su nedideliu sklypu.

177 AKRŲ ŪKIS su 7 kambarių mūriniu namu, tvartais ir daržine, 2 geri šuliniai. Žemė truputi kalvota, apie 150 akrų dirbama, kita dalis miškas ir krūmokšniai. Geras juodžemis. Namas reikalingas taisymo. Ūkininkas našlys, gyvena vienas, gyvulius yra išpardavęs ir labai prašo, kad parduotume jo ūkį. Reikia \$12,000 imokėti; pilna kaina — \$25,000. Sis ūkis yra Proton valstyje, apie 6 m. į vakarus nuo Dundalko miestelio. Gali kilti klausimas, kodėl skelbiame parduodamas žemes ir ūkius Dundalko, Fleishertono, Shelby burne apylinkėse? Dundalko miestelis yra 1735 pėdų augštumoje nuo jūros lygio ir yra augštesniausia vieta Ontario provincijoje. Prv. Torontas yra tik 300 pėdų virš jūros lygio. Tenai oras ir aplamai klimatas yra žymiai sveikesnis. Besiskundžiantieji reumatizmu ar artritio skausmais, pabuvę savaitgaliais bent porą dienų, jaučiasi žymiai geriau, negu Toronte.

Norintieji daugiau informaciją ar apžiūrėti šias nuosavybes skambina T. DARGIUI, 231-6226 arba 231-2661, FRANK BARAUSKAS REAL ESTATE BROKER.

Tūkstantasis "alutis" — šį penktadienį, balandžio 10 d., 6 v.v., Liet. Namuose.

Dail. Leono Urbono paveikslų paroda pradedama dar vienai savaitei. Jos uždarymas — balandžio 11, šeštadienį. Paroda surengta "Picture Loan Gallery", 3 Charles St. W., prie Yonge gt.

Bus rodomi filmai šį sekmadienį, balandžio 12 d., 6.30 v.v., Prisikėlimo salėje: "Lietuva-Europos nugalėtoja" (krepsinio) ir "Penktoji tautinė stovykla" (garsinis, paruoštas kun. Kezio, S.J.). Įėjimas — suaug. \$2, jaunimui — \$1. Rengėjas — radijo programa "Tėvynės prisiminimai".

Simpoziumą tema "Taikos ir karo kryžkelėse" rengia Toronto akademiku draugija balandžio 12, šeštadienį, 7.30 v.v., Liet. Vaikų Namų salėje, 57 Sylvan Ave. Simpoziumo vadovas — prof. dr. A. Musteikis, sociologas iš D'Youville kolegijos Buffalo mieste. Be jo, kalbės šie akademikai: V. Trumpa, istorikas iš Vašingtono, tema — "Tiesos sąmonė krašte ir tremtyje"; kun. prof. dr. A. Paškus, psichologas iš Gannon kolegijos Erie, Pa., tema — "Laisvės sąmonė krašte ir tremtyje"; prof. dr. J. Slavėnas, istorikas iš State University kolegijos Buffalo mieste, tema — "Nepriklausomybės dilema". Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Literatūros ir muzikos vakarą sekmadienį, balandžio 19 d., 5 v.p.p., Prisikėlimo par. salėje rengia K. L. K. Dr-jos centro valdyba. Programą atliks — pianistė Julija Rajauskaitė-Sušienė-Petrauskienė ir poetas Jonas Aistis iš JAV. Po programos — vaišės kavinėje. Koncertas rengiamas Draugijos suvažiavimo proga. Taip pat norima prisiminti "Moters" žurnalo sukaktį, žurnalo, kuris pradėtas leisti prieš 50 metų Lietuvoje. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

K. L. K. Kultūros Draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas nukeltas į balandžio 26, sekmadienį, 4 v.p.p., salėje virš "T2" redakcijos.

"Varpo" choras uoliai rengiasi savo pavasario koncertui gegužės 9 d. West Park Vocational School. Dėkojame Prisikėlimo par. bankeliui už duosnią auką.

Valdyba
Genovaitė ir Antanui Zemaiteičiams p. Sinkevičiui namuose Mississauga rajone bičiuliai suruošė pobūvį 20 metų vedybinės sukakties proga.

Buvusių a.a. Stepo Kairio klases draugų užuojautoje turėjo būti įrašyta pavardė A. M. Garūkai, o ne A. M. Garūnai.

Dail. H. Žmuidzinienė, Alkos muzėjaus Putname, Conn., paprašyta, muzėjui padovanoti paveikslą "Planeta" 22" x 18" dydžio.

Rūtai Gvildytei surengtas priešvestuvinis pobūvis balandžio 6 d. Prisikėlimo salėje.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
MEAT
PARKSIDE MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršūkal, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

MEAT
PARKSIDE MARKET

335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršūkal, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

MONTREALQUE

Aušros Vartų par. žinios

— Balandžio 5 d., 4 v.p.p., mūsų parapijos salėje įvyko medžiotojų žvejotojų draugijos susirinkimas.

— Balandžio 10 d., 8 v. vak., Aušros Vartų parapijos salėje bus poeto Henriko Nagio poezijos rinkinio "Broliai balti aitvarai" pristatymas. Kviečiami visi meno mėgėjai ir bičiuliai.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio lietuvių stovyklavietėje "Baltija" ruošia savo penkerių metų sukakties minėjimą-balių AV par. salėje balandžio 11 d., 7 v.v.

— Sekmadienį, balandžio 12 d., tuoj po 11 val. Mišių įvyks religinis pokalbis apie naujovės Mišiose. Labai kviečiame visus dalyvauti.

— Balandžio 18 d. parapijos salėje koncertuos Aušros Vartų vyrų orkestras. Bus gausi ir įdomi meninė programa, bufetas ir pasilinksminimas.

— McGill universiteto Ballroom salėje (1480 McTavish g., III auge, Student Center), balandžio 15, 16, 17, 18 dienomis, 8 v.v., bus rodoma garsinis spalvotas filmas vieno bulgaro kunigo, iškentėjusio 13 metų sovietų kalinėjimuose. Įėjimas visiems laisvas.

— St. Kevin parapijoje ruošiasi tuoktis Albinas Snapkauskas, Albino ir Petronėlės Kerevičiūtės sūnus, su Mary-Ann Aubie.

— Bažnyčios fondai paaugojo: D. Rupšys \$24; po \$10: p. Ptasinskai ir P. S. Valench. Vėlykų sekmadienį suaukosta \$529.13 (Prisikėlimo pamaldose \$308.82).

— A. a. Petras Kizerskis mirė ko 25 d. Palaidotas Cote des Neiges kapinėse.

Montrealio jaunimo ansamblio "Gintaras" balandžio 4 d. atšventė vienerių metų veiklos jubilėjų. Šia proga surengė koncertą Verdun Catholic High School, dalyvaujant Toronto "Birbynėi". "Gintaras" vienerių metų veikloje gražiai užsirekomendavo ne tik lietuvių, bet ir kitų tautybių auditorijai. Koncertas prasidėjo precizišku punktualumu (pavyzdys seniesiems veikėjams). Didžiulę Verduno auditoriją užpildė gausiai susirinkę montrealiečiai. Per šį koncertą "Gintaras" įnešė naujovių — "senųjų" komišką šokį, kuris žiūrovams sukėlė skanaus juoko. Būtų originaliau, jei šokėjai dėvėtų senovės avalynę — klumpes arba nagines. Kita naujovė, tai į orkestrą įvedimas naujų instrumentų 7-8 pėdų ilgumo triūbų - vamzdžių, kurių tonas sukėlė pasigerėtina jausmą. "Gintaro" ansamblių nuo pat scenos atidarymo lydyje nesėkmės dėl vieno blogo garsia-kalbio (ar laidų), kuris brazdėjo, čirškėjo, girgždėjo. Tai privertė net porą kartų koncertą pertraukti. Atrodė, tai pakenkė ir ansamblių nuotakiai, nes stigo pakilesnės nuotakos, dinamizmo. Dėl nedidelės scenos nukentėjo ir tautiniai šokiai. Dalis ansamblių šokių metu iš scenos galėtų pasitraukti. Mergaičių kvartetas padainavo naują Z. Lapino sukomponuotą dainą. Geriausiai publikai patiko "Subatėlė", kurią atliko kar-

tu šokėjai, kvartetas ir ansamblio orkestras.

Antrąją programos dalį atliko Toronto "Birbynė", vadovaujama D. Viskontienės; padainavo keletą senovės liaudies dainų — raliavimų ir lietuvių kompozitorių kūrinių. Choras puikiai išlavintas, drausmingas, dirigentė išgavo visus reikiamus niuansus. Šokėjai atrodė vyresni už kolegias montrealiečius: šoko vikriai, darniai, ritmingai. Berniukų stilizuoti drabužiai darė gerą įspūdį.

Tenka pasidžiaugti "Gintaro" ir "Birbynės" gražių bendradarbiavimu. "Birbynė" žavėjo ypač savo gausumu — 81 narys. Teko girdėti balsų: žiūrėk, kai yra kas su jaunimu dirba, galima jį suburti! Ta garbė tenka jų vadovams.

Linksmoji dalis įvyko Aušros Vartų parapijos salėje. Originaliai dekoruotoje salėje grojo specialiai jaunimui pasamdytas orkestras "beatles" stiliaus. Jaunimui, atrodo, tai patiko, bet vyresnieji traukė pečiais, kad nebesuaprinta šių dienų jaunimo traukšmingos muzikos. Svečiai buvo pavaišinti ir sekančios dienos rytą išvyko į Torontą. Ši jaunimo sąskrydis reikia laikyti labai pavyksiu. Sėkmės "Birbynei" ir "Gintarui"! J. Ladyga

"Birbynės" sambūrio išvyka į Montrealį buvo labai sėkminga. Joje dalyvavo 81 narys ir 3 vadovai — D. Viskontienė, A. Viskontas ir p. Dalindienė. Keliauoju dviem autobusais. Išvyko šeštadienį, balandžio 4 d., 7 v.r., ir pasiekė Montrealį 2 v. p.p. Pietumis svečius bei viešnius pavaišino montrealiečių šeimos, kurios priėmė torontiečius atskiromis grupėmis. Šeštadienį, 4 v. p.p., buvo bendra repeticija, o koncertas — 7 v.v. Nakyvėms buvo paruoštos lietuvių šeimose. Sekmadienį 11.30 torontiečiai atsisveikino su Montrealiu ir vakarop laimingai grįžo į Torontą pilni malonių įspūdžių. "Birbynės" sambūris labai dėkingas montrealiečiams už nepaprastai malonų priėmimą.

Šiuo metu "Birbynės" sambūris rengiasi kitiems koncertams. Kun. St. Kulbis yra išvykęs Europon. Šiuo metu lankosi Romoje. Ateitininkų sendraugų susirinkimas įvyko p.p. Lukoševičiu namuose. Kun. St. Yla skaitė paskaitą "Kultūrų derinimas išei-vijoje". Jis davė įtikinančių pavyzdžių, kad išei-vijoje reikia būti daugiau optimistais. Tuo būdu daugiau padėsime savo kraui. Išrinkta nauja valdyba. Nufarta remti ateitininkų jaunimą. Br. Lukoševičienė pavaišino kavą ir skanėstais. J. L.

Iš stovyklautojų "Baltija" imdavo tik šį savaitę o dabar numatoma imti po \$2. Ar tai mokeskis? Jo užtenka nebent elektrai ir virtuvės dujoms apmokėti. Nenorėkime, kad kiti sūduoti pinigūs "Baltijai" išlaikyti. Pagal išgales paremkite vajų ir tie, kurių vaikai stovyklavo ar dar stovykla. Pr. R.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance broker

Su teise dirbti Quebec ir Ontario Provincijose

3907A ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

Sekr. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986

S-tos "Lite" nr. 752D

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

TELEFONAS 727-3120

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA

6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120

ARVYDAS RUDZEVIČIUS, A.I.B. NAMU: 271-5758

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:

Asmenines iš 9% Nekiln. turto iš 9% Iškaitant gyvybės draudimą iki \$10.000.

JAU ISDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)

MOKA UŽ:

Einamąsias s-tas 5.0% Sėrus (numatyta) 6.0% Tapsomąsias s-tas 6.5%

Term. ind. 1 metams 7.25% Term. ind. 2 metams 7.75% Term. ind. 3 metams 8.0%

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2.000 šėrų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadienį nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienį; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmą, trečiadieniais ir penktą, nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.